



#### Съдържание

#### II *Незаконодателни актове*

#### РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент (ЕС) 2015/340 на Комисията от 20 февруари 2015 година за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка със свидетелствата за правоспособност и други свидетелства и сертификати на ръководители на полети съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета, за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 на Комисията и за отмяна на Регламент (ЕС) № 805/2011 на Комисията <sup>(1)</sup> ..... 1

<sup>(1)</sup> Текст от значение за ЕИП



## II

(Незаконодателни актове)

## РЕГЛАМЕНТИ

## РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/340 НА КОМИСИЯТА

от 20 февруари 2015 година

**за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка със свидетелствата за правоспособност и други свидетелства и сертификати на ръководители на полети съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета, за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 на Комисията и за отмяна на Регламент (ЕС) № 805/2011 на Комисията**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване, за създаване на Европейска агенция за авиационна безопасност и за отмяна на Директива 91/670/ЕИО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1592/2002 и Директива 2004/36/ЕО<sup>(1)</sup>, и по-специално член 8в, параграф 10 и член 10, параграф 5 от него,

като има предвид, че:

- (1) Ръководителите на полети, както и лица и организации, участващи в тяхното обучение, изпитване, проверка или медицинско освидетелстване, трябва да отговарят на съответните основни изисквания, посочени в приложение Vb към Регламент (ЕО) № 216/2008. По-специално те трябва да бъдат сертифицирани или лицензирани, след като демонстрират, че отговарят на основните изисквания.
- (2) Европейското свидетелство за правоспособност се доказва като ефективен начин за признаване и удостоверяване на компетентността на ръководителите на полети, които със своята професия изпълняват специална роля в безопасното обслужване по контрол на въздушното движение. Установяването на общ за целия Съюз стандарт за компетентност намали разпокъсаността в тази област, като по този начин допринесе за по-ефективна организация на работата в сегашните условия на засилващо се регионално сътрудничество между доставчиците на аеронавигационно обслужване. Поддържането и подобряването на общата схема за лицензиране на ръководителите на полети, работещи в Съюза, е съществен елемент на европейската система за контрол на въздушното движение. За тази цел понастоящем следва да бъдат определени технически изисквания и административни процедури във връзка със свидетелствата за правоспособност и други свидетелства и сертификати на ръководителите на полети, отразяващи съвременното технологично равнище в тази област.
- (3) За осигуряването на аеронавигационно обслужване е необходим висококвалифициран персонал, и по-специално ръководители на полети, чиято компетентност се доказва със свидетелство за правоспособност, издадено въз основа на подробните изисквания, посочени в настоящия регламент. Квалификационният клас, вписан в свидетелството за правоспособност на ръководителите на полети, следва да указва вида обслужване на въздушното движение, който ръководителят на полети е компетентен да осигурява. Разрешенията, вписани в свидетелството за правоспособност, следва да отразяват както специфичните умения на ръководителя на полети, така и упълномощаването му от компетентните органи да осигурява обслужване на отделен сектор, група от сектори и/или работни места.
- (4) Органите, осъществяващи надзор и проверка на съответствието съгласно настоящия регламент, следва да бъдат достатъчно независими от ръководителите на полети, когато издават свидетелства за правоспособност или удължават срока на валидност на разрешенията, както и когато временно прекратяват или отменят свидетелства за правоспособност, квалификационни класове, разрешения или други свидетелства и сертификати в случаите, когато условията за тяхното издаване вече не са налице. Компетентните органи следва също така да бъдат достатъчно

<sup>(1)</sup> OBL 79, 19.3.2008 г., стр. 1.

независими от доставчиците на аеронавигационно обслужване и от организациите за обучение. Те следва да запазват способността си да изпълняват ефективно своите задачи. Компетентни органи, натоварени с отговорността, определена в настоящия регламент, могат да бъдат органите, определени или създадени в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета<sup>(1)</sup>. Европейската агенция за авиационна безопасност (наричана по-долу „Агенцията“) следва да действа като компетентен орган за издаването и подновяването на сертификатите на намиращи се извън територията на държавите членки организации за обучение на ръководители на полети и, когато е целесъобразно, на техния персонал. Като такъв тя следва да отговаря на същите изисквания.

- (5) С оглед на специфичните характеристики на въздушното движение в Съюза следва да бъдат въведени и ефективно прилагани общи стандарти за компетентност за ръководителите на полети, наети на работа от доставчиците на аеронавигационно обслужване, за да се осигури управление на въздушното движение и аеронавигационно обслужване (УВД/АНО) за обществено ползване.
- (6) Държавите членки следва да могат да прилагат настоящия регламент по отношение на своя военен персонал, предоставящ обслужване за обществено ползване, посочено в член 1, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 216/2008.
- (7) Лошата комуникация често е важен фактор, допринасящ за инциденти и произшествия. Поради това следва да бъдат определени подробни изисквания за владенето на езици от ръководителите на полети. Тези изисквания се основават на изискванията, приети от Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), и осигуряват средство за изпълнение на тези международно приети стандарти. По отношение на изискванията за владене на езици се спазват принципите на недискриминация, прозрачност и пропорционалност, за да се насърчи свободното движение на работещите, като същевременно се гарантира безопасността. Срокът на валидност на езиковото разрешение следва да бъде пропорционален на равнището на владене на езици, както е определено в настоящия регламент.
- (8) Общите правила за издаване и поддържане на валидността на свидетелствата за правоспособност за ръководители на полети са от съществено значение за увеличаване на доверието на държавите членки в системите на другите държави. Поради това следва да бъдат въведени единни изисквания за обучението, квалификацията и компетентността на ръководителите на полети, за да се осигури най-високо равнище на безопасност. Това служи и за осигуряването на безопасно и висококачествено обслужване по контрола на въздушното движение и допринася за признаването на свидетелствата за правоспособност навсякъде в Съюза, като по този начин се увеличават свободата на движение и наличността на ръководители на полети.
- (9) Европейската организация за безопасност на въздухоплаването (Евроконтрол) установи подходящи стандарти за първоначално обучение, посочени в „Спецификация за първоначално обучение на ръководители на полети — общо основно съдържание“. Сега тези стандарти следва да бъдат транспонирани в правото на Съюза, за да се отрази научно-техническият прогрес и да се улесни прилагането на единен подход за първоначално обучение, който е ключов елемент за осигуряването на мобилност между ръководителите на полети. Следва да бъдат установени изисквания също така за обучението в орган за обслужване на въздушното движение и продължаващото обучение, като се вземат предвид приложимите основни изисквания, определени в член 8в от Регламент (ЕО) № 216/2008. Поради липсата на европейски изисквания за обучение държавите членки могат да продължат да прибягват към стандартите за обучение, разработени от ИКАО.
- (10) Като се консултира с група от експерти, Евроконтрол разработи изисквания за медицинското освидетелстване на ръководителите на полети, които вече бяха използвани от държави членки наред с тези по приложение 1 на ИКАО. Сега тези изисквания следва да бъдат транспонирани в правото на Съюза, за да се гарантира еднаквото им прилагане във всички държави членки.
- (11) Настоящият регламент следва да уреди прилагането на изискванията от компетентните органи, за да се гарантира, че държавите членки изпълняват своите отговорности и задължения във връзка с безопасността по правилен и структуриран начин посредством система за администриране и управление, която се поддържа от компетентните органи и организации, действащи от тяхно име, в съответствие с държавната програма за безопасността на ИКАО.
- (12) Сертифицирането на организациите за обучение е един от съществените фактори, допринасящи за качеството на обучението на ръководителите на полети и по този начин за надеждното осигуряване на контрол на въздушното движение. Поради това изискванията към организациите за обучение следва да бъдат завишени. Следва да бъде възможно сертифицирането на обучението според вида му като пакет от услуги по обучение или като пакет от обучение и аеронавигационно обслужване, без да се пренебрегват специфичните особености на обучението, предлагано от всяка организация.

<sup>(1)</sup> Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе (ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 10).

- (13) Общите условия за получаване на свидетелство за правоспособност, доколкото те са свързани с възраст и медицински изисквания, не следва да засягат притежателите на вече издадени свидетелства за правоспособност. С цел запазване на права, предоставени от вече издадени свидетелства за правоспособност, и осигуряване на плавен преход за всички притежатели на свидетелства за правоспособност и за компетентните органи, свидетелствата за правоспособност и свидетелствата за медицинска годност, издадени от държавите членки в съответствие с Директива 2006/23/ЕО на Европейския парламент и на Съвета <sup>(1)</sup> и с Регламент (ЕС) № 805/2011 на Комисията <sup>(2)</sup>, следва да се считат за издадени в съответствие с настоящия регламент.
- (14) С оглед постигането на последователност определението за психоактивно вещество в Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 на Комисията <sup>(3)</sup> следва да бъде изменено.
- (15) Въпреки че настоящият регламент се основава на предишни постижения и регулаторни изисквания на ЕС, Регламент (ЕС) № 805/2011 следва да бъде отменен с оглед на постигане на по-голяма яснота.
- (16) В съответствие с член 17, параграф 2, буква б) и член 19, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 216/2008 Комисията бе подпомагана от Агенцията при изготвянето на мерките, предвидени в настоящия регламент.
- (17) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета, създаден съгласно член 65 от Регламент (ЕО) № 216/2008,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

#### Член 1

##### Предмет и обхват

1. Настоящият регламент определя подробни правила за:
- а) условията за издаване, временно прекратяване и отнемане на свидетелствата за правоспособност на ръководители на полети и ученик-ръководители на полети, и свързаните с тях квалификационни класове и разрешения, както и правата и отговорностите на притежателите им;
  - б) условията за издаване, ограничаване, временно прекратяване и отнемане на свидетелствата за медицинска годност на ръководители на полети и ученик-ръководители на полети, и правата и отговорностите на притежателите им;
  - в) сертифицирането на авиомедицински експерти и на авиомедицински центрове за ръководители на полети и ученик-ръководители на полети;
  - г) сертифицирането на организации за обучение на ръководители на полети;
  - д) условията за валидност, потвърждаване на валидността, подновяване и използване на тези свидетелства за правоспособност, квалификационни класове, разрешения и други свидетелства и сертификати.
2. Настоящият регламент се прилага по отношение на:
- а) ученик-ръководители на полети и ръководители на полети, които упражняват своите функции в рамките на приложното поле на Регламент (ЕО) № 216/2008; както и
  - б) лица и организации, участващи в лицензирането, обучението, изпитването, проверката, медицинския преглед или оценяването на кандидати в съответствие с настоящия регламент.

#### Член 2

##### Съответствие с изискванията и процедурите

1. Ученик-ръководителите на полети, ръководителите на полети и лицата, участващи в лицензирането, обучението, изпитването, проверката, медицинския преглед или оценяването на кандидатите, посочени в член 1, параграф 2, букви а) и б), притежават необходимата квалификация и са лицензирани за правоспособност в съответствие с разпоредбите на приложения I, III и IV от компетентния орган, посочен в член 6.

<sup>(1)</sup> Директива 2006/23/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно лиценза на ръководителите на полети в Общността (ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 22).

<sup>(2)</sup> Регламент (ЕС) № 805/2011 на Комисията от 10 август 2011 г. относно определянето на подробни правила за свидетелствата за правоспособност на ръководителите на полети и за някои свидетелства и сертификати съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 206, 11.8.2011 г., стр. 21).

<sup>(3)</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 на Комисията от 26 септември 2012 г. за определяне на общи правила за полетите и разпоредби за експлоатацията относно аеронавигационните услуги и процедури, и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 1035/2011 и регламенти (ЕО) № 1265/2007, (ЕО) № 1794/2006, (ЕО) № 730/2006, (ЕО) № 1033/2006 и (ЕС) № 255/2010 (ОВ L 281, 13.10.2012 г., стр. 1).

2. Организациите, посочени в член 1, параграф 2, буква б), са квалифицирани в съответствие с техническите изисквания и административните процедури, посочени в приложения I, III и IV, и са сертифицирани от компетентния орган, посочен в член 6.

3. Медицинското освидетелстване на лица, посочени в член 1, параграф 2, букви а) и б), съответства на техническите изисквания и административните процедури, посочени в приложения III и IV.

4. Ръководителите на полети, наети на работа от доставчиците на аеронавигационно обслужване, предоставящи обслужване на въздушното движение във въздушното пространство на територията, за която се прилага Договорът, чието основно място на дейност и регистрирано седалище, ако има такова, се намира извън територията, предмет на разпоредбите на Договора, се считат за лицензирани в съответствие с параграф 1, когато те отговарят едновременно на следните две условия:

- а) да притежават свидетелство за правоспособност за ръководител на полети, издадено от трета държава в съответствие с приложение 1 към Чикагската конвенция;
- б) да са доказали пред компетентния орган, посочен в член 6, че са получили обучение и успешно са преминали съответните изпити и оценяване, еквивалентни на тези, изисквани съгласно частта за ръководител на полети (АТСО), подчаст Г, раздели 1—4 от приложение I.

Задачите и функциите, възложени на ръководителите на полети, посочени в първата алинея, не могат да превишават правата по свидетелството, издадено от трета държава.

5. Инструкторите и оценителите по практика, използвани от организация за обучение, намираща се извън територията на държавите членки, се считат за квалифицирани в съответствие с параграф 1, когато те отговарят едновременно на следните две условия:

- а) да притежават свидетелство за правоспособност за ръководител на полети, издадено от трета държава в съответствие с приложение I към Чикагската конвенция, с квалификационен клас и, ако е приложимо, разрешение към квалификационен клас, съответстващо на този, за който имат право да инструктират или оценяват;
- б) да са доказали пред компетентния орган, посочен в член 6, че са получили обучение и успешно са преминали съответните изпити и оценяване, еквивалентни на тези, изисквани съгласно частта за ръководител на полети (АТСО), подчаст Г, раздел 5 от приложение I.

Правата, посочени в първата алинея, се посочват в сертификата, издаден от трета държава, и се ограничават до инструктиране и оценяване на организации за обучение, намиращи се извън територията на държавите членки.

### Член 3

#### Осигуряване на обслужване по контрол на въздушното движение

1. Обслужване по контрол на въздушното движение се предоставя само от ръководители на полети, които са квалифицирани и лицензирани в съответствие с настоящия регламент.

2. Съгласно член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 216/2008 държавите членки гарантират в рамките на възможното, че посочените в член 1, параграф 2, буква в) от същия регламент услуги, предоставени за обществено ползване от военен персонал, осигуряват ефективно ниво на безопасност, което отговаря най-малко на това, което е определено в основните изисквания съгласно приложение Vб към същия регламент.

3. Държавите членки могат да прилагат настоящия регламент спрямо своя военен персонал, предоставящ услуги за обществено ползване.

### Член 4

#### Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „извънредна ситуация“ означава обстоятелства, включително влошени условия, които не са обичайно, нито често срещани и за които ръководителят на полети не е придобил автоматизъм на действията си;
- 2) „приемливи начини за съответствие“ (АМС) означава незапължителни стандарти, приети от Агенцията за поясняване на начините за постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане;

- 3) „обслужване по контрол на въздушното движение (КВД)“ означава обслужване, предоставяно за целите на:
  - a) предотвратяване на сблъскване:
    - между въздухоплавателни средства, и
    - между въздухоплавателни средства и препятствия по маневрената площ на летището; както и
  - b) подреждане и поддръжане на експедитивен поток на въздушното движение;
- 4) „орган за контрол на въздушното движение (КВД)“ е общ термин, означаващ в различните случаи районен контролен център, орган за контрол на подхода или летищна контролна кула;
- 5) „алтернативен начин за съответствие“ означава алтернатива на съществуващ приемлив начин за съответствие (АМС) или нов начин за постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане, по отношение на които няма установени от Агенцията приемливи начини за съответствие;
- 6) „оценяване“ означава оценката на практическите умения, включително поведението и практическото прилагане на знания и разбирането, демонстрирани от оценяваното лице, водеща до издаване на свидетелство за правоспособност, квалификационен клас и/или разрешения, потвърждаване на валидността им и/или тяхното подновяване;
- 7) „разрешение за оценител“ означава правото, вписано в свидетелството за правоспособност и представляващо част от него, което указва компетентността на притежателя да оценява практическите умения на ученик-ръководители на полети и на ръководители на полети;
- 8) „стрес при критични инциденти“ означава проявата на нехарактерни и/или прекалени емоционални, физически и/или поведенчески реакции на лице след неочаквано събитие, произшествие, инцидент или сериозен инцидент;
- 9) „аварийна ситуация“ означава сериозна и опасна ситуация, която изисква незабавни действия;
- 10) „изпит“ означава официално изпитване за оценка на знанията и разбирането на дадено лице;
- 11) „материали за ръководство“ (GM) са незапазители материали, разработени от Агенцията, помагачи за разбиране на значението на изискванията или спецификациите и служещи за поясняване на тълкуването на Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане, както и на приемливите начини за съответствие;
- 12) „индикатор на ИКАО за местоположение“ е четирибуквеният код, съставен в съответствие с правилата, предписани от ИКАО в последната актуализирана версия на наръчника DOC 7910, и присвояван на местоположението на дадена неподвижна аеронавигационна станция;
- 13) „езиково разрешение“ означава изявление, вписано в свидетелството за правоспособност и представляващо част от него, което указва владенето на езици от притежателя;
- 14) „свидетелство за правоспособност“ означава документ, издаден и одобрен в съответствие с настоящия регламент, който дава право на неговия законен притежател да упражнява правата по квалификационните класове и разрешенията, съдържащи се в него;
- 15) „обучение на работно място“ означава етапа на обучение в орган за обслужване на въздушното движение, през който придобитите преди това опит и умения се прилагат на практика под надзора на квалифициран инструктор за обучение на работно място в реална ситуация на въздушно движение;
- 16) „разрешение за инструктор за обучение на работно място (ОЈП)“ означава право, вписано в свидетелството за правоспособност и представляващо част от него, което указва компетентността на притежателя да извършва обучение на работно място и на синтетични средства за обучение;
- 17) „тренажор за изпълнение на част от задачите“ (РТТ) означава синтетично средство за обучение за конкретни и избрани оперативни задачи, без да се изисква от обучавания да изпълнява всички задачи, които обикновено са свързани с цялостната работна среда;
- 18) „цел за изпълнение“ означава ясно и недвусмислено изявление за очакваното от обучаваното лице изпълнение, условията за това изпълнение и стандартите, които обучаваното лице следва да спазва;

- 19) „временна неспособност“ означава временно състояние, при което притежателят на свидетелството за правоспособност е възпрепятстван да упражнява правата по свидетелството за правоспособност, когато квалификационните класове, разрешенията и неговото/нейното свидетелство за медицинска годност са валидни;
- 20) „психоактивно вещество“ означава алкохол, опиоиди, канабиноиди, успокоителни и приспивателни, кокаин, други психостимуланти, халюциногени и летливи разтворители, като се изключват кофеинът и тютюнът;
- 21) „разрешение към квалификационен клас“ означава право, вписано в свидетелството за правоспособност и представляващо част от него, което определя конкретните условия, права или ограничения, отнасящи се до съответния квалификационен клас;
- 22) „подновяване“ означава административно действие, предприемано след изтичане на срока на валидност на даден квалификационен клас, разрешение или свидетелство, с което се подновяват правата по квалификационния клас, разрешението или свидетелството за допълнителен определен период, при условие че са изпълнени определени изисквания;
- 23) „потвърждаване на валидността“ означава административно действие, предприемано в периода на валидност на даден квалификационен клас, разрешение или свидетелство, което позволява на притежателя им да продължи да упражнява правата по квалификационния клас, разрешението или свидетелството за допълнителен определен период, при условие че са изпълнени определени изисквания;
- 24) „сектор“ означава част от контролиран район и/или част от район за полетна информация или горен район;
- 25) „симулатор“ означава синтетично средство за обучение, което представя важните характеристики на действителната работна среда и възпроизвежда работните условия, при които обучаваното лице може пряко да се упражнява със задачи в реално време;
- 26) „синтетични средства за обучение“ означава устройства от всякакъв вид, включително симулатори и тренажори за изпълнение на част от задачите, с които се имитират работни условия;
- 27) „разрешение за инструктор за обучение на синтетични средства за обучение (STDI)“ означава право, вписано в свидетелството за правоспособност и представляващо част от него, което указва компетентността на притежателя да извършва обучение на синтетични средства за обучение;
- 28) „курс за обучение“ означава теоретична и/или практическа подготовка, разработена в структурирана рамка и предоставяна в рамките на определена продължителност;
- 29) „организация за обучение“ означава организация, която е сертифицирана от компетентния орган да предоставя един или повече видове обучение;
- 30) „разрешение към орган за обслужване на въздушното движение“ означава право, вписано в свидетелството за правоспособност и представляващо част от него, което указва индикатора на местоположение по ИКАО и сектора, групата от сектори и/или работни места, на които притежателят на свидетелството е компетентен да работи;
- 31) „потвърждаване на съответствието“ означава процес, чрез който посредством успешното завършване на курс за придобиване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, свързано с даден квалификационен клас или разрешение към квалификационен клас, притежателят може да започне да упражнява правата по този квалификационен клас или разрешение към квалификационен клас.

#### Член 5

#### Компетентен орган

1. Държавите членки определят или създават един или повече компетентни органи с възложени отговорности за сертифициране и надзор на лицата и организациите, които са предмет на настоящия регламент.
2. В рамките на функционален блок въздушно пространство или в случай на трансгранично предоставяне на услуги компетентните органи се определят съгласувано от участващите държави членки.
3. Ако държава членка определи или създаде повече от един компетентен орган, областите на компетентност на всеки компетентен орган се определят ясно по отношение на отговорностите и географския обхват, когато е необходимо. Установява се координация между тези органи, за да се гарантира в рамките на съответната им компетентност ефективен надзор върху всички лица и организации, които са предмет на настоящия регламент.
4. Компетентните органи са независими от доставчиците на аеронавигационно обслужване и от организациите за обучение. Тази независимост се постига чрез адекватно разделяне, най-малко на функционално равнище, на компетентните органи, от една страна, и доставчиците на аеронавигационно обслужване и организациите за обучение, от друга страна. Компетентните органи упражняват своите правомощия безпристрастно и прозрачно.



Първата алинея се прилага и по отношение на Агенцията, когато тя действа като компетентен орган съгласно член 6, параграф 2, буква б) и член 3, буква а), подточка ii).

5. Държавите членки осигуряват на компетентните органи необходимия капацитет, за да извършват дейностите по сертифициране и надзор, обхванати от техните програми за сертифициране и надзор, включително достатъчно ресурси за изпълнение на изискванията съгласно приложение II (част ATCO.AR). В частност, държавите членки използват оценките, изготвени от компетентните органи в съответствие с точка ATCO.AR.A.005, буква а) от приложение II, за да демонстрират своя капацитет.

6. Държавите членки гарантират, че при служителите на компетентните органи, които извършват дейностите по надзор и сертифициране съгласно настоящия регламент, не е налице пряк или косвен конфликт на интереси, по-специално по отношение на семейни или финансови интереси на съответните служители.

7. Компетентните органи, определени или създадени от държавата членка за целите на Регламент (ЕС) № 805/2011, се считат за компетентни органи и за целите на настоящия регламент, освен ако е определено друго от съответната държава членка. В последния случай държавите членки уведомяват Агенцията за името и адреса на компетентните органи, определени или създадени от тях по силата на настоящия член, както и за всякакви промени във връзка с тях.

#### Член 6

#### Компетентен орган за целите на приложения I, III и IV

1. За целите на приложение I компетентен орган е органът, определен или създаден от държавата членка, пред който лицето кандидатства за издаването на свидетелство за правоспособност.
2. За целите на приложение III и за надзора на изискванията съгласно приложение I по отношение на доставчиците на аеронавигационно обслужване компетентен орган е:
  - а) органът, определен или създаден като компетентен орган за надзор от държавата членка, в която е основното място на дейност на кандидата или неговото седалище, ако съществува такова, освен ако е предвидено друго в двустранни или многостранни споразумения между държавите членки или техните компетентни органи;
  - б) Агенцията, ако основното място на дейност на кандидата или неговото седалище, ако съществува такова, е извън територията на държавите членки.
3. За целите на приложение IV компетентен орган е:
  - а) за авиомедицинските центрове:
    - i) органът, определен от държавата членка, в която е основното място на дейност на авиомедицинския център;
    - ii) Агенцията, когато авиомедицинският център се намира в трета държава;
  - б) за авиомедицинските експерти:
    - i) органът, определен от държавата членка, в която е основното място на дейност на авиомедицинския експерт;
    - ii) ако основното място на дейност на авиомедицинския експерт е на територията на трета държава — органът, определен от държавата членка, пред която експертът кандидатства за издаване на съответното свидетелство.

#### Член 7

#### Преходни разпоредби

1. Свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения, издадени съгласно съответните разпоредби на националното законодателство въз основа на Директива 2006/23/ЕО, и свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения, издадени в съответствие с Регламент (ЕС) № 805/2011, се считат за издадени в съответствие с настоящия регламент.

2. Квалификационният клас „процедурно обслужване на въздушното движение в контролирания район (АСР)“ с разрешение „КВД в океански контролиран район (ОСН)“ към квалификационния клас, издадени въз основа на националните правила съгласно член 31, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 805/2011, се считат за издадени в съответствие с настоящия регламент.

3. Свидетелства за медицинска годност и сертификати на организации за обучение, свидетелства за авиомедицински експерти и удостоверения на авиомедицински центрове, одобрения на схеми за компетентност на органи за обслужване на въздушното движение и планове за обучение, издадени съгласно съответните разпоредби на националното законодателство въз основа на Директива 2006/23/ЕО в съответствие с Регламент (ЕС) № 805/2011, се считат за издадени в съответствие с настоящия регламент.

#### Член 8

#### **Подмяна на свидетелства за правоспособност, адаптиране на права, курсове за обучение и схеми за компетентност на органи за обслужване на въздушното движение**

1. Най-късно до 31 декември 2015 г. или до 31 декември 2016 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2, държавите членки подменят свидетелствата за правоспособност, посочени в член 7, параграф 1, със свидетелства за правоспособност в съответствие с формата, определен в допълнение 1 към приложение II към настоящия регламент.

2. Най-късно до 31 декември 2015 г. или до 31 декември 2016 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2, държавите членки подменят посочените в член 7, параграф 3 сертификати на организациите за обучение на ръководители на полети със сертификати в съответствие с формата, определен в допълнение 2 към приложение II към настоящия регламент.

3. Най-късно до 31 декември 2015 г. или до 31 декември 2016 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2, държавите членки подменят посочените в член 7, параграф 3 свидетелства за авиомедицински експерти и удостоверения за авиомедицински центрове със свидетелства и удостоверения в съответствие с формата, определен в допълнения 3 и 4 към приложение II към настоящия регламент.

4. Най-късно до 31 декември 2015 г. или до 31 декември 2016 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2, компетентните органи преобразуват, ако е целесъобразно, правата на лицата, упълномощени да провеждат изпити и да оценяват компетентността за първоначалното обучение съгласно член 20 от Регламент (ЕС) № 805/2011, и на лицата, упълномощени да провеждат изпити и да оценяват компетентността за обучението в орган за обслужване на въздушното движение и за продължавашото обучение, одобрени от компетентния орган съгласно член 24 от Регламент (ЕС) № 805/2011, в права по разрешение за оценител съгласно настоящия регламент.

5. Най-късно до 31 декември 2015 г. или до 31 декември 2016 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2, компетентните органи могат да преобразуват, ако е целесъобразно, правата на националните инструктори на симулатор или на синтетично средство за обучение в права по разрешение за инструктор за обучение на синтетични средства за обучение съгласно настоящия регламент.

6. Най-късно до 31 декември 2015 г. или до 31 декември 2016 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2, доставчиците на аеронавигационно обслужване адаптират своите схеми за компетентност на органи за обслужване на въздушното движение, за да изпълнят изискванията на настоящия регламент.

7. Най-късно до 31 декември 2015 г. или до 31 декември 2016 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2, организациите за обучение на ръководители на полети адаптират плановете си за обучение, за да съответстват на изискванията на настоящия регламент.

8. Свидетелства за завършване на курсове за обучение, започнали преди прилагането на настоящия регламент съгласно Регламент (ЕС) № 805/2011, се приемат за целите на издаване на съответните свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения съгласно настоящия регламент, при условие че обучението и оценяването са завършени не по-късно от 30 юни 2016 г. или от 30 юни 2017 г., ако държавата членка се възползва от дерогацията, предвидена в член 11, параграф 2.

#### Член 9

#### **Изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012**

В член 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 923/2012 определение № 104 се заменя със следното:

„104. „психоактивно вещество“ (psychoactive substance) означава алкохол, опиоиди, канабиноиди, успокоителни и приспивателни, кокаин, други психостимуланти, халюциногени и летливи разтворители, като се изключват кофеинът и тютюнът;“.

**Член 10****Отмяна**

Регламент (ЕС) № 805/2011 се отменя.

**Член 11****Влизане в сила и прилагане**

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 30 юни 2015 г.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат да решат изцяло или частично да не прилагат приложения I — IV преди 31 декември 2016 г.

Когато държава членка се възползва от тази възможност, тя уведомява Комисията и Агенцията за това най-късно до 1 юли 2015 г. В това уведомление се посочват обхватът на дерогацията/дерогациите, както и програмата за прилагане, съдържаща планираните дейности и свързаните с тях срокове. В такъв случай продължава прилагането на съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 805/2011.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 20 февруари 2015 година.

За Комисията  
Председател  
Jean-Claude JUNCKER

## СЪДЪРЖАНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ I — ЧАСТ АТСО — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗДАВАНЕТО НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА ПОЛЕТИ .....	18
ПОДЧАСТ А — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ .....	18
АТСО.А.001 Обхват .....	18
АТСО.А.005 Заявление за издаването на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения .....	18
АТСО.А.010 Замяна на свидетелства за правоспособност .....	18
АТСО.А.015 Упражняване на правата по свидетелства за правоспособност и временна неспособност .....	18
АТСО.А.020 Отнемане и временно прекратяване на валидността на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения .....	19
ПОДЧАСТ Б — СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ, КВАЛИФИКАЦИОННИ КЛАСОВЕ И РАЗРЕШЕНИЯ .....	19
АТСО.Б.001 Свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети .....	19
АТСО.Б.005 Свидетелство за правоспособност на ръководител на полети .....	19
АТСО.Б.010 Квалификационни класове на ръководител на полети .....	20
АТСО.Б.015 Разрешения към квалификационен клас .....	20
АТСО.Б.020 Разрешения към орган за обслужване на въздушното движение .....	21
АТСО.Б.025 Схема за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение .....	22
АТСО.Б.030 Езиково разрешение .....	23
АТСО.Б.035 Валидност на езиковото разрешение .....	23
АТСО.Б.040 Оценяване на владенето на език .....	24
АТСО.Б.045 Езиково обучение .....	24
ПОДЧАСТ В — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНСТРУКТОРИ И ОЦЕНИТЕЛИ .....	24
РАЗДЕЛ 1 — ИНСТРУКТОРИ .....	24
АТСО.В.001 Инструктори за теоретично обучение .....	24
АТСО.В.005 Инструктори по практическа подготовка .....	25
АТСО.В.010 Права на инструктор за обучение на работно място (ОЈТ) .....	25
АТСО.В.015 Кандидатстване за разрешение за инструктор за обучение на работно място .....	25
АТСО.В.020 Валидност на разрешението за инструктор за обучение на работно място .....	25
АТСО.В.025 Временно разрешение за ОЈТ .....	25
АТСО.В.030 Права на инструктор за обучение на синтетични средства за обучение (STDI) .....	26
АТСО.В.035 Кандидатстване за разрешение за инструктор за обучение на синтетични средства за обучение .....	26
АТСО.В.040 Валидност на разрешението за инструктор за обучение на синтетични средства за обучение .....	26
РАЗДЕЛ 2 — ОЦЕНИТЕЛИ .....	27
АТСО.В.045 Права на оценителите .....	27

АТСО.В.050 Установени интереси .....	27
АТСО.В.055 Кандидатстване за разрешение за оценител .....	27
АТСО.В.060 Валидност на разрешението за оценител .....	28
АТСО.В.065 Временно разрешение за оценител .....	28
ПОДЧАСТ Г — ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ .....	28
РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ .....	28
АТСО.Г.001 Цели на обучението на ръководители на полети .....	28
АТСО.Г.005 Видове обучение на ръководители на полети .....	28
РАЗДЕЛ 2 — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПЪРВОНАЧАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ .....	29
АТСО.Г.010 Съдържание на първоначалното обучение .....	29
АТСО.Г.015 План за първоначалното обучение .....	30
АТСО.Г.020 Курсове за основно обучение и обучение за квалификационен клас .....	30
АТСО.Г.025 Изпити и оценяване за основно обучение .....	31
АТСО.Г.030 Цели за изпълнение при основното обучение .....	31
АТСО.Г.035 Изпити и оценка за обучение за квалификационен клас .....	31
АТСО.Г.040 Цели за изпълнение при обучението за квалификационен клас .....	32
РАЗДЕЛ 3 — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ В ОРГАН ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	32
АТСО.Г.045 Съдържание на обучението в орган за обслужване на въздушното движение .....	32
АТСО.Г.050 Предварителни условия за обучение в орган за обслужване на въздушното движение .....	33
АТСО.Г.055 План за обучение в орган за обслужване на въздушното движение .....	33
АТСО.Г.060 Курс за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение .....	34
АТСО.Г.065 Доказване на теоретични познания и разбиране .....	34
АТСО.Д.070 Оценяване по време на курсове за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение .....	34
РАЗДЕЛ 4 — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩОТО ОБУЧЕНИЕ .....	34
АТСО.Г.075 Продължаващо обучение .....	34
АТСО.Г.080 Опреснително обучение .....	34
АТСО.Г.085 Преподготовка .....	35
РАЗДЕЛ 5 — ОБУЧЕНИЕ НА ИНСТРУКТОРИ И ОЦЕНИТЕЛИ .....	35
АТСО.Г.090 Обучение на инструктори по практическа подготовка .....	35
АТСО.Г.095 Обучение на оценители .....	35
ДОПЪЛНЕНИЕ 1 към приложение I — СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ВЛАДЕЕНЕТО НА ЕЗИК — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВЛАДЕЕНЕ НА ЕЗИЦИ .....	36
ДОПЪЛНЕНИЕ 2 към приложение I — ОСНОВНО ОБУЧЕНИЕ .....	39
Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА .....	39
Учебен предмет 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО .....	39
Учебен предмет 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	40

Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ .....	41
Учебен предмет 5: НАВИГАЦИЯ .....	42
Учебен предмет 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА .....	43
Учебен предмет 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР .....	44
Учебен предмет 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ .....	45
Учебен предмет 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА .....	46
ДОПЪЛНЕНИЕ 3 към приложение I — КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ВИЗУАЛНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ЛЕТИЩЕТО (ADV)“ .....	47
Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА .....	47
Учебен предмет 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО .....	47
Учебен предмет 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	48
Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ .....	49
Учебен предмет 5: НАВИГАЦИЯ .....	49
Учебен предмет 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА .....	49
Учебен предмет 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР .....	50
Учебен предмет 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ .....	51
Учебен предмет 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА .....	51
Учебен предмет 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ .....	51
Учебен предмет 11: ЛЕТИЩА .....	52
ДОПЪЛНЕНИЕ 4 към приложение I — КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ПРИБОРНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ЛЕТИЩЕТО С РАЗРЕШЕНИЕ ЗА КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В КОНТРОЛИРАНАТА ЗОНА ЗА „ИЗЛИТАНЕ И КАЦАНЕ“ — ADI .....	53
Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА .....	53
Учебен предмет 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО .....	53
Учебен предмет 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	54
Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ .....	55
Учебен предмет 5: НАВИГАЦИЯ .....	55
Учебен предмет 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА .....	56
Учебен предмет 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР .....	56
Учебен предмет 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ .....	57
Учебен предмет 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА .....	57
Учебен предмет 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ .....	58
Учебен предмет 11: ЛЕТИЩА .....	58
ДОПЪЛНЕНИЕ 5 към приложение I — КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ПРОЦЕДУРНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В ЛЕТИЩНИЯ КОНТРОЛИРАН РАЙОН (APP)“ .....	59
Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА .....	59
Учебен предмет 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО .....	59
Учебен предмет 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	60
Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ .....	61
Учебен предмет 5: НАВИГАЦИЯ .....	61

Учебен предмет 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА .....	61
Учебен предмет 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР .....	62
Учебен предмет 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ .....	63
Учебен предмет 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА .....	63
Учебен предмет 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ .....	63
Учебен предмет 11: ЛЕТИЩА .....	64
ДОПЪЛНЕНИЕ 6 към приложение I — КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ПРОЦЕДУРНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В КОНТРОЛИРАНИЯ РАЙОН (АСР)“ .....	65
Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА .....	65
Учебен предмет 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО .....	65
Учебен предмет 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	66
Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ .....	67
Учебен предмет 5: НАВИГАЦИЯ .....	67
Учебен предмет 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА .....	67
Учебен предмет 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР .....	68
Учебен предмет 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ .....	68
Учебен предмет 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА .....	69
Учебен предмет 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ .....	69
ДОПЪЛНЕНИЕ 7 към приложение I — КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В ЛЕТИЩНИЯ КОНТРОЛИРАН РАЙОН ЧРЕЗ СРЕДСТВА ЗА ОБЗОР (APS)“ .....	70
Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА .....	70
Учебен предмет 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО .....	70
Учебен предмет 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	71
Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ .....	72
Учебен предмет 5: НАВИГАЦИЯ .....	72
Учебен предмет 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА .....	73
Учебен предмет 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР .....	73
Учебен предмет 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ .....	74
Учебен предмет 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА .....	74
Учебен предмет 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ .....	75
Учебен предмет 11: ЛЕТИЩА .....	75
ДОПЪЛНЕНИЕ 8 към приложение I — КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В КОНТРОЛИРАНИЯ РАЙОН ЧРЕЗ СРЕДСТВА ЗА ОБЗОР (ACS)“ .....	76
Учебен предмет 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА .....	76
Учебен предмет 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО .....	76
Учебен предмет 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ .....	77
Учебен предмет 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ .....	78
Учебен предмет 5: НАВИГАЦИЯ .....	78

Учебен предмет 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА .....	79
Учебен предмет 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР .....	79
Учебен предмет 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ .....	80
Учебен предмет 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА .....	80
Учебен предмет 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ .....	81
ПРИЛОЖЕНИЕ II — ЧАСТ ATCO.AR — ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ .....	82
ПОДЧАСТ А — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ .....	82
ATCO.AR.A.001 Обхват .....	82
ATCO.AR.A.005 Персонал .....	82
ATCO.AR.A.010 Задачи на компетентните органи .....	82
ATCO.AR.A.015 Средства за съответствие .....	83
ATCO.AR.A.020 Информация за Агенцията .....	83
ATCO.AR.A.025 Незабавно реагиране на проблем за безопасността .....	84
ПОДЧАСТ Б — УПРАВЛЕНИЕ .....	84
ATCO.AR.B.001 Система за управление .....	84
ATCO.AR.B.005 Възлагане на задачи на квалифицирани органи .....	85
ATCO.AR.B.010 Промени в системата за управление .....	85
ATCO.AR.B.015 Водене на отчетност .....	85
ПОДЧАСТ В — НАДЗОР И ПРИНУДИТЕЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ .....	86
ATCO.AR.V.001 Надзор .....	86
ATCO.AR.V.005 Програма за надзор .....	86
ATCO.AR.V.010 Констатации и мерки за принудително изпълнение за персонала .....	87
ПОДЧАСТ Г — ИЗДАВАНЕ, ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ВАЛИДНОСТТА, ПОДНОВЯВАНЕ, ВРЕМЕННО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ВАЛИДНОСТТА И ОТНЕМАНЕ НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ, КВАЛИФИКАЦИОННИ КЛАСОВЕ И РАЗРЕШЕНИЯ .....	87
ATCO.AR.G.001 Процедура за издаване, потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения .....	87
ATCO.AR.G.005 Отнемане и временно прекратяване на валидността на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения .....	88
ПОДЧАСТ Д — ПРОЦЕДУРА ЗА СЕРТИФИЦИРАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ И ОДОБРЕНИЕ НА КУРСОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ .....	88
ATCO.AR.D.001 Процедура за кандидатстване и сертифициране за организации за обучение .....	88
ATCO.AR.D.005 Одобряване на курсове за обучение и планове за обучение .....	89
ATCO.AR.D.010 Промени в организациите за обучение .....	89
ATCO.AR.D.015 Констатации и коригиращи действия .....	89
ПОДЧАСТ Е — СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ, СВЪРЗАНИ С АВИОМЕДИЦИНСКОТО ОСВИДЕТЕЛСТВАНЕ .....	90
РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ .....	90
ATCO.AR.E.001 Авиомедицински центрове и авиомедицинско освидетелстване .....	90
РАЗДЕЛ 2 — ДОКУМЕНТАЦИЯ .....	91
ATCO.AR.E.005 Свидетелство за медицинска годност .....	91



ATCO.AR.E.010 Удостоверение за авиомедицински експерт (АМЕ) .....	91
ATCO.AR.E.015 Удостоверение за авиомедицински център (АеМС) .....	91
ATCO.AR.E.020 Авиомедицински формуляри .....	91
ДОПЪЛНЕНИЕ 1 към приложение II — Формат за свидетелство за правоспособност — СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛ НА ПОЛЕТИ .....	92
ДОПЪЛНЕНИЕ 2 към приложение II — СЕРТИФИКАТ ЗА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ (АТСО ТО) .....	98
ДОПЪЛНЕНИЕ 3 към приложение II — УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЕКСПЕРТИ (АМЕ) .....	100
ДОПЪЛНЕНИЕ 4 към приложение II — УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРОВЕ (АеМС) .....	102
ПРИЛОЖЕНИЕ III — ЧАСТ АТСО.ОР — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ И АВИОМЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРОВЕ .....	103
ПОДЧАСТ А — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ .....	103
ATCO.OR.A.001 Обхват .....	103
ПОДЧАСТ Б — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ .....	103
ATCO.OR.B.001 Заявление за сертификат за организация за обучение .....	103
ATCO.OR.B.005 Средства за съответствие .....	103
ATCO.OR.V.010 Условия на одобрението и права по сертификата за организация за обучение .....	104
ATCO.OR.B.015 Промени в организациите за обучение .....	104
ATCO.OR.B.020 Продължаваща валидност .....	104
ATCO.OR.B.025 Достъп до съоръженията и данните на организации за обучение .....	104
ATCO.OR.B.030 Констатации .....	104
ATCO.OR.B.035 Незабавно реагиране на проблем за безопасността .....	105
ATCO.OR.B.040 Докладване на събития .....	105
ПОДЧАСТ В — УПРАВЛЕНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ .....	105
ATCO.OR.C.001 Система за управление на организации за обучение .....	105
ATCO.OR.V.005 Договорени дейности .....	105
ATCO.OR.C.010 Изисквания към персонала .....	106
ATCO.OR.V.015 Съоръжения и оборудване .....	106
ATCO.OR.C.020 Водене на отчетност .....	106
ATCO.OR.V.025 Финансиране и застраховки .....	106
ПОДЧАСТ Г — ИЗИСКВАНИЯ ЗА КУРСОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ И ПЛАНОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ .....	107
ATCO.OR.G.001 Изисквания за курсове за обучение и планове за обучение .....	107
ATCO.OR.G.005 Резултати от изпити и оценявания и свидетелства .....	107
ПОДЧАСТ Д — ИЗИСКВАНИЯ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРОВЕ .....	107
ATCO.OR.D.001 Авиомедицински центрове .....	107

ПРИЛОЖЕНИЕ IV — ЧАСТ ATCO.MED — МЕДИЦИНСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ .....	108
ПОДЧАСТ А — ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ .....	108
РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ .....	108
ATCO.MED.A.001 Компетентен орган .....	108
ATCO.MED.A.005 Обхват .....	108
ATCO.MED.A.010 Определения .....	108
ATCO.MED.A.015 Лекарска тайна .....	109
ATCO.MED.A.020 Понижение на медицинската годност .....	109
ATCO.MED.A.025 Запълнения на авиомедицинските центрове и авиомедицинските експерти .....	109
РАЗДЕЛ 2 — ИЗИСКВАНИЯ ЗА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА МЕДИЦИНСКА ГОДНОСТ .....	110
ATCO.MED.A.030 Свидетелства за медицинска годност .....	110
ATCO.MED.A.035 Заявление за свидетелство за медицинска годност .....	110
ATCO.MED.A.040 Издаване, потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за медицинска годност ..	110
ATCO.MED.A.045 Валидност, потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за медицинска годност ..	111
ATCO.MED.A.046 Временно прекратяване на валидността или отнемане на свидетелство за медицинска годност ....	111
ATCO.MED.A.050 Насочване .....	112
ПОДЧАСТ Б — ИЗИСКВАНИЯ ЗА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА МЕДИЦИНСКА ГОДНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ .....	112
РАЗДЕЛ 1 — ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ .....	112
ATCO.MED.B.001 Ограничения в свидетелства за медицинска годност .....	112
РАЗДЕЛ 2 — МЕДИЦИНСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА МЕДИЦИНСКА ГОДНОСТ КЛАС 3 .....	112
ATCO.MED.B.005 Общи разпоредби .....	112
ATCO.MED.B.010 Сърдечносъдова система .....	113
ATCO.MED.B.015 Дихателна система .....	115
ATCO.MED.B.020 Храносмилателна система .....	116
ATCO.MED.B.025 Метаболитна и ендокринна система .....	116
ATCO.MED.B.030 Хематология .....	116
ATCO.MED.B.035 Пикочно-полова система .....	117
ATCO.MED.B.040 Инфекциозно заболяване .....	117
ATCO.MED.B.045 Акушерство и гинекология .....	117
ATCO.MED.B.050 Мускулно-скелетна система .....	117
ATCO.MED.B.055 Психиатрия .....	118
ATCO.MED.B.060 Психология .....	118
ATCO.MED.B.065 Неврология .....	118
ATCO.MED.B.070 Зрение .....	119

ATCO.MED.B.075 Цветово възприятие .....	120
ATCO.MED.B.080 Оториноларингология .....	120
ATCO.MED.B.085 Дерматология .....	120
ATCO.MED.B.090 Онкология .....	121
ПОДЧАСТ В — АВИОМЕДИЦИНСКИ ЕКСПЕРТИ (АМЕ) .....	121
ATCO.MED.V.001 Права .....	121
ATCO.MED.V.005 Заявление .....	121
ATCO.MED.V.010 Изисквания относно издаването на удостоверение за авиомедицински експерт .....	121
ATCO.MED.V.015 Курсове за обучение по авиационна медицина .....	122
ATCO.MED.V.020 Промени, засягащи удостоверението за авиомедицински експерт .....	122
ATCO.MED.V.025 Валидност на удостоверенията за авиомедицински експерти .....	122

---

## ПРИЛОЖЕНИЕ I

## ЧАСТ АТСО

## ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗДАВАНЕТО НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА ПОЛЕТИ

## ПОДЧАСТ А

## ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

**АТСО.А.001 Обхват**

Настоящата част от това приложение установява изискванията за издаване, отнемане и временно прекратяване на валидността на свидетелства за правоспособност на ученик-ръководители на полети и свидетелства за правоспособност на ръководители на полети, и свързаните с тях квалификационни класове и разрешения, както и условията за тяхната валидност и използване.

**АТСО.А.005 Заявление за издаването на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения**

- а) Заявлението за издаване на свидетелства за правоспособност и свързаните с тях квалификационни класове и разрешения се подава до компетентния орган в съответствие с процедурата, установена от същия орган.
- б) Заявление за издаване на допълнителни квалификационни класове или разрешения, за потвърждаване на валидността или подновяване и за повторно издаване на свидетелството за правоспособност се подава до компетентния орган, издал това свидетелство за правоспособност.
- в) Свидетелството за правоспособност остава притежание на лицето, на което е издадено, освен ако бъде отнето от компетентния орган. Притежателят на свидетелството го подписва.
- г) Свидетелството за правоспособност съдържа цялата необходима информация във връзка с правата, предоставяни чрез този документ, и отговаря на изискванията на допълнение 1 към приложение II.

**АТСО.А.010 Замяна на свидетелства за правоспособност**

- а) Ако притежател на свидетелство за правоспособност ще упражнява правата по него в държава членка, компетентният орган за която не е органът, издал свидетелството, притежателят на свидетелството за правоспособност подава заявление за замяна на своето свидетелство със свидетелство за правоспособност, издадено от компетентния орган на държавата членка, в която ще се упражняват правата, в съответствие с установената от този орган процедура, освен когато в споразумения между държавите членки е предвидено друго. За тази цел въпросните органи обменят цялата съответна информация, необходима за замяната на свидетелството за правоспособност съгласно процедурите, посочени в АТСО.А.Р.Б.001, буква в).
- б) За целите на замяната и за упражняване на правата по свидетелството за правоспособност в държава членка, различна от тази, в която е издадено това свидетелство, притежателят на същото трябва да изгълни изискванията за владене на езици, посочени в АТСО.Б.030 и установени от съответната държава членка.
- в) Новото свидетелство за правоспособност включва квалификационните класове, разрешенията към квалификационните класове, разрешенията към свидетелството и всички валидни разрешения към орган за обслужване на въздушното движение (ОВД) в свидетелството, включително датата на първото им издаване и датата на изтичане на валидността им, ако е приложимо.
- г) След като получи новото свидетелство за правоспособност, притежателят му подава заявлението, посочено в АТСО.А.005, заедно със своето свидетелство за правоспособност на ръководител на полети, за да получи нови квалификационни класове, разрешения към квалификационните класове, разрешения към свидетелството или разрешения към орган за обслужване на въздушното движение.
- д) След замяната издаденото преди свидетелство за правоспособност се връща на органа, който го е издал.

**АТСО.А.015 Упражняване на правата по свидетелства за правоспособност и временна неспособност**

- а) Упражняването на предоставените права по свидетелството за правоспособност зависи от валидността на квалификационните класове, разрешенията и от свидетелството за медицинска годност.
- б) Притежателите на свидетелство за правоспособност не упражняват правата по своето свидетелство, когато се съмняват в способността си безопасно да упражняват тези права, и в такива случаи незабавно уведомяват съответния доставчик на аеронавигационно обслужване за временната неспособност да упражняват правата по своето свидетелство за правоспособност.
- в) Доставчиците на аеронавигационно обслужване могат да обявяват временната неспособност на притежателя на свидетелство за правоспособност, ако им стане известно някакво съмнение относно способността на притежателя на свидетелството безопасно да упражнява правата по същото.

- г) Доставчиците на аеронавигационно обслужване разработват и прилагат обективни, прозрачни и недискриминационни процедури, за да дадат възможност на притежателите на свидетелство за правоспособност да обявяват временна неспособност да упражняват правата по своето свидетелство съгласно буква б), да обявяват временната неспособност на притежателя на такова свидетелство съгласно буква в), да управляват оперативното въздействие на случаите на временна неспособност и да информират компетентния орган, както е посочено в тази процедура.
- д) Процедурите, посочени в буква г), се включват в схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение съгласно АТСО.Б.025, буква а), точка 13.

#### **АТСО.А.020 Отнемане и временно прекратяване на валидността на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения**

- а) Свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения могат да бъдат временно прекратени или отнети от компетентния орган съгласно АТСО.АР.Г.005, когато притежателят на свидетелството за правоспособност не съответства на изискванията на настоящата част.
- б) Когато свидетелството за правоспособност е временно прекратено или отнето, притежателят незабавно връща свидетелството на компетентния орган съгласно административните процедури, установени от този орган.
- в) С издаването на свидетелството за правоспособност на ръководител на полети свидетелството за правоспособност на ученик-ръководител на полети се отнема и връща на компетентния орган, който издава свидетелството за правоспособност на ръководител на полети.

#### ПОДЧАСТ Б

#### **СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ, КВАЛИФИКАЦИОННИ КЛАСОВЕ И РАЗРЕШЕНИЯ**

##### **АТСО.Б.001 Свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети**

- а) Притежателите на свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети могат да осъществяват контрол на въздушното движение под ръководство и контрол на инструктор за обучение на работното място в съответствие с квалификационните класове и разрешенията, съдържащи се в тяхното свидетелство за правоспособност, и да преминават обучение за разрешения към квалификационен клас.
- б) Кандидатите за придобиване на свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети трябва:
- (1) да са навършили поне 18 години;
  - (2) да са завършили успешно първоначално обучение в организация за обучение, отговаряща на изискванията, посочени в приложение III към настоящия регламент (част АТСО.ОР) по отношение на квалификационния клас, и ако е приложимо, на разрешението към квалификационния клас, както е посочено в част АТСО, подчаст Г, раздел 2;
  - (3) да притежават валидно свидетелство за медицинска годност;
  - (4) да са показали съответно ниво на владеене на езици съгласно изискванията, посочени в АТСО.Б.030.
- в) Свидетелството за правоспособност на ученик-ръководител на полети съдържа езиковите разрешения и най-малко един квалификационен клас и, ако е приложимо, едно разрешение към квалификационен клас.
- г) Притежателят на свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети, който не е започнал да упражнява правата по това свидетелство в срок от една година от датата на издаването му или е прекъснал да упражнява тези права в продължение на повече от една година, може да започне или да продължи обучение в орган за обслужване на въздушното движение за този квалификационен клас само след оценка на неговата/нейната предишна компетентност, направена от организация за обучение, отговаряща на изискванията, посочени в приложение III към настоящия регламент (част АТСО.ОР) и сертифицирана да предоставя първоначално обучение по отношение на този квалификационен клас, дали той/тя продължава да отговаря на съответните изисквания за този квалификационен клас, и след като изпълни всички изисквания за обучение, които произтичат от тази оценка.

##### **АТСО.Б.005 Свидетелство за правоспособност на ръководител на полети**

- а) Притежателите на свидетелство за правоспособност на ръководител на полети имат право да предоставят услуги по контрол на въздушното движение в съответствие с квалификационните класове и разрешенията към квалификационен клас, съдържащи се в тяхното свидетелство за правоспособност, и да упражняват правата по разрешенията, които се съдържат в него.
- б) Правата по свидетелството за правоспособност на ръководител на полети включват правата по свидетелството за правоспособност на ученик-ръководител на полети, както е определено в АТСО.Б.001, буква а).
- в) Кандидатите за първо издаване на свидетелство за правоспособност на ръководител на полети трябва:
- (1) да притежават свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети;
  - (2) да са завършили курс за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение и успешно да са преминали съответните изпити и оценяване съгласно изискванията, посочени в част АТСО, подчаст Г, раздел 3;

- (3) да притежават валидно свидетелство за медицинска годност;
  - (4) да са показали съответно ниво на владеене на езици съгласно изискванията, посочени в АТСО.Б.030.
- б) Свидетелството за правоспособност на ръководител на полети се потвърждава чрез вписване на един или повече квалификационни класове и съответните разрешения към квалификационен клас, към орган за обслужване на въздушното движение и за владеене на езици, за които обучението е завършено успешно.
- в) Притежателят на свидетелство за правоспособност на ръководител на полети, който не е започнал да упражнява правата по някакъв квалификационен клас в срок от една година от датата на издаването му, може да започне обучение в орган за обслужване на въздушното движение за този квалификационен клас само след оценка на неговата/нейната предишна компетентност, направена от организация за обучение, отговаряща на изискванията, посочени в приложение III към настоящия регламент (част АТСО.ОР) и сертифицирана да предоставя първоначално обучение по отношение на този квалификационен клас, дали той/тя продължава да отговаря на съответните изисквания за този квалификационен клас, и след като изпълни всички изисквания за обучение, които произтичат от тази оценка.

### **АТСО.Б.010 Квалификационни класове на ръководител на полети**

- а) Свидетелствата за правоспособност съдържат един или повече от следните квалификационни класове, за да се укаже видът обслужване, който може да се осигурява от притежателя на свидетелството:
- (1) „визуално обслужване на въздушното движение на летището (ADV)“, който указва, че притежателят на свидетелството за правоспособност е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното и летищното движение на летище, което няма публикувани процедури за подход или отлитане по прибори;
  - (2) „приборно обслужване на въздушното движение на летището (ADI)“, който указва, че притежателят на свидетелството е компетентен да предоставя обслужване по контрол на летищното движение на летище, което има публикувани процедури за подход или отлитане по прибори, и квалификационният клас се придружава от най-малко едно от разрешенията към него, описани в АТСО.Б.015, буква а);
  - (3) „процедурно обслужване на въздушното движение в летищния контролиран район (APP)“, който указва, че притежателят на свидетелството е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение на кацачи, излитащи или прелитащи въздухоплавателни средства без използването на средства за обзор;
  - (4) „обслужване на въздушното движение в летищния контролиран район чрез средства за обзор (APS)“, който указва, че притежателят на свидетелството е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение на кацачи, излитащи или прелитащи въздухоплавателни средства с използването на средства за обзор;
  - (5) „процедурно обслужване на въздушното движение в контролирания район (ACP)“, който указва, че притежателят на свидетелството е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение на въздухоплавателни средства без използването на средства за обзор;
  - (6) „обслужване на въздушното движение в контролирания район чрез средства за обзор (ACS)“, който указва, че притежателят на свидетелството е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение на въздухоплавателни средства с използването на средства за обзор.
- б) Притежателят на квалификационен клас, който е прекъснал упражняването на правата, свързани с този квалификационен клас, за период от четири или повече непосредствено предхождащи последователни години, може да започне обучение в орган за обслужване на въздушното движение за този квалификационен клас само след оценка на предишната компетентност, направена от организация за обучение, отговаряща на изискванията, посочени в приложение III (част АТСО.ОР) и сертифицирана да предоставя обучение по отношение на този квалификационен клас, дали съответното лице продължава да отговаря на изискванията за този квалификационен клас, и след като изпълни всички изисквания за обучение, които произтичат от тази оценка.

### **АТСО.Б.015 Разрешения към квалификационен клас**

- а) Квалификационен клас „приборно обслужване на въздушното движение на летището (ADI)“ трябва да се издава с поне едно от следните разрешения:
- (1) разрешение за контрол на въздушното движение (AIR), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение в близост до летище или на пистата;
  - (2) разрешение за контрол на въздушното движение по маневрената площ на летището (GMC), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване на движението по маневрената площ на летището;

- (3) разрешение за контрол на въздушното движение в контролираната зона за „излитане и кацане“ (TWR), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване по летищен контрол. Разрешението TWR включва правата по разрешенията AIR и GMC;
  - (4) разрешение за контрол на въздушното движение по маневрената площ на летището чрез средствата за обзор (GMS) в допълнение към разрешение за контрол на въздушното движение по маневрената площ на летището (GMC) или разрешение за контрол на въздушното движение в контролираната зона за „излитане и кацане“ (TWR), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване на наземното движение с помощта на летищни системи за обзор на наземното движение;
  - (5) разрешение за контрол на въздушното движение чрез радар (RAD) в допълнение към разрешение за контрол на въздушното движение в зона за „излитане и кацане“ (AIR) или разрешение за контрол на въздушното движение в контролираната зона за „излитане и кацане“ (TWR), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя летищен контрол с помощта на средства за радарен обзор.
- б) Квалификационен клас „обслужване на въздушното движение в летищния контролиран район чрез средства за обзор (APS)“ може да се издава с едно или повече от следните разрешения:
- (1) разрешение за контрол на въздушното движение чрез прецизен радар за подход (PAR), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя контрол на въздушното движение при наземно контролирани прецизни подходи с използването на прецизен радар за подход за въздухоплавателни средства, които се намират на финалния подход на пистата за излитане и кацане;
  - (2) разрешение за контрол на въздушното движение чрез обзорен радар за подход (SRA), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя контрол на въздушното движение при наземно контролирани неточни подходи с използването на средства за обзор за въздухоплавателни средства, които се намират на финалния подход на пистата за излитане и кацане;
  - (3) разрешение за контрол на въздушното движение в летищния контролиран район от отделно работно място, от което се извършва само сепариране на потоците отлитащи и долитащи въздухоплавателни средства на едно или повече летища (TCL), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение с използването на средства за обзор за въздухоплавателни средства в определена в летищния контролиран район зона и/или в съседни сектори.
- в) Квалификационен клас „процедурно обслужване на въздушното движение в контролирания район (ACP)“ може да се издава с разрешение OCN, което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение за въздухоплавателни средства в океански контролиран район.
- г) Квалификационен клас „обслужване на въздушното движение в контролирания район чрез средства за обзор (ACS)“ може да се издава с едно от следните разрешения:
- (1) разрешение за контрол на въздушното движение в летищния контролиран район от отделно работно място, от което се извършва само сепариране на потоците отлитащи и долитащи въздухоплавателни средства на едно или повече летища (TCL), което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение с използването на средства за обзор за въздухоплавателни средства в определена в летищния контролиран район зона и/или в съседни сектори;
  - (2) разрешение „контрол на въздушното движение в океански контролиран район (OCN)“, което указва, че притежателят е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение за въздухоплавателни средства в океански контролиран район.

#### **АТСО.Б.020 Разрешения към орган за обслужване на въздушното движение**

- а) Разрешението към орган за обслужване на въздушното движение указва, че притежателят на свидетелството за правоспособност е компетентен да предоставя обслужване по контрол на въздушното движение за определен сектор, група от сектори и/или работни места, намиращи се под отговорността на конкретен орган за обслужване на въздушното движение.
- б) Кандидатите за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение трябва успешно да са завършили курс за такова разрешение в съответствие с изискванията, посочени в част АТСО, подчаст Г, раздел 3.
- в) Кандидатите за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение след замяна на свидетелството за правоспособност, посочена в АТСО.А.010, трябва да отговарят освен на изискванията, посочени в буква б), и на изискванията по АТСО.Г.060, буква е).
- г) За ръководители на полети, които предоставят обслужване по контрол на въздушното движение на въздухоплавателни средства, извършващи контролни полети, компетентният орган може да определи допълнителни изисквания освен посочените в буква б).
- д) Разрешенията към орган за обслужване на въздушното движение са валидни за срок, определен в схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение. Този срок не може да превишава три години.
- е) Срокът на валидност на разрешенията към орган за обслужване на въздушното движение за първоначално издаване или подновяване започва да тече не по-късно от 30 дни след датата на успешното завършване на оценяването.
- ж) Валидността на разрешенията към орган за обслужване на въздушното движение се потвърждава, ако:
  - (1) кандидатът е упражнявал правата по свидетелството за правоспособност в продължение на минималния брой часове, определени в схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение;

- (2) кандидатът е преминал опреснително обучение по време на валидността на разрешението съгласно схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение;
  - (3) компетентността на кандидата е била оценена съгласно схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение не по-рано от 3 месеца преди изтичането на валидността на разрешението.
- з) Валидността на разрешенията към орган за обслужване на въздушното движение се потвърждава в рамките на 3-месечния период непосредствено преди изтичането на валидността им, при условие че са изпълнени предвидените в буква ж) изисквания. В тези случаи валидността започва да тече от тази дата на изтичане.
  - и) Ако валидността на разрешението към орган за обслужване на въздушното движение бъде потвърдена преди периода, предвиден в буква з), срокът му на валидност започва да тече не по-късно от 30 дни от датата, на която оценяването е приключило успешно, при условие че са изпълнени и изискванията, предвидени в буква ж), точки 1 и 2.
  - й) Ако срокът на валидност на разрешението към орган за обслужване на въздушното движение изтече, притежателят на свидетелството за правоспособност трябва успешно да завърши посочения в част АТСО, подчаст Г, раздел 3 курс за разрешение към органа за обслужване на въздушното движение, за да се поднови разрешението.

#### **АТСО.Б.025 Схема за компетентност на орган за обслужване на въздушното движение**

- а) Схемата за компетентност на орган за обслужване на въздушното движение се установява от доставчика на аеронавигационно обслужване и се одобрява от компетентния орган. Тя трябва да включва най-малко следните елементи:
  - (1) валидността на разрешението към органа за обслужване на въздушното движение съгласно АТСО.Б.020, буква д);
  - (2) максималния непрекъснат период, през който правата по разрешението към органа за обслужване на въздушното движение не се упражняват по време на валидността. Този период не може да превишава 90 календарни дни;
  - (3) минималния брой часове за упражняване на правата по разрешението към органа за обслужване на въздушното движение в рамките на определен период от време, който не може да превишава 12 месеца, за целите на АТСО.Б.020, буква ж), точка 1. За инструктори за обучение на работно място, които упражняват правата по разрешение за ОЈП, се признава времето, през което те са провеждали обучение, като признатото време е не повече от 50 % от часовете, изисквани за потвърждаване на валидността на разрешението към орган за обслужване на въздушното движение;
  - (4) процедури за случаите, когато притежателят на свидетелството за правоспособност не отговаря на изискванията, посочени в буква а), точки 2 и 3;
  - (5) процедури за оценяване на компетентността, включително оценяване по предметите от опреснителното обучение съгласно АТСО.Г.080, буква б);
  - (6) процедури за провеждане на изпити по теоретични познания и разбиране, необходими за упражняване на правата по квалификационните класове и разрешенията;
  - (7) процедури за установяване на темите и подтемите, целите и методите на обучение за продължаващото обучение;
  - (8) минималната продължителност и честота на провеждане на опреснителното обучение;
  - (9) процедури за теоретичните изпити и/или оценяването на практическите умения, придобити по време на подготовката, включително оценките на изпитите;
  - (10) процедури в случай на неуспех при изпитване или оценяване, включително процедурите на обжалване;
  - (11) квалификацията, ролята и отговорностите на обучаващия персонал;
  - (12) процедура за гарантиране, че инструкторите по практическа подготовка са прилагали техники за инструктаж съгласно процедурите, по които е предвидено да се проведе инструктаж, в съответствие с АТСО.В.010, буква б), точка 3 и АТСО.В.030, буква б), точка 3;
  - (13) процедури за обявяване и управление на случаи на временна неспособност за упражняване на правата по свидетелството за правоспособност, както и за информиране на компетентния орган съгласно АТСО.А.015, буква г);



- (14) указване на документите, които следва да се съхраняват във връзка с продължаващото обучение и оценките, съгласно ATCO.AR.B.015;
- (15) процедура и причини за преразглеждане и изменение на схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение и представянето ѝ на компетентния орган. Поне веднъж на всеки три години се прави преглед на схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение.
- б) За да изпълнят изискването, посочено в буква а), точка 3, доставчиците на аеронавигационно обслужване водят отчет за часовете, през които всеки притежател на свидетелство за правоспособност упражнява правата по своето разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, работейки в сектори, група от сектори и/или на работни места в органа за обслужване на въздушното движение, и предоставят тези данни на компетентните органи и притежателя на свидетелството при поискване.
- в) Когато установяват процедурите, посочени в буква а), точки 4 и 13, доставчиците на аеронавигационно обслужване гарантират, че се прилагат механизми за гарантиране на справедливо отношение към притежателите на свидетелства за правоспособност, когато валидността на разрешенията, вписани в свидетелства за правоспособност, не може да бъде продължена.

### ATCO.B.030 Езиково разрешение

- а) Ръководителите на полети и ученик-ръководителите на полети не упражняват правата по техните свидетелства за правоспособност, ако нямат валидно езиково разрешение за английски език и, ако е приложимо, за езиците, изисквани от държавата членка заради безопасността в органа за обслужване на въздушното движение, към който е разрешението, както са публикувани в сборниците за аеронавигационна информация и публикация. Езиковото разрешение указва езиците, нивото на тяхното владение и датите на изтичане на срока.
- б) Нивото на владение на езици се определя в съответствие със скалата за оценяване, посочена в допълнение 1 към приложение I.
- в) Кандидатът за езиково разрешение доказва, в съответствие с посочената в буква б) скала за оценяване, най-малко работно ниво (ниво четири) на владение на език.

За целта кандидатът трябва:

- (1) да комуникира ефективно в ситуации само с гласова връзка (телефон/радиотелефон) и в преки комуникации (разговор лице в лице);
  - (2) да комуникира точно и ясно по общи, конкретни и свързани с работата теми;
  - (3) да използва подходящи стратегии за комуникация при обмен на съобщения и да разпознава и разрешава ситуации на неправилно разбиране в общ или свързан с работата контекст;
  - (4) да се справя успешно и с относителна лекота с езикови предизвикателства, възникващи в случай на усложнение или при неочаквано развитие на събитията в контекста на рутинна работна ситуация или позната комуникативна задача; и
  - (5) да използва диалект или акцент, който е разбираем за авиационната общност.
- г) Независимо от разпоредбите на буква в) доставчиците на аеронавигационно обслужване могат да изискват разширено ниво (ниво пет) по скалата за оценяване на степента на владение на език, посочена в допълнение 1 към приложение I, когато оперативните обстоятелства за конкретен квалификационен клас или разрешение изискват по-високо ниво на владение на език по императивни причини, свързани с безопасността. Такова изискване трябва да бъде недискриминационно, пропорционално, прозрачно и обективно аргументирано от доставчика на аеронавигационно обслужване, желаещ да прилага по-високото ниво на владение на език, и да бъде одобрено от компетентния орган.
- д) Владението на език се доказва със свидетелство, удостоверяващо резултата от оценяването.

### ATCO.B.035 Валидност на езиковото разрешение

- а) Валидността на езиковото разрешение, в зависимост от нивото, определено в съответствие с допълнение 1 към приложение I, е:
- (1) за работно ниво (ниво четири) — три години от датата на оценката; или
  - (2) за разширено ниво (ниво пет) — шест години от датата на оценката;

- (3) за експертно ниво (ниво шест):
- i) девет години от датата на оценката за английски език;
  - ii) безсрочна за всички други езици, посочени в АТСО.Б.030, буква а).
- б) Срокът на валидност на езиковите разрешения при първоначално издаване или подновяване започва да тече не по-късно от 30 дни след датата на успешното завършване на оценяването на владеещото на език.
- в) Валидността на езиковите разрешения се потвърждава, след като в рамките на 3-месечния период непосредствено преди изтичане на валидността им успешно бъде завършено оценяването на владеещото на езика. В тези случаи новият срок на валидност започва да тече от тази дата на изтичане.
- г) Ако валидността на езиковото разрешение бъде потвърдена преди периода, предвиден в буква в), неговият срок на валидност започва да тече не по-късно от 30 дни от датата, на която е приключило успешно оценяването на владеещото на език.
- д) Когато срокът на валидност на езиковото разрешение изтече, притежателят на свидетелството за правоспособност трябва успешно да премине оценяване на владеещото на език, за да бъде подновено разрешението му.

#### **АТСО.Б.040 Оценяване на владеещото на език**

- а) Доказването на владеещото на език се извършва чрез метод за оценяване, одобрен от компетентния орган, който включва:
- (1) процеса, по който се извършва оценяването;
  - (2) квалификацията на оценителите;
  - (3) процедурата на обжалване.
- б) Органите за оценка на владеещото на език трябва да отговарят на изискванията, установени от компетентните органи съгласно АТСО.А.А.010.

#### **АТСО.Б.045 Езиково обучение**

- а) Доставчиците на аеронавигационно обслужване предоставят езиково обучение, за да поддържат изискваното ниво на владеење на езици от ръководителите на полети, на:
- (1) притежателите на езиково разрешение за работно ниво (ниво четири);
  - (2) притежателите на свидетелство за правоспособност, които нямат възможност да прилагат редовно езиковите си умения, за да поддържат тези умения.
- б) Езиковото обучение може да се предоставя и под формата на непрекъснато обучение.

### ПОДЧАСТ В

#### **ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНСТРУКТОРИ И ОЦЕНИТЕЛИ**

#### РАЗДЕЛ 1

#### **Инструктори**

#### **АТСО.В.001 Инструктори за теоретично обучение**

- а) Теоретичното обучение се провежда само от подходящо квалифицирани инструктори.
- б) Инструкторите за теоретично обучение са подходящо квалифицирани, ако:
- (1) притежават свидетелство за правоспособност на ръководител на полети и/или притежават професионална квалификация, подходяща за преподавания предмет, и/или са показали пред организацията за обучение подходящи знания и опит;
  - (2) са показали инструкторски умения пред организацията за обучение.

**АТСО.В.005 Инструктори по практическа подготовка**

Дадено лице може да провежда практическо обучение само когато притежава свидетелство за правоспособност на ръководител на полети с разрешение за инструктор за обучение на работно място (ОЈТ) или разрешение за инструктор за обучение на синтетични средства за обучение (STD1).

**АТСО.В.010 Права на инструктор за обучение на работно място (ОЈТ)**

- а) Притежателите на разрешение за ОЈТ имат право да предоставят практическо обучение и надзор на оперативни работни места, за които притежават валидно разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, и на синтетични средства за обучение в притежаваните квалификационни класове.
- б) Притежателите на разрешение за ОЈТ упражняват правата по разрешението само ако:
  - (1) най-малко две години са упражнявали правото по квалификационния клас, за който ще преподават;
  - (2) в непосредствено предхождащ период от най-малко шест месеца са упражнявали правото по валидното разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, за което се отнася обучението;
  - (3) са практикували умения за обучение относно процедурите, по които е предвидено да се проведе обучение.
- в) Периодът от две години, посочен в буква б, точка 1, може да бъде намален до не по-малко от една година от компетентния орган по искане от организацията за обучение.

**АТСО.В.015 Кандидатстване за разрешение за инструктор за обучение на работно място**

Кандидатите за издаване на разрешение за ОЈТ трябва:

- а) да притежават свидетелство за правоспособност на ръководител на полети с валидно разрешение към орган за обслужване на въздушното движение;
- б) да са упражнявали правата по свидетелство за правоспособност на ръководител на полети през период от най-малко две години, непосредствено предхождащ кандидатстването. Този период може да бъде намален до не по-малко от една година от компетентния орган по искане от организацията за обучение; и
- в) в годината преди кандидатстването успешно да са завършили курс за инструктори по практическа подготовка, по време на който са били преподавани и съответно оценени необходимите знания и педагогически умения.

**АТСО.В.020 Валидност на разрешението за инструктор за обучение на работно място**

- а) разрешението за ОЈТ е валидно за срок от три години.
- б) Валидността на разрешението за ОЈТ може да бъде потвърдена след успешно преминаване на опреснителен курс за инструктори по практическа подготовка по време на валидността му, при условие че са изпълнени изискванията на АТСО.В.015, букви а) и б).
- в) Ако срокът на валидност на разрешението за ОЈТ е изтекъл, то може да бъде подновено след:
  - (1) преминаване на опреснителен курс за инструктори по практическа подготовка; и
  - (2) успешно преминаване на оценяване на компетентността за инструктор по практическа подготовкав рамките на годината, предхождаща кандидатстването за подновяване, при условие че са изпълнени изискванията на АТСО.В.015, букви а) и б).
- г) В случай на първоначално издаване или подновяване срокът на валидност на разрешението за ОЈТ започва да тече не по-късно от 30 дни след датата на успешното завършване на оценяването.
- д) Ако изискванията на АТСО.В.015, букви а) и б) не са изпълнени, разрешението за ОЈТ може да бъде заменено с разрешение STD1, при условие че се осигури съответствие с изискванията на АТСО.В.040, букви б) и в).

**АТСО.В.025 Временно разрешение за ОЈТ**

- а) Когато не е възможно да се изпълнят изискванията, предвидени в АТСО.В.010, буква б), точка 2, компетентният орган може да даде временно разрешение за ОЈТ въз основа на анализ на безопасността, представен от доставчика на аеронавигационно обслужване.

- б) Временното разрешение за ОЈТ, посочено в буква а), може да бъде издадено на притежатели на валидно разрешение за ОЈТ, издадено в съответствие с АТСО.В.015.
- в) Временното разрешение за ОЈТ, посочено в буква а), е ограничено до обучението, необходимо за обхващане на извънредни ситуации, и неговата валидност не може да надвишава една година или срока на валидност на разрешението за ОЈТ, издадено в съответствие с АТСО.В.015, което събитие настъпи първо.

#### **АТСО.В.030 Права на инструктор за обучение на синтетични средства за обучение (STDI)**

- а) Притежателите на разрешение за STDI имат право да предоставят практическо обучение на синтетични средства за обучение:

- (1) по предмети от практическо естество по време на първоначално обучение;
- (2) за обучение в органите за обслужване на въздушното движение, различно от обучението на работно място; и
- (3) за продължаващо обучение.

Когато STDI предоставя предварително обучение на работно място, той трябва да притежава или да е притежавал разрешение към съответния орган за обслужване на въздушното движение.

- б) Притежателите на разрешение за STDI упражняват правата на разрешението само ако:

- (1) имат най-малко две години опит в квалификационния клас, за който ще преподават;
- (2) са показали познаване на текущите оперативни практики;
- (3) са практикували техники за обучение относно процедурите, по които е предвидено да се проведе обучение.

- в) Независимо от буква б), точка 1,

- (1) за целите на основното обучение е подходящ всеки квалификационен клас;
- (2) за целите на обучението за квалификационен клас то може да бъде предоставяно за конкретни и избрани оперативни задачи от STDI, притежаващ квалификационен клас, който е уместен за тези задачи.

#### **АТСО.В.035 Кандидатстване за разрешение за инструктор за обучение на синтетични средства за обучение**

Кандидатите за издаване на разрешение за STDI трябва:

- а) най-малко две години да са упражнявали правата по свидетелство за правоспособност на ръководител на полети за който и да е квалификационен клас; и
- б) в годината, предхождаща кандидатстването, успешно да са завършили курс за инструктори по практическа подготовка, по време на който необходимите знания и педагогически умения са били преподавани, използвайки теоретични и практически методи, и са били съответно оценени.

#### **АТСО.В.040 Валидност на разрешението за инструктор за обучение на синтетични средства за обучение**

- а) Разрешението за STDI е валидно за срок от три години.
- б) Валидността на разрешението за STDI може да бъде потвърдена след успешно преминаване на опреснителен курс за инструктори по практическа подготовка и по текущи оперативни практики по време на срока на валидност на разрешението.
- в) Ако срокът на валидност на разрешението STDI изтече, то може да бъде подновено след:
- (1) преминаване на опреснителен курс за инструктори по практическа подготовка и по текущи оперативни практики;  
и
  - (2) успешно преминаване на оценяване на компетентността за инструктор по практическа подготовка
- в рамките на годината, предхождаща кандидатстването за подновяване.
- г) В случай на първоначално издаване или подновяване срокът на валидност на разрешението за ОЈТ започва да тече не по-късно от 30 дни след датата на успешното завършване на оценяването.

## РАЗДЕЛ 2

**Оценители****АТСО.В.045 Права на оценителите**

- а) Дадено лице участва в оценяване само ако притежава разрешение за оценител.
- б) Притежателите на разрешение за оценител имат право да извършват оценяване:
- (1) по време на първоначалното обучение за издаване на свидетелство за правоспособност на ученик-ръководители на полети или за издаване на нов квалификационен клас и/или разрешение към квалификационен клас, ако е приложимо;
  - (2) на предишна компетентност за целите на АТСО.Б.001, буква г) и АТСО.Б.010, буква б);
  - (3) на ученик-ръководители на полети за издаване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение и разрешения към квалификационен клас, ако е приложимо;
  - (4) на ръководители на полети за издаване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение и разрешения към квалификационен клас, ако е приложимо, както и за потвърждаване на валидността или подновяване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение;
  - (5) на кандидати за инструктори по практическа подготовка или кандидати за оценители, когато е осигурено съответствие с изискванията на буква г), точки 2—4.
- в) Притежателите на разрешение за оценител упражняват правата по това разрешение само ако имат:
- (1) най-малко две години опит в квалификационния клас и разрешенията към квалификационния клас, за които ще оценяват; и
  - (2) са показали познаване на текущите оперативни практики.
- г) В допълнение към изискванията, посочени в буква в), притежателите на разрешение за оценител упражняват правата по разрешението само:
- (1) за оценки, водещи до издаване, потвърждаване на валидността и подновяване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, ако притежават и разрешението към орган за обслужване на въздушното движение, свързано с оценката, за непосредствено предхождащ период от най-малко една година;
  - (2) за оценяване компетентността на кандидат за издаване или подновяване на разрешение за STDI, ако притежават разрешение за STDI или ОЈТІ и са упражнявали правата по това разрешение най-малко три години;
  - (3) за оценяване на компетентността на кандидат за издаване или подновяване на разрешение за ОЈТІ, ако притежават разрешение за ОЈТІ и са упражнявали правата по това разрешение най-малко три години;
  - (4) за оценяване на компетентността на кандидат за издаване или подновяване на разрешение за оценител, ако са упражнявали правата на разрешението за оценител най-малко три години.
- д) При оценяване с цел издаване или подновяване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, или за осигуряване на надзор върху оперативното работно място оценителят трябва да притежава и разрешение за ОЈТІ или трябва да присъства ОЈТІ, притежаващ валидно разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, свързано с оценяването.

**АТСО.В.050 Установени интереси**

Оценителите не извършват оценки, когато тяхната обективност може да бъде повлияна.

**АТСО.В.055 Кандидатстване за разрешение за оценител**

Кандидатите за издаване на разрешение за оценител трябва:

- а) най-малко две години да са упражнявали правата по свидетелство за правоспособност на ръководител на полети; и
- б) в годината, предхождаща кандидатстването, успешно да са завършили курс за оценители, по време на който необходимите знания и умения са били преподавани, използвайки теоретични и практически методи, и оценени чрез съответни изпити.

**АТСО.В.060 Валидност на разрешението за оценител**

- a) Разрешението за оценител е валидно за срок от три години.
- б) Валидността на разрешението за оценител може да бъде потвърдена след успешно преминаване на опреснителен курс за инструктори по практическа подготовка и по текущи оперативни практики по време на срока на валидност на разрешението.
- в) Ако срокът на валидност на разрешението за оценител е изтекъл, то може да бъде подновено след:
  - (1) преминаване на опреснителен курс по умения за оценяване и по текущи оперативни практики; и
  - (2) успешно преминаване на оценяване за компетентност на оценителв рамките на годината, предхождаща кандидатстването за подновяване.
- г) В случай на първоначално издаване или подновяване срокът на валидност на разрешението за оценител започва да тече не по-късно от 30 дни след датата на успешното завършване на оценяването.

**АТСО.В.065 Временно разрешение за оценител**

- a) Когато изискването, предвидено в АТСО.В.045, буква г), точка 1, не може да бъде изпълнено, компетентният орган може да разреши на притежателите на разрешение за оценител, издадено в съответствие с АТСО.В.055, да правят оценките, посочени в АТСО.В.045, буква б), точки 3 и 4, за обхващане на извънредни ситуации или за гарантиране на независимостта на оценката, при условие че са изпълнени изискванията, определени в букви б) и в).
- б) С цел обхващане на извънредни ситуации, притежателят на разрешение за оценител трябва да притежава и разрешение към орган за управление на въздушното движение със свързания с него квалификационен клас и, ако е приложимо, разрешение към квалификационен клас, което е от значение за оценката за непосредствено предхождащия период от най-малко една година. Временното разрешение е ограничено до оценките, необходими за обхващане на извънредни ситуации, и неговата валидност не може да надвишава една година или срока на валидност на разрешението за оценител, издадено в съответствие с АТСО.В.055, което събитие настъпи първо.
- в) С цел осигуряване на независимостта на оценката поради периодично повтарящи се причини притежателят на разрешение за оценител трябва да притежава и разрешение към орган за управление на въздушното движение със свързания с него квалификационен клас и, ако е приложимо, на разрешение към квалификационен клас, което е от значение за оценката за непосредствено предхождащия период от най-малко една година. Срокът на валидност на временното разрешение се определя от компетентния орган, но не надвишава срока на валидност на разрешението за оценител, издадено в съответствие с АТСО.В.055.
- г) За издаването на временно разрешение за оценител по съображенията, посочени в букви б) и в), компетентният орган може да поиска от доставчика на аеронавигационно обслужване да представи анализ на безопасността.

## ПОДЧАСТ Г

**ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ**

## РАЗДЕЛ 1

**Общи изисквания****АТСО.Г.001 Цели на обучението на ръководители на полети**

Обучението на ръководители на полети обхваща съвкупността от теоретични курсове, практически упражнения, включително симулации и обучение на работно място, необходими за придобиване и поддържане на умения за предоставяне на безопасно, надлежно и експедитивно обслужване по контрол на въздушното движение.

**АТСО.Г.005 Видове обучение на ръководители на полети**

- a) Обучението на ръководител на полети се състои от следните видове:
  - (1) първоначално обучение, водещо до издаване на свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети или до издаване на допълнителен квалификационен клас и, ако е приложимо, разрешение към квалификационен клас, осигуряващо:
    - i) „основно обучение“: теоретично и практическо обучение, предназначено да дава основни познания и практически умения, свързани с основни оперативни процедури;
    - ii) „обучение за квалификационен клас“: теоретично и практическо обучение, предназначено да дава познания и практически умения, свързани с конкретен квалификационен клас и, ако е приложимо, разрешение към квалификационен клас;

- (2) обучение в орган за обслужване на въздушното движение, водещо до издаване на свидетелство за правоспособност на ръководител на полети, издаване на разрешение към квалификационен клас, потвърждаване на валидността на квалификационен клас или разрешение към квалификационен клас и/или издаване или подновяване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение. То включва следните етапи:
- i) преходно обучение, предназначено главно да дава познания и разбиране за конкретни оперативни процедури на работното място и конкретни аспекти на задачите; и
  - ii) обучение на работно място, което представлява крайният етап на обучение в орган за обслужване на въздушното движение, по време на което в действителна обстановка под надзора на квалифициран инструктор за обучение на работно място се прилагат в практиката свързани с работата предварително придобити навици и умения;
  - iii) в допълнение към точки i) и ii), за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение при сложни ситуации и натоварен трафик се изисква етап на предварително обучение на работно място за усъвършенстване на придобитите преди това навици и умения за квалификационен клас и подготовка за реалните условия на работното място, които могат да се срещнат в този орган;
- (3) продължаващо обучение, предназначено за запазване валидността на разрешенията по свидетелството за правоспособност, състоящо се от:
- i) опреснителни курсове;
  - ii) курсове за преподготовка, когато е приложимо.
- б) В допълнение към видовете обучение, посочени в буква а), ръководителите на полети могат да преминат и следните видове:
- (1) обучение за инструктори по практическа подготовка, което води до издаване, потвърждаване на валидността или подновяване на разрешения за OJT или за STDI;
  - (2) обучение за оценители, което води до издаване, потвърждаване на валидността или подновяване на разрешение за оценител.

## РАЗДЕЛ 2

### *Изисквания за първоначалното обучение*

#### **АТСО.Г.010 Съдържание на първоначалното обучение**

- а) Първоначалното обучение, предназначено за кандидати за свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети или за издаване на допълнителен квалификационен клас и/или, ако е приложимо, разрешение към квалификационен клас, се състои от:
- (1) основно обучение, което включва всички предмети, теми и подтеми, съдържащи се в допълнение 2 към приложение I; и
  - (2) обучение за квалификационен клас, което включва предметите, темите и подтемите за поне един от следните квалификационни класове:
    - i) „визуално ОВД на летището“ — ADV, определен в допълнение 3 към приложение I;
    - ii) „приборно ОВД на летището с разрешение за контрол на въздушното движение в контролираната зона за „излитане и кацане““ — ADI (TWR), определен в допълнение 4 към приложение I;
    - iii) „процедурно ОВД в летищния контролиран район“ — APP, определен в допълнение 5 към приложение I;
    - iv) „процедурно ОВД в контролирания район“ — ACP, определен в допълнение 6 към приложение I;
    - v) „ОВД в летищния контролиран район чрез средства за обзор“ — APS, определен в допълнение 7 към приложение I;
    - vi) „ОВД в контролирания район чрез средства за обзор“ — ACS, определен в допълнение 8 към приложение I.
- б) Обучението, предназначено за допълнителен квалификационен клас, включва предметите, темите и подтемите, приложими за поне един от квалификационните класове, установени в буква а), точка 2.

- в) Обучението, предназначено за възстановяване на квалификационен клас след незадоволителна оценка на предишна компетентност съгласно АТСО.Б.010, буква б), трябва да е съобразено с резултата от тази оценка.
- г) Обучението, предназначено за разрешение към квалификационен клас, различно от АТСО.Б.015, буква а), точка 3, включва предметите, темите и подтемите, разработени от организацията за обучение и одобрени като част от курса на обучение.
- д) Основното обучение и/или обучението за квалификационен клас могат да бъдат допълнени с предмети, теми и подтеми, които са допълнителни или специфични за съответния функционален блок въздушно пространство (ФБВП) или за националните условия.

#### **АТСО.Г.015 План за първоначалното обучение**

Организацията за обучение изготвя план за първоначалното обучение, който се одобрява от компетентния орган. Той трябва да съдържа като минимум:

- а) съдържанието на курса за първоначално обучение, предоставян съгласно АТСО.Г.010;
- б) структурата на курса за първоначално обучение, предоставян съгласно АТСО.Г.020, буква б);
- в) процеса на провеждане на курсовете за първоначално обучение;
- г) методите на обучение;
- д) минималната и максималната продължителност на курсовете за първоначално обучение;
- е) по отношение на АТСО.Г.010, буква б) — процеса на адаптиране на курсовете за първоначално обучение, за да се вземе предвид успешно завършения курс за основно обучение;
- ж) процедури за изпити и оценки съгласно АТСО.Г.025 и АТСО.Г.035, както и целите за изпълнение съгласно АТСО.Г.030 и АТСО.Г.040;
- з) квалификацията, ролята и отговорностите на обучаващия персонал;
- и) процедура за предсрочно прекратяване на обучението;
- й) процедура за обжалване;
- к) указване на документите, които следва да се съхраняват във връзка с първоначалното обучение;
- л) процедура и причини за преразглеждане и изменение на плана за първоначално обучение и представянето му на компетентния орган. Преглед на плана за първоначално обучение се прави поне веднъж на всеки три години.

#### **АТСО.Г.020 Курсове за основно обучение и обучение за квалификационен клас**

- а) Основното обучение и обучението за квалификационен клас се предоставят под формата на отделни или интегрирани курсове.
- б) Курсове за основно обучение и обучение за квалификационен клас или интегриран курс за първоначално обучение се разработват и предоставят от организации за обучение и се одобряват от компетентния орган.
- в) Когато първоначалното обучение се предоставя под формата на интегриран курс, се прави ясно разграничение между изпитите и оценките за:
  - (1) основното обучение; и
  - (2) обучението за всеки квалификационен клас.
- г) Успешното завършване на първоначалното обучение или на обучението за квалификационен клас с цел придобиване на допълнителен квалификационен клас се доказва със свидетелство, издадено от организацията за обучение.
- д) Успешното завършване на основното обучение се доказва със свидетелство, издадено от организацията за обучение по искане на кандидата.



**АТСО.Г.025 Изпити и оценяване за основно обучение**

- а) Курсовете за основно обучение включват теоретични изпити и оценки.
- б) Теоретичен изпит се счита за успешно преминал, ако кандидатът е получил минимум 75 % от точките, определени за този изпит.
- в) Оценка на целите за изпълнение, посочени в АТСО.Г.030, се установяват на тренажор за изпълнение на част от задачите или симулатор.
- г) Оценка за успешно преминаване се дава на кандидат, който убедително показва изискваното изпълнение, посочено в АТСО.Г.030, и поведението, необходимо за безопасни операции в рамките на обслужването по контрол на въздушното движение.

**АТСО.Г.030 Цели за изпълнение при основното обучение**

Оценките включват оценяване по следните цели за изпълнение:

- а) проверка и използване на оборудването на работното място;
- б) придобиване и поддържане на ориентиране в обстановката чрез наблюдение на движението и идентифициране на въздухоплавателни средства, когато е приложимо;
- в) наблюдение и актуализиране на показанията за полетните данни;
- г) поддържане на непрекъснато прослушване на радиото на подходящата честота;
- д) издаване на правилни разрешения, указания и информация за участниците във въздушното движение;
- е) използване на одобрена фразеология;
- ж) ефективна комуникация;
- з) прилагане на сепарация;
- и) прилагане на координация, когато е необходимо;
- й) прилагане на предписаните процедури за симулираното въздушно пространство;
- к) откриване на потенциално конфликтни ситуации между въздухоплавателни средства;
- л) преценяване на приоритета на действията;
- м) избиране на подходящи методи за сепариране.

**АТСО.Г.035 Изпити и оценка за обучение за квалификационен клас**

- а) Курсовете за обучение за квалификационен клас включват теоретични изпити и оценки.
- б) Теоретичен изпит се счита за успешно преминал, ако кандидатът е получил минимум 75 % от точките, определени за този изпит.
- в) Оценка се основават на целите за изпълнение при обучението за квалификационен клас, посочени в АТСО.Г.040.
- г) Оценка се установяват на симулатор.
- д) Оценка за успешно преминаване се дава на кандидат, който убедително показва изискваното изпълнение, описано в АТСО.Г.040, и поведението, необходимо за безопасни операции в рамките на обслужването по контрол на въздушното движение.

**АТСО.Г.040 Цели за изпълнение при обучението за квалификационен клас**

- а) За всеки курс за обучение за квалификационен клас се определят цели за изпълнение при обучението и задачи, свързани с тях.
- б) При обучението за квалификационен клас на кандидата се поставят следните цели за изпълнение:
- (1) да покаже способност да управлява въздушното движение по начин, който гарантира безопасно, организирано и експедитивно обслужване; и
  - (2) да се справя при сложни ситуации и натоварено въздушно движение.
- в) В допълнение към буква б) целите за изпълнение при обучението за квалификационните класове „визуално обслужване на въздушното движение на летището“ (ADV) и „приборно обслужване на въздушното движение на летището“ (ADI) трябва да гарантират, че кандидатите:
- (1) се справят с работната натовареност и обслужват въздушното движение в рамките на определена зона от летището под тяхна отговорност; и
  - (2) прилагат техники за контрол на летището и оперативни процедури за летищното движение.
- г) В допълнение към точка б) целите за изпълнение при обучението за квалификационен клас „процедурно обслужване на въздушното движение в летищния контролиран район“ гарантират, че кандидатите:
- (1) се справят с работната натовареност и обслужват въздушното движение в рамките на определен контролиран район за подход под тяхна отговорност; и
  - (2) прилагат процедурен контрол на подхода, техники на планиране и оперативни процедури за кацачи, изчакващи, излитащи или прелитащи въздухоплавателни средства.
- д) В допълнение към точка б) целите за изпълнение при обучението за квалификационен клас „обслужване на въздушното движение в летищния контролиран район чрез средства за обзор“ гарантират, че кандидатите:
- (1) се справят с работната натовареност и обслужват въздушното движение в рамките на определен контролиран район за подход под тяхна отговорност; и
  - (2) осъществяват контрол на подхода с използването на средства за обзор, техники на планиране и оперативни процедури за кацачи, изчакващи, излитащи или прелитащи въздухоплавателни средства.
- е) В допълнение към точка б) целите за изпълнение при обучението за квалификационен клас „процедурно обслужване на въздушното движение в контролирания район“ гарантират, че кандидатите:
- (1) се справят с работната натовареност и обслужват въздушното движение в рамките на определен контролиран район под тяхна отговорност; и
  - (2) прилагат процедурен контрол в контролирания район, техники на планиране и оперативни процедури за движението в района.
- ж) В допълнение към точка б) целите за изпълнение при обучението за квалификационен клас „обслужване на въздушното движение в контролирания район чрез средства за обзор“ гарантират, че кандидатите:
- (1) се справят с работната натовареност и обслужват въздушното движение в рамките на определен контролиран район под тяхна отговорност; и
  - (2) осъществяват контрол на въздушното движение в контролирания район с използването на средства за обзор, техники на планиране и оперативни процедури.

## РАЗДЕЛ 3

***Изисквания за обучение в орган за обслужване на въздушното движение*****АТСО.Г.045 Съдържание на обучението в орган за обслужване на въздушното движение**

- а) Обучението в орган за обслужване на въздушното движение се състои от курсове за обучение за всяко разрешение към орган за ОВД, организирани в органа за ОВД, както е определено в плана за обучение в органа за ОВД.
- б) Курсовете за обучение за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение се разработват и предоставят от организации за обучение съгласно АТСО.Г.060 и се одобряват от компетентния орган.

в) Обучението в орган за обслужване на въздушното движение включва обучение по:

- (1) оперативни процедури;
- (2) конкретни аспекти на задачите;
- (3) извънредни и аварийни ситуации; и
- (4) човешкия фактор.

#### **АТСО.Г.050 Предварителни условия за обучение в орган за обслужване на въздушното движение**

Обучение в орган за обслужване на въздушното движение могат да започнат само лица, които притежават:

- а) свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети с подходящ квалификационен клас и, ако е приложимо, разрешение към квалификационен клас; или
- б) свидетелство за правоспособност на ръководител на полети с подходящ квалификационен клас и, ако е приложимо, разрешение към квалификационен клас,

при условие че са изпълнени изискванията, посочени в АТСО.Б.001, буква г) и АТСО.Б.010, буква б).

#### **АТСО.Г.055 План за обучение в орган за обслужване на въздушното движение**

- а) Организацията за обучение изготвя план за обучение в орган за обслужване на въздушното движение за всеки орган за КВД, който се одобрява от компетентния орган.
- б) Планът за обучение в орган за обслужване на въздушното движение съдържа като минимум:
  - (1) квалификационните класове и разрешенията, за които се провежда обучението;
  - (2) структурата на обучението в орган за обслужване на въздушното движение;
  - (3) списък на курсовете за разрешения към орган за обслужване на въздушното движение съгласно АТСО.Г.060;
  - (4) процедурата за провеждане на курс за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение;
  - (5) методите на обучение;
  - (6) минималната продължителност на курсовете за разрешения към орган за обслужване на въздушното движение;
  - (7) процедура за адаптиране на курсовете за разрешения към орган за обслужване на въздушното движение, за да се вземат надлежно предвид придобитите квалификационни класове и/или разрешения към квалификационен клас и опита на кандидатите, когато е приложимо;
  - (8) процедури за доказване на теоретични познания и разбиране съгласно АТСО.Г.065, включително броя, честотата и вида на изпитите, както и изискваната минимална оценка за успешното им преминаване, която трябва да бъде най-малко 75 % от точките, определени за тези изпити;
  - (9) процедури за оценяване съгласно АТСО.Г.070, включително броя и честотата на оценките;
  - (10) квалификацията, ролята и отговорностите на обучаващия персонал;
  - (11) процедура за предсрочно прекратяване на обучението;
  - (12) процедура за обжалване;
  - (13) указване на документите, които следва да се съхраняват във връзка с обучението в орган за обслужване на въздушното движение;
  - (14) списък на установените конкретни извънредни и аварийни ситуации за всяко разрешение към орган за обслужване на въздушното движение;
  - (15) процедура и причини за преглед и изменение на плана за обучение в орган за обслужване на въздушното движение и представянето му на компетентния орган. Прегледът на плана за обучение в орган за обслужване на въздушното движение се прави поне веднъж на всеки три години.

**АТСО.D.060 Курс за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение**

- а) Курсът за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение е съчетание от съответните етапи на обучението в орган за обслужване на въздушното движение с цел издаване или подновяване на такова разрешение в свидетелството за правоспособност. Всеки курс съдържа следните етапи:
- (1) преходно обучение;
  - (2) обучение на работно място.
- Включва се и етап на предварително обучение на работно място, ако се изисква това съгласно АТСО.Г.005, буква а), точка 2.
- б) Етапите на обучението в орган за обслужване на въздушното движение, посочени в буква а), се предоставят поотделно или в интегрирана форма.
- в) Курсовете за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение са с учебна програма и цели за изпълнение съгласно АТСО.Г.045, буква в) и се провеждат в съответствие с плана за обучение в орган за обслужване на въздушното движение.
- г) Курсовете за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, които включват обучение за разрешения към квалификационен клас съгласно АТСО.Б.015, се допълват с обучение, което да осигури придобиването на уменията, свързани със съответното разрешение.
- д) Обучението, предназначено за разрешение към квалификационен клас, различно от АТСО.Б.015, буква а), точка 3, включва предметите, целите на предметите, темите и подтемите, разработени от организацията за обучение и одобрени като част от курса на обучение.
- е) Курсовете за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, преминати след подмяна на свидетелство за правоспособност, се актуализират, за да включват елементи на първоначалното обучение, които са специфични за съответния функционален блок въздушно пространство или за националните условия.

**АТСО.Г.065 Доказване на теоретични познания и разбиране**

Теоретични познания и разбиране се доказват с полагането на изпити.

**АТСО.D.070 Оценка по време на курсове за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение**

- а) Оценка на кандидата се провежда в оперативната среда при нормални работни условия поне веднъж в края на обучението на работно място.
- б) Когато курсът за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение съдържа етап на предварително обучение на работно място, уменията на кандидата се оценяват на синтетично средство за обучение поне в края на този етап.
- в) Независимо от разпоредбите на буква а), синтетично средство за обучение може да се използва по време на оценяването за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, за да се покаже прилагането на тренирани процедури, които не се срещат в оперативната среда по време на оценяването.

## РАЗДЕЛ 4

***Изисквания за продължаващото обучение*****АТСО.Г.075 Продължаващо обучение**

Продължаващото обучение се състои от курсове за опреснително обучение и за подготовка и се предоставя съгласно изискванията, съдържащи се в схемата за компетентност на органа за обслужване на въздушното движение съгласно АТСО.Б.025.

**АТСО.Г.080 Опреснително обучение**

- а) Курсовете за опреснително обучение се разработват и предоставят от организации за обучение и се одобряват от компетентния орган.
- б) Опреснителните курсове имат за цел преглед, затвърждаване или разширяване на съществуващите знания и умения на ръководителите на полети да осигуряват безопасен, подреден и експедитивен поток на въздушното движение и съдържат като минимум:
- (1) обучение по стандартни практики и процедури, използвайки одобрена фразеология и ефективна комуникация;
  - (2) обучение за извънредни и аварийни ситуации, използвайки одобрена фразеология и ефективна комуникация; и

- (3) обучение, свързано с човешкия фактор.
- в) За опреснителния курс се определя учебна програма, а за предметите, по които се опресняват умения на ръководители на полети, се разработват и цели за изпълнение.

#### **АТСО.Г.085 Преподготовка**

- а) Курсовете за преподготовка се разработват и предоставят от организации за обучение и се одобряват от компетентния орган.
- б) Преподготовката има за цел да осигури подходящи знания и умения при промяна на оперативната среда и се предоставя от организациите за обучение, когато в оценката за безопасността на промяната се заключава, че такова обучение е необходимо.
- в) Курсовете за преподготовка включват определянето на:
- (1) подходящия метод на обучение и продължителността на курса, отчитайки естеството и степента на промяната; и
  - (2) методите за провеждане на изпити и/или оценка за преподготовката.
- г) Преподготовка се предоставя преди ръководителите на полети да упражняват правата по своето свидетелство за правоспособност в променената оперативна среда.

#### РАЗДЕЛ 5

#### **Обучение на инструктори и оценители**

#### **АТСО.Г.090 Обучение на инструктори по практическа подготовка**

- а) Обучението на инструктори по практическа подготовка се разработва и предоставя от организации за обучение и се състои от:
- (1) курс за инструктори по практическа подготовка за ОЈТІ и/или STDI, включително оценка;
  - (2) опреснителен курс за инструктори по практическа подготовка;
  - (3) методи за оценяване компетентността на инструктори по практическа подготовка.
- б) Курсовете за обучение и методите на оценяване, посочени в буква а), се одобряват от компетентния орган.

#### **АТСО.Г.095 Обучение на оценители**

- а) Обучението на оценители се разработва и предоставя от организации за обучение и се състои от:
- (1) курс за обучение на оценители, включително оценяване;
  - (2) опреснителен курс относно уменията за оценяване;
  - (3) методи за оценяване компетентността на оценители.
- б) Курсовете за обучение и методите на оценяване, посочени в буква а), се одобряват от компетентния орган.
-

СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ВЛАДЕЕНЕТО НА ЕЗИК — ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВЛАДЕЕНЕ НА ЕЗИЦИ

Скала за степен на владеење на езика: експертно, разширено и оперативно ниво

Ниво	Произношение Използва диалект и/или акцент, разбираем за аеронавигационната общност	Структура Приложимите граматически структури и модели на изречения са определени от езиковите функции, необходими за изпълнение на задачата	Речник	Плавност на речта	Разбиране	Взаимодействия
Експертно 6	Произношение, ударения, ритъм и интонация, въпреки че може да са повлияни от майчиния език или от регионални особености, почти никога не пречат на лесното разбиране.	Както основните, така и сложните граматически структури и модели на изречения са последователно добре контролирани.	Обхватът и точността на речника са достатъчни за ефективна комуникация по голямо разнообразие от познати и непознати теми. Речникът е идиоматичен, нюансиран и чувствителен към регистри.	Има възможност да говори продължително, без усилие и с естествена плавност на речта. Променя плавността на речта с цел стилистични ефекти, например за поставяне на ударение върху даден елемент. Използва спонтанно подходящи лекционни маркери и свързващи елементи.	Разбирането е последователно и точно в почти всички видове контекст и включва разбиране на лингвистични и културни нюанси.	Взаимодейства с лекота в почти всички ситуации. Чувствителен към вербални и невербални условни знаци (намек, подсещане и др.) и отговаря подходящо.
Разширено 5	Произношение, ударения, ритъм и интонация, въпреки че може да са повлияни от майчиния език или от регионални особености, в редки случаи пречат на лесното разбиране.	Основните граматически структури и модели на изречения са последователно добре контролирани. Прави опити за контролиране на сложните структури, но с грешки, които понякога оказват влияние върху значението.	Обхватът и точността на речника са достатъчни за ефективна комуникация по общи, конкретни и свързани с работата теми. Перифразира последователно и успешно. Понякога речникът е идиоматичен.	Има възможност да говори продължително, със сравнителна лекота по познати теми, но може да не променя плавността на речта като стилистично средство. Може да използва подходящи лекционни маркери и свързващи елементи.	Разбирането е точно по общи, конкретни и свързани с работата теми и в голямата си част е точно, когато говорещият е поставен в лингвистично или ситуационно затруднение или при неочакван развой на събитията. Има възможност да разбира определен обхват от разнороден говор (диалект и/или акцент) или регистри.	Отговорите са незабавни, уместни и информативни. Ефективно контролира взаимодействието говорещ — слушател.

Ниво	Произношение Използва диалект и/или акцент, разбираем за аеронавигационната общност	Структура Приложимите граматически структури и модели на изречения са определени от езиковите функции, необходими за изпълнение на задачата	Речник	Плавност на речта	Разбиране	Взаимодействия
Оперативно 4	Произношение, ударения, ритъм и интонация са повлияни от майчиния език или от регионални особености, но само понякога пречат на лесното разбиране.	Основните граматически структури и модели на изречения се използват творчески и обикновено са добре контролирани. Грешки могат да възникват особено при необичайни или неочаквани обстоятелства, но рядко оказват влияние върху значението.	Обхватът и точността на речника обикновено са достатъчни за ефективна комуникация по общи, конкретни и свързани с работата теми. Често може успешно да перифразира при недостиг на речников запас при необичайни или неочаквани обстоятелства.	Може да говори продължително време с подходящо темпо. Понякога могат да възникват нарушения на плавността на речта при преход между упражнявана или формулирана реч към спонтанно изказване, но това не пречи на ефективната комуникация. Може да използва в ограничена степен подходящи лекционни маркери и свързващи елементи. Запълващите изречения не са обръквачи.	Разбирането в повечето случаи е точно по общи, конкретни и свързани с работата теми, когато използваният акцент или словесно разнообразие са достатъчно понятни за международните ползватели. Когато говорещият е поставен в лингвистично или ситуационно затруднение или при неочакван развой на събитията, разбирането може да бъде забавено или да изисква изяснителни стратегии.	Отговорите обикновено са незабавни, уместни и информативни. Започва и поддържа разговор дори и при неочакван развой на събитията. Справя се успешно в случаи на очевидно неразбиране чрез проверка, потвърждаване или изясняване.

**Скала за степен на владене на езика: предоперативно, елементарно и пределментарно ниво**

Ниво	Произношение Използва диалект и/или акцент, разбираем за аеронавигационната общност	Структура Приложимите граматически структури и модели на изречения са определени от езиковите функции, необходими за изпълнение на задачата	Речник	Плавност на речта	Разбиране	Взаимодействия
Предоперативно 3	Произношение, ударения, ритъм и интонация са повлияни от майчиния език или регионални особености и често пречат на лесното разбиране.	Основните граматически структури и модели на изречения, свързани с предвидими ситуации, невинаги са добре контролирани. Грешки често оказват влияние върху значението.	Обхватът и точността на речника често са достатъчни за ефективна комуникация по общи, конкретни и свързани с работата теми, но обхватът е ограничен и изборът на думи често е неуместен. Често не може успешно да перифразира при недостиг на речников запас.	Може да говори продължително време, но начинът на изразяване и паузите често са неуместни. Колебания или забавяне при езиковата обработка могат да попречат на ефективната комуникация. Запълващите изречения понякога са обръквачи.	Разбирането често е точно по общи, конкретни и свързани с работата теми, когато използваният акцент или словесно разнообразие са достатъчно понятни за международните ползватели. Може да не разбере при лингвистично или ситуационно затруднение или при неочакван развой на събитията.	Отговорите понякога са незабавни, уместни и информативни. Може да започва и поддържа разговор със сравнителна лекота по познати теми и в предвидими ситуации. В общия случай показва неадекватност при неочакван развой на събитията.

Ниво	Произношение Използва диалект и/или акцент, разбираем за аеронавигационната общност	Структура Приложимите граматически структури и модели на изречения са определени от езиковите функции, необходими за изпълнение на задачата	Речник	Плавност на речта	Разбиране	Взаимодействия
Елементарно 2	Произношение, ударения, ритъм и интонация са повлияни силно от майчиния език или регионални особености и обикновено пречат на лесното разбиране.	Показва само ограничен контрол върху няколко прости запомнени граматически структури и модели на изречения.	Ограничен речников запас, състоящ се само от изолирани думи и запомнени фрази.	Възможност за много къси, изолирани, запомнени изказвания с чести паузи и объркваша употреба на запълващи изречения при търсене на начин за изразяване и артикулиране на по-малко познати думи.	Разбирането е ограничено до изолирани, запомнени фрази, когато те се артикулират внимателно и бавно.	Времето за отговор е дълго и често неуместно. Взаимодействието е ограничено до прост рутинен обмен.
Пределементарно 1	Показва ниво под елементарното.	Показва ниво под елементарното.	Показва ниво под елементарното.	Показва ниво под елементарното.	Показва ниво под елементарното.	Показва ниво под елементарното.



*Допълнение 2 към приложение I***ОСНОВНО ОБУЧЕНИЕ**

(Позоваване: приложение I — част АТСО, подчаст Г, раздел 2, АТСО.Г.010, буква а), точка 1)

**СЪДЪРЖАНИЕ**

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА**

ТЕМА INTRB 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА КУРСА

Подтема INTRB 1.1 — Въведение в курса

Подтема INTRB 1.2 — Администриране на курса

Подтема INTRB 1.3 — Учебни материали и документация за обучение

ТЕМА INTRB 2 — ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО КВД

Подтема INTRB 2.1 — Съдържание и организация на курса

Подтема INTRB 2.2 — Характер на обучението

Подтема INTRB 2.3 — Процес на оценяване

ТЕМА INTRB 3 — ВЪВЕДЕНИЕ В БЪДЕЩЕТО НА ПРОФЕСИЯТА „РЪКОВОДИТЕЛ НА ПОЛЕТИ“

Подтема INTRB 3.1 — Процес на оценяване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО**

ТЕМА LAWB 1 — ВЪВЕДЕНИЕ В ПРАВОТО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

Подтема LAWB 1.1 — Значение на правото в областта на въздухоплаването

ТЕМА LAWB 2 — МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Подтема LAWB 2.1 — ИКАО

Подтема LAWB 2.2 — Европейски и други агенции

Подтема LAWB 2.3 — Авиационни асоциации

**ТЕМА LAWБ 3 — НАЦИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ**

Подтема LAWБ 3.1 — Цел и функция

Подтема LAWБ 3.2 — Национални законодателни процедури

Подтема LAWБ 3.3 — Компетентен орган

Подтема LAWБ 3.4 — Национални авиационни асоциации

**ТЕМА LAWБ 4 — УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА ОВД**

Подтема LAWБ 4.1 — Регулиране във връзка с безопасността

Подтема LAWБ 4.2 — Система за управление на безопасността

**ТЕМА LAWБ 5 — ПРАВИЛА И РАЗПОРЕДБИ**

Подтема LAWБ 5.1 — Мерни единици

Подтема LAWБ 5.2 — Лицензиране/освидетелстване на ръководители на полети

Подтема LAWБ 5.3 — Преглед на аеронавигационното обслужване и на обслужването на въздушното движение

Подтема LAWБ 5.4 — Правила за полети

Подтема LAWБ 5.5 — Въздушно пространство и трасета за ОВД

Подтема LAWБ 5.6 — Полетен план

Подтема LAWБ 5.7 — Летища

Подтема LAWБ 5.8 — Процедури за изчакване за полети по правилата за полети по прибори (ППП)

Подтема LAWБ 5.9 — Процедури за изчакване за полети по правилата за визуални полети (ПВП)

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ****ТЕМА АТМВ 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

Подтема АТМВ 1.1 — Прилагане на мерни единици

Подтема АТМВ 1.2 — Обслужване по контрол на въздушното движение (КВД)

Подтема АТМВ 1.3 — Полетно-информационно обслужване (FIS)

Подтема АТМВ 1.4 — Аварийно-оповестително обслужване

Подтема АТМВ 1.5 — Консултативно обслужване на въздушното движение

Подтема АТМВ 1.6 — Капацитет на системата за ОВД и управление на потока въздушно движение

Подтема АТМВ 1.7 — Управление на въздушното пространство

**ТЕМА АТМВ 2 — ИЗМЕРВАНЕ НА ВИСОЧИНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕТНО НИВО**

Подтема АТМВ 2.1 — Измерване на височина

Подтема АТМВ 2.2 — Преходно ниво

Подтема АТМВ 2.3 — Определяне на полетно ниво

ТЕМА АТМВ 3 — РАДИОТЕЛЕФОНИЯ (RTF)

Подтема АТМВ 3.1 — Общи работни процедури за радиотелефония

ТЕМА АТМВ 4 — РАЗРЕШЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО КВД

Подтема АТМВ 4.1 — Вид и съдържание на разрешенията по КВД

Подтема АТМВ 4.2 — Инструкции по КВД

ТЕМА АТМВ 5 — КООРДИНАЦИЯ

Подтема АТМВ 5.1 — Принципи, видове и съдържание на координацията

Подтема АТМВ 5.2 — Необходимост от координация

Подтема АТМВ 5.3 — Средства за координация

ТЕМА АТМВ 6 — ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ

Подтема АТМВ 6.1 — Извличане на данни

Подтема АТМВ 6.2 — Управление на данни

ТЕМА АТМВ 7 — СЕПАРИРАНЕ

Подтема АТМВ 7.1 — Вертикално ешелониране и процедури

Подтема АТМВ 7.2 — Хоризонтално ешелониране и процедури

Подтема АТМВ 7.3 — Визуално сепариране

Подтема АТМВ 7.4 — Летишно сепариране и процедури

Подтема АТМВ 7.5 — Сепариране въз основа на обзорни системи за ОВД

Подтема АТМВ 7.6 — Сепариране по турбулентна следа

ТЕМА АТМВ 8 — БОРДОВИ СИСТЕМИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ОПАСНИ СБЛИЖЕНИЯ ВЪВ ВЪЗДУХА И НАЗЕМНИ МРЕЖИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

Подтема АТМВ 8.1 — Бордови системи за избягване на опасни сбlijения във въздуха

Подтема АТМВ 8.2 — Наземни мрежи за безопасност

ТЕМА АТМВ 9 — ОСНОВНИ ПРАКТИЧЕСКИ УМЕНИЯ

Подтема АТМВ 9.1 — Процес на управление на движението

Подтема АТМВ 9.2 — Основни практически умения, приложими за всички квалификационни класове

Подтема АТМВ 9.3 — Основни практически умения, приложими за летището

Подтема АТМВ 9.4 — Основни практически умения, приложими за обзора

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ**

ТЕМА МЕТВ 1 — ВЪВЕДЕНИЕ В МЕТЕОРОЛОГИЯТА

Подтема МЕТВ 1.1 — Прилагане на мерни единици

Подтема МЕТВ 1.2 — Въздухоплаването и метеорологията

Подтема МЕТВ 1.3 — Организация на метеорологичното обслужване

## ТЕМА METB 2 — АТМОСФЕРА

Подтема METB 2.1 — Състав и структура

Подтема METB 2.2 — Стандартна атмосфера

Подтема METB 2.3 — Топлина и температура

Подтема METB 2.4 — Вода в атмосферата

Подтема METB 2.5 — Въздушно налягане

## ТЕМА METB 3 — АТМОСФЕРНА ЦИРКУЛАЦИЯ

Подтема METB 3.1 — Обща въздушна циркулация

Подтема METB 3.1 — Въздушни маси и фронтални системи

Подтема METB 3.3 — Мезоскални системи

Подтема METB 3.4 — Вятър

## ТЕМА METB 4 — МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Подтема METB 4.1 — Облаци

Подтема METB 4.2 — Видове валежи

Подтема METB 4.3 — Видимост

Подтема METB 4.4 — Метеорологични рискове

## ТЕМА METB 5 — МЕТЕОРОЛОГИЧНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

Подтема METB 5.1 — Съобщения и доклади

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ**

## ТЕМА NAVB 1 — ВЪВЕДЕНИЕ В НАВИГАЦИЯТА

Подтема NAVB 1.1 — Прилагане на мерни единици

Подтема NAVB 1.2 — Цел и използване на навигацията

## ТЕМА NAVB 1 — ЗЕМЯТА

Подтема NAVB 2.1 — Място и движение на Земята

Подтема NAVB 2.2 — Координатна система, посока и разстояние

Подтема NAVB 2.3 — Магнетизъм

## ТЕМА NAVB 3 — КАРТИ И АЕРОНАВИГАЦИОННИ КАРТИ

Подтема NAVB 3.1 — Изготвяне на карти и проекции

Подтема NAVB 3.2 — Карти и схеми, използвани в авиацията

## ТЕМА NAVB 4 — ОСНОВИ НА НАВИГАЦИЯТА

Подтема NAVB 4.1 — Влияние на вятъра

Подтема NAVB 4.2 — Скорост

Подтема NAVB 4.3 — Визуална навигация

Подтема NAVB 4.4 — Навигационни аспекти на планирането на полети

ТЕМА NAVB 5 — НАВИГАЦИЯ ПО ПРИБОРИ

Подтема NAVB 5.1 — Наземни системи

Подтема NAVB 5.2 — Инерционни навигационни системи

Подтема NAVB 5.3 — Спътникови системи

Подтема NAVB 5.4 — Процедури за подход по прибори

ТЕМА NAVB 6 — НАВИГАЦИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Подтема NAVB 6.1 — Принципи и предимства на зоналната навигация

Подтема NAVB 6.2 — Въведение в навигацията, основаваща се на летателните характеристики

Подтема NAVB 6.3 — Приложения на навигацията, основаваща се на летателните характеристики

ТЕМА NAVB 7 — РАЗВИТИЕ НА НАВИГАЦИЯТА

Подтема NAVB 7.1 — Бъдещи разработки

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ТЕМА ACFTB 1 — ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFTB 1.1 — Прилагане на мерни единици

Подтема ACFTB 1.2 — Въздухоплаване и въздухоплавателни средства

ТЕМА ACFTB 2 — ПРИНЦИПИ НА ПОЛЕТА

Подтема ACFTB 2.1 — Сили, действащи върху въздухоплавателните средства

Подтема ACFTB 2.2 — Структурни компоненти и управление на въздухоплавателното средство

Подтема ACFTB 2.3 — Условия на полет

ТЕМА ACFTB 3 — КАТЕГОРИИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Подтема ACFTB 3.1 — Категории въздухоплавателни средства

Подтема ACFTB 3.2 — Категории турбулентни следи

Подтема ACFTB 3.3 — Категории подходи съгласно ИКАО

Подтема ACFTB 3.4 — Екологични категории

ТЕМА ACFTB 4 — ДАННИ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFTB 4.1 — Разпознаване

Подтема ACFTB 4.2 — Данни за летателните характеристики

## ТЕМА ACFTB 5 — ДВИГАТЕЛИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFTB 5.1 — Бутални двигатели

Подтема ACFTB 5.2 — Реактивни двигатели

Подтема ACFTB 5.3 — Турбовитлови двигатели

Подтема ACFTB 5.4 — Авиационни горива

## ТЕМА ACFTB 6 — СИСТЕМИ И ПРИБОРИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFTB 6.1 — Пилотажни прибори

Подтема ACFTB 6.2 — Навигационни прибори

Подтема ACFTB 6.3 — Прибори за работата на двигателя

Подтема ACFTB 6.4 — Системи на въздухоплавателните средства

## ТЕМА ACFTB 7 — ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFTB 7.1 — Фактори за излитането

Подтема ACFTB 7.2 — Фактори за набора на височина

Подтема ACFTB 7.3 — Фактори за крейсерския режим

Подтема ACFTB 7.4 — Фактори за снижението и началния участък от подхода

Подтема ACFTB 7.5 — Фактори за финалния подход и кацането

Подтема ACFTB 7.6 — Икономически фактори

Подтема ACFTB 7.7 — Екологични фактори

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР**

## ТЕМА HUMB 1 — ВЪВЕДЕНИЕ ЗА ЧОВЕШКИЯ ФАКТОР

Подтема HUMB 1.1 — Техники за учене

Подтема HUMB 1.2 — Значение на човешкия фактор за КВД

Подтема HUMB 1.3 — Човешкият фактор и КВД

## ТЕМА HUMB 2 — ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПОВЕДЕНИЕТО И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ЧОВЕКА

Подтема HUMB 2.1 — Индивидуално поведение

Подтема HUMB 2.2 — Култура на безопасност и професионално поведение

Подтема HUMB 2.3 — Здраве и благосъстояние

Подтема HUMB 2.4 — Работа в екип

Подтема HUMB 2.5 — Основни потребности на човека на работното място

Подтема HUMB 2.6 — Стрес

## ТЕМА HUMB 3 — ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ

Подтема HUMB 3.1 — Опасности за грешка

Подтема HUMB 3.2 — Определение за човешка грешка

Подтема HUMB 3.3 — Класификация на човешките грешки

Подтема HUMB 3.4 — Анализ и управление на риска

ТЕМА HUMB 4 — КОМУНИКАЦИЯ

Подтема HUMB 4.1 — Значение на добрите комуникации за КВД

Подтема HUMB 4.2 — Комуникационен процес

Подтема HUMB 4.2 — Комуникационни режими

ТЕМА HUMB 5 — РАБОТНА СРЕДА

Подтема HUMB 5.1 — Ергономия и необходимост от подходящ дизайн

Подтема HUMB 5.2 — Оборудване и инструменти

Подтема HUMB 5.3 — Автоматизация

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ**

ТЕМА EQPSB 1 — ОБОРУДВАНЕ ЗА КВД

Подтема EQPSB 1.1 — Основни видове оборудване за КВД

ТЕМА EQPSB 2 — РАДИОВРЪЗКА

Подтема EQPSB 2.1 — Теория на радиовръзката

Подтема EQPSB 2.2 — Радиопеленговане

ТЕМА EQPSB 3 — КОМУНИКАЦИОННО ОБОРУДВАНЕ

Подтема EQPSB 3.1 — Радиокомуникации

Подтема EQPSB 3.2 — Гласова комуникация между органите/работните места за ОВД

Подтема EQPSB 3.3 — Комуникации по линии за предаване на данни

Подтема EQPSB 3.1 — Комуникации на въздушни превозвачи

ТЕМА EQPSB 4 — ВЪВЕДЕНИЕ В ОБЗОРА

Подтема EQPSB 4.1 — Концепция за обзора в ОВД

ТЕМА EQPSB 5 — РАДАРИ

Подтема EQPSB 5.1 — Принцип на действие на радара

Подтема EQPSB 5.2 — Първичен радар

Подтема EQPSB 5.3 — Вторичен радар

Подтема EQPSB 5.4 — Използване на радари

Подтема EQPSB 5.5 — Режим S

ТЕМА EQPSB 6 — АВТОМАТИЧЕН ЗАВИСИМ ОБЗОР

Подтема EQPSB 6.1 — Принципи на автоматичния зависим обзор

Подтема EQPSB 6.2 — Използване на автоматичен зависим обзор

ТЕМА EQPSB 7 — МУЛТИЛАТЕРАЦИЯ

Подтема EQPSB 7.1 — Принципи на мултилатерацията

Подтема EQPSB 7.2 — Използване на мултилатерацията

ТЕМА EQPSB 8 — ОБРАБОТКА НА ОБЗОРНИ ДАННИ

Подтема EQPSB 8.1 — Изграждане на мрежа за обзорни данни

Подтема EQPSB 8.2 — Принципи на работа на мрежата за обзорни данни

ТЕМА EQPSB 9 — БЪДЕЩО ОБОРУДВАНЕ

Подтема EQPSB 9.1 — Нови разработки

ТЕМА EQPSB 10 — АВТОМАТИЗАЦИЯ В ОВД

Подтема EQPSB 10.1 — Принципи на автоматизацията

Подтема EQPSB 10.2 — Аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN)

Подтема EQPSB 10.3 — Онлайн обмен на данни

Подтема EQPSB 10.4 — Системи, използвани за автоматично разпространение на информация

ТЕМА EQPSB 11 — РАБОТНИ МЕСТА

Подтема EQPSB 11.1 — Оборудване за работни места

Подтема EQPSB 11.2 — Летищен контрол

Подтема EQPSB 11.3 — Контрол на подхода

Подтема EQPSB 11.4 — Контрол на района

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА**

ТЕМА PENB 1 — ЗАПОЗНАВАНЕ

Подтема PENB 1.1 — ОВД и летищни съоръжения

ТЕМА PENB 2 — ПОЛЗВАТЕЛИ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО

Подтема PENB 2.1 — Гражданско въздухоплаване

Подтема PENB 2.2 — Военни ползватели

Подтема PENB 2.3 — Очаквания и изисквания на пилотите

ТЕМА PENB 3 — ВРЪЗКА С КЛИЕНТИТЕ

Подтема PENB 3.1 — Връзка с клиентите

ТЕМА PENB 4 — ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Подтема PENB 4.1 — Опазване на околната среда



## Допълнение 3 към приложение I

**КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ВИЗУАЛНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ЛЕТИЩЕТО (ADV)“**

(Позоваване: приложение I — част АТСО, подчаст Г, раздел 2, АТСО.Г.010, буква а), точка 2, подточка i)

## СЪДЪРЖАНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА**

ТЕМА INTR 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА КУРСА

Подтема INTR 1.1 — Въведение в курса

Подтема INTR 1.2 — Администриране на курса

Подтема INTR 1.3 — Учебни материали и документация за обучение

ТЕМА INTR 2 — ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО КВД

Подтема INTR 2.1 — Съдържание и организация на курса

Подтема INTR 2.2 — Характер на обучението

Подтема INTR 2.3 — Процес на оценяване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО**

ТЕМА LAW 1 — ЛИЦЕНЗИРАНЕ/СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

Подтема LAW 1.1 — Права и условия

ТЕМА LAW 2 — ПРАВИЛА И РАЗПОРЕДБИ

Подтема LAW 2.1 — Доклади

Подтема LAW 2.2 — Въздушно пространство

ТЕМА LAW 3 — УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА КВД

Подтема LAW 3.2 — Процес на обратна връзка

Подтема LAW 3.3 — Разследване във връзка с безопасността

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

ТЕМА ATM 1 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ

Подтема ATM 1.1 — Контрол на летищното движение

Подтема ATM 1.2 — Полетно-информационно обслужване (FIS)

Подтема ATM 1.3 — Аварийно-оповестително обслужване (ALRS)

Подтема ATM 1.4 — Капацитет на системата за ОВД и управление на потоците въздушно движение

ТЕМА ATM 2 — КОМУНИКАЦИЯ

Подтема ATM 2.1 — Ефективна комуникация

ТЕМА ATM 3 — РАЗРЕШЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО КВД

Подтема ATM 3.1 — Разрешения по КВД

Подтема ATM 3.2 — Инструкции по КВД

ТЕМА ATM 4 — КООРДИНАЦИЯ

Подтема ATM 4.1 — Необходимост от координация

Подтема ATM 4.2 — Инструменти и методи за координация

Подтема ATM 4.3 — Процедури за координация

ТЕМА ATM 5 — ИЗМЕРВАНЕ НА ВИСОЧИНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕТНО НИВО

Подтема ATM 5.1 — Измерване на височина

ТЕМА ATM 6 — СЕПАРИРАНЕ

Подтема ATM 6.1 — Сепариране между заминаващи въздухоплавателни средства

Подтема ATM 6.2 — Сепариране на кацащи въздухоплавателни средства и предхождащи кацащи или заминаващи въздухоплавателни средства

Подтема ATM 6.3 — Надлъжно сепариране по време с оглед на турбулентната следа

Подтема ATM 6.4 — Намалени минимума за сепариране

ТЕМА ATM 7 — БОРДОВИ СИСТЕМИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ОПАСНИ СБЛИЖЕНИЯ ВЪВ ВЪЗДУХА И НАЗЕМНИ МРЕЖИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

Подтема ATM 7.1 — Бордови системи за избягване на опасни сближения във въздуха

Подтема ATM 7.2 — Наземни мрежи за безопасност

ТЕМА ATM 8 — ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ

Подтема ATM 8.1 — Управление на данни

ТЕМА АТМ 9 — ОПЕРАТИВНА СРЕДА (СИМУЛИРАНА)

Подтема АТМ 9.1 — Цялост на оперативната среда

Подтема АТМ 9.2 — Проверка на актуалността на оперативните процедури

Подтема АТМ 9.3 — Предаване и поемане (handover-takeover)

ТЕМА АТМ 10 — ОСИГУРЯВАНЕ НА КОНТРОЛ НА ЛЕТИЩНОТО ДВИЖЕНИЕ

Подтема АТМ 10.1 — Отговорност за осигуряването

Подтема АТМ 10.2 — Функции на летищната контролна кула

Подтема АТМ 10.3 — Процес на управление на движението

Подтема АТМ 10.4 — Аеронавигационни наземни светлини

Подтема АТМ 10.5 — Информация за въздухоплавателните средства от летищната контролна кула

Подтема АТМ 10.6 — Контрол на летищното движение

Подтема АТМ 10.7 — Контрол на движението в летищния кръг

Подтема АТМ 10.8 — Използвана писта за излитане и кацане

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ**

ТЕМА МЕТ 1 — МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Подтема МЕТ 1.1 — Метеорологични явления

ТЕМА МЕТ 2 — ИЗТОЧНИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ДАННИ

Подтема МЕТ 2.1 — Метеорологични прибори

Подтема МЕТ 2.2 — Други източници на метеорологични данни

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ**

ТЕМА NAV 1 — КАРТИ И АЕРОНАВИГАЦИОННИ КАРТИ

Подтема NAV 1.1 — Карти и схеми

ТЕМА NAV 2 — НАВИГАЦИЯ ПО ПРИБОРИ

Подтема NAV 2.1 — Навигационни системи

Подтема NAV 2.2 — Стабилизиран заход за кацане

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ТЕМА АСФТ 1 — ПРИБОРИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема АСФТ 1.1 — Прибори на въздухоплавателните средства

ТЕМА АСФТ 2 — КАТЕГОРИИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Подтема АСФТ 2.1 — Турбулентна следа

ТЕМА ACFT 3 — ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 3.1 — Фактори за излитането

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за набора на височина

Подтема ACFT 3.3 — Фактори за финалния подход и кацането

Подтема ACFT 3.4 — Икономически фактори

Подтема ACFT 3.5 — Екологични фактори

ТЕМА ACFT 4 — ДАННИ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 4.1 — Разпознаване на видовете въздухоплавателни средства

Подтема ACFT 4.2 — Данни за летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР**

ТЕМА HUM 1 — ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 1.1 — Когнитивни фактори

ТЕМА HUM 2 — МЕДИЦИНСКИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 2.1 — Умора

Подтема HUM 2.2 — Физическо състояние

ТЕМА HUM 3 — СОЦИАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 3.1 — Управление на ресурсите на екипа (TRM)

Подтема HUM 3.2 — Работа в екип и роли в екипа

Подтема HUM 3.3 — Отговорно поведение

ТЕМА HUM 4 — СТРЕС

Подтема HUM 4.1 — Стрес

Подтема HUM 4.2 — Управление на стреса

ТЕМА HUM 5 — ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ

Подтема HUM 5.1 — Човешки грешки

Подтема HUM 5.2 — Нарушаване на правилата

ТЕМА HUM 6 — СЪВМЕСТНА РАБОТА

Подтема HUM 6.1 — Комуникация

Подтема HUM 6.2 — Съвместна работа в рамките на една и съща сфера на отговорност

Подтема HUM 6.3 — Съвместна работа между различни сфери на отговорност

Подтема HUM 6.4 — Сътрудничество между ръководителите на полети и пилотите

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ**

ТЕМА EQPS 1 — ГЛАСОВИ КОМУНИКАЦИИ

Подтема EQPS 1.1 — Радиокомуникации

Подтема EQPS 1.2 — Други гласови комуникации

ТЕМА EQPS 2 — АВТОМАТИЗАЦИЯ В ОВД

Подтема EQPS 2.1 — Аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN)

Подтема EQPS 2.2 — Автоматичен обмен на данни

ТЕМА EQPS 3 — РАБОТНО МЯСТО НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ПОЛЕТИ

Подтема EQPS 3.1 — Работа с оборудването и наблюдението му

Подтема EQPS 3.2 — Дисплеи и информационни системи за ситуацията

Подтема EQPS 3.3 — Системи за полетни данни

ТЕМА EQPS 4 — БЪДЕЩО ОБОРУДВАНЕ

Подтема EQPS 4.1 — Нови разработки

ТЕМА EQPS 5 — ОГРАНИЧЕНИЯ И ВЛОШАВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА ОБОРУДВАНЕТО И СИСТЕМИТЕ

Подтема EQPS 5.1 — Реагиране на ограниченията

Подтема EQPS 5.2 — Влошаване на показателите на комуникационното оборудване

Подтема EQPS 5.3 — Влошаване на показателите на навигационното оборудване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА**

ТЕМА PEN 1 — ЗАПОЗНАВАНЕ

Подтема PEN 1.1 — Посещение с учебна цел на летище

ТЕМА PEN 2 — ПОЛЗВАТЕЛИ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО

Подтема PEN 2.1 — Участници в граждански операции за ОВД

Подтема PEN 2.2 — Участници във военни операции за ОВД

ТЕМА PEN 3 — ВРЪЗКА С КЛИЕНТИТЕ

Подтема PEN 3.1 — Предоставяне на услуги и изисквания на ползвателите

ТЕМА PEN 4 — ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Подтема PEN 4.1 — Опазване на околната среда

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

ТЕМА ABES 1 — ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ (ABES)

Подтема ABES 1.1 — Преглед на извънредните и аварийните ситуации

**ТЕМА ABES 2 — УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УМЕНИЯТА**

Подтема ABES 2.1 — Ефективност на комуникацията

Подтема ABES 2.2 — Избягване на психичното претоварване

Подтема ABES 2.3 — Сътрудничество въздух/земя

**ТЕМА ABES 3 — ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

Подтема ABES 3.1 — Прилагане на процедури за извънредни и аварийни ситуации

Подтема ABES 3.2 — Прекъсване на радиовръзката

Подтема ABES 3.3 — Незаконна намеса и бомбена заплаха за въздухоплавателни средства

Подтема ABES 3.4 — Отклонено или неидентифицирано въздухоплавателно средство

Подтема ABES 3.5 — Навлизане в писта

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА****ТЕМА AGA 1 — ДАННИ, ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН И КООРДИНАЦИЯ НА ЛЕТИЩАТА**

Подтема AGA 1.1 — Определения

Подтема AGA 1.2 — Координация

**ТЕМА AGA 2 — РАБОТНА ПЛОЩ**

Подтема AGA 2.1 — Работна площ

Подтема AGA 2.2 — Маневрена площ

Подтема AGA 2.3 — Писти за излитане и кацане

**ТЕМА AGA 3 — ПРЕПЯТСТВИЯ**

Подтема AGA 3.1 — Безпрепятствено въздушно пространство около летищата

**ТЕМА AGA 4 — ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ**

Подтема AGA 4.1 — Местоположение

---

*Допълнение 4 към приложение I***КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ПРИБОРНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ НА ЛЕТИЩЕТО С РАЗРЕШЕНИЕ ЗА КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В КОНТРОЛИРАНАТА ЗОНА ЗА „ИЗЛИТАНЕ И КАЦАНЕ“ — ADI (TWR)“**

(Позоваване: приложение I — част АТСО, подчаст Г, раздел 2, АТСО.Г.010, буква а), точка 2, подточка ii)

## СЪДЪРЖАНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА**

ТЕМА INTR 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА КУРСА

Подтема INTR 1.1 — Въведение в курса

Подтема INTR 1.2 — Администриране на курса

Подтема INTR 1.3 — Учебни материали и документация за обучение

ТЕМА INTR 2 — ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО КВД

Подтема INTR 2.1 — Съдържание и организация на курса

Подтема INTR 2.2 — Характер на обучението

Подтема INTR 2.3 — Процес на оценяване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО**

ТЕМА LAW 1 — ЛИЦЕНЗИРАНЕ/СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

Подтема LAW 1.1 — Права и условия

ТЕМА LAW 2 — ПРАВИЛА И РАЗПОРЕДБИ

Подтема LAW 2.1 — Доклади

Подтема LAW 2.2 — Въздушно пространство

ТЕМА LAW 3 — УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА КВД

Подтема LAW 3.2 — Процес на обратна връзка

Подтема LAW 3.3 — Разследване във връзка с безопасността

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

ТЕМА ATM 1 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ

Подтема ATM 1.1 — Контрол на летищното движение

Подтема ATM 1.2 — Полетно-информационно обслужване (FIS)

Подтема ATM 1.3 — Аварийно-оповестително обслужване (ALRS)

Подтема ATM 1.4 — Капацитет на системата за ОВД и управление на потоците въздушно движение

ТЕМА ATM 2 — КОМУНИКАЦИЯ

Подтема ATM 2.1 — Ефективна комуникация

ТЕМА ATM 3 — РАЗРЕШЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО КВД

Подтема ATM 3.1 — Разрешения по КВД

Подтема ATM 3.2 — Инструкции по КВД

ТЕМА ATM 4 — КООРДИНАЦИЯ

Подтема ATM 4.1 — Необходимост от координация

Подтема ATM 4.2 — Инструменти и методи за координация

Подтема ATM 4.3 — Процедури за координация

ТЕМА ATM 5 — ИЗМЕРВАНЕ НА ВИСОЧИНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕТНО НИВО

Подтема ATM 5.1 — Измерване на височина

Подтема ATM 5.2 — Безопасна височина над препятствията

ТЕМА ATM 6 — СЕПАРИРАНЕ

Подтема ATM 6.1 — Сепариране между заминаващи въздухоплавателни средства

Подтема ATM 6.2 — Сепариране на заминаващи въздухоплавателни средства от пристигащи въздухоплавателни средства

Подтема ATM 6.3 — Сепариране на кацащи въздухоплавателни средства и предхождащи кацащи или заминаващи въздухоплавателни средства

Подтема ATM 6.4 — Надлъжно сепариране по време с оглед на турбулентната следа

Подтема ATM 6.5 — Намалени минимума за сепариране

ТЕМА ATM 7 — БОРДОВИ СИСТЕМИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ОПАСНИ СБЛИЖЕНИЯ ВЪВ ВЪЗДУХА И НАЗЕМНИ МРЕЖИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

Подтема ATM 7.1 — Бордови системи за избягване на опасни сбlijения във въздуха

Подтема ATM 7.2 — Наземни мрежи за безопасност



ТЕМА АТМ 8 — ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ

Подтема АТМ 8.1 — Управление на данни

ТЕМА АТМ 9 — ОПЕРАТИВНА СРЕДА (СИМУЛИРАНА)

Подтема АТМ 9.1 — Цялост на оперативната среда

Подтема АТМ 9.2 — Проверка на актуалността на оперативните процедури

Подтема АТМ 9.3 — Предаване и поемане (handover-takeover)

ТЕМА АТМ 10 — ОСИГУРЯВАНЕ НА КОНТРОЛ НА ЛЕТИЩНОТО ДВИЖЕНИЕ

Подтема АТМ 10.1 — Отговорност за осигуряването

Подтема АТМ 10.2 — Функции на летищната контролна кула

Подтема АТМ 10.3 — Процес на управление на движението

Подтема АТМ 10.4 — Аеронавигационни наземни светлини

Подтема АТМ 10.5 — Информация за въздухоплавателните средства от летищната контролна кула

Подтема АТМ 10.6 — Контрол на летищното движение

Подтема АТМ 10.7 — Контрол на движението в летищния кръг

Подтема АТМ 10.8 — Използвана писта за излитане и кацане

ТЕМА АТМ 11 — ОСИГУРЯВАНЕ НА КОНТРОЛ НА ЛЕТИЩНОТО ДВИЖЕНИЕ — ПО ПРИБОРИ

Подтема АТМ 11.1 — Операции при намалена видимост и особени правила за визуални полети

Подтема АТМ 11.2 — Движение на заминаващи въздухоплавателни средства

Подтема АТМ 11.3 — Движение на пристигащи въздухоплавателни средства

Подтема АТМ 11.4 — Контрол на летищното движение с помощта на съвременни системи

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ**

ТЕМА МЕТ 1 — МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Подтема МЕТ 1.1 — Метеорологични явления

ТЕМА МЕТ 2 — ИЗТОЧНИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ДАННИ

Подтема МЕТ 2.1 — Метеорологични прибори

Подтема МЕТ 2.2 — Други източници на метеорологични данни

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ**

ТЕМА NAV 1 — КАРТИ И АЕРОНАВИГАЦИОННИ КАРТИ

Подтема NAV 1.1 — Карти и схеми

ТЕМА NAV 2 — НАВИГАЦИЯ ПО ПРИБОРИ

Подтема NAV 2.1 — Навигационни системи

Подтема NAV 2.2 — Стабилизиран заход за кацане

Подтема NAV 2.3 — Процедури за отлитане и долитане по прибори

Подтема NAV 2.4 — Спътникови системи

Подтема NAV 2.5 — Приложения на навигацията, основаваща се на летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ТЕМА ACFT 1 — ПРИБОРИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 1.1 — Прибори на въздухоплавателните средства

ТЕМА ACFT 2 — КАТЕГОРИИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 2.1 — Турбулентна следа

Подтема ACFT 2.2 — Прилагане на категориите подходи съгласно ИКАО

ТЕМА ACFT 3 — ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 3.1 — Фактори за излитането

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за набора на височина

Подтема ACFT 3.3 — Фактори за финалния подход и кацането

Подтема ACFT 3.4 — Икономически фактори

Подтема ACFT 3.5 — Екологични фактори

ТЕМА ACFT 4 — ДАННИ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 4.1 — Разпознаване на видовете въздухоплавателни средства

Подтема ACFT 4.2 — Данни за летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР**

ТЕМА HUM 1 — ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 1.1 — Когнитивни фактори

ТЕМА HUM 2 — МЕДИЦИНСКИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 2.1 — Умора

Подтема HUM 2.2 — Физическо състояние

ТЕМА HUM 3 — СОЦИАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 3.1 — Управление на ресурсите на екипа (TRM)

Подтема HUM 3.2 — Работа в екип и роли в екипа

Подтема HUM 3.3 — Отговорно поведение

ТЕМА HUM 4 — СТРЕС

Подтема HUM 4.1 — Стрес

Подтема HUM 4.2 — Управление на стреса

ТЕМА HUM 5 — ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ

Подтема HUM 5.1 — Човешки грешки

Подтема HUM 5.2 — Нарушаване на правилата

ТЕМА HUM 6 — СЪВМЕСТНА РАБОТА

Подтема HUM 6.1 — Комуникация

Подтема HUM 6.2 — Съвместна работа в рамките на една и съща сфера на отговорност

Подтема HUM 6.3 — Съвместна работа между различни сфери на отговорност

Подтема HUM 6.4 — Сътрудничество между ръководителите на полети и пилотите

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ**

ТЕМА EQPS 1 — ГЛАСОВИ КОМУНИКАЦИИ

Подтема EQPS 1.1 — Радиокомуникации

Подтема EQPS 1.2 — Други гласови комуникации

ТЕМА EQPS 2 — АВТОМАТИЗАЦИЯ В ОВД

Подтема EQPS 2.1 — Аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN)

Подтема EQPS 2.2 — Автоматичен обмен на данни

ТЕМА EQPS 3 — РАБОТНО МЯСТО НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ПОЛЕТИ

Подтема EQPS 3.1 — Работа с оборудването и наблюдението му

Подтема EQPS 3.2 — Дисплеи и информационни системи за ситуацията

Подтема EQPS 3.3 — Системи за полетни данни

ТЕМА EQPS 4 — БЪДЕЩО ОБОРУДВАНЕ

Подтема EQPS 4.1 — Нови разработки

ТЕМА EQPS 5 — ОГРАНИЧЕНИЯ И ВЛОШАВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА ОБОРУДВАНЕТО И СИСТЕМИТЕ

Подтема EQPS 5.1 — Реагиране на ограниченията

Подтема EQPS 5.2 — Влошаване на показателите на комуникационното оборудване

Подтема EQPS 5.3 — Влошаване на показателите на навигационното оборудване

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА**

ТЕМА PEN 1 — ЗАПОЗНАВАНЕ

Подтема PEN 1.1 — Посещение с учебна цел на летище

ТЕМА PEN 2 — ПОЛЗВАТЕЛИ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО

Подтема PEN 2.1 — Участници в граждански операции за ОВД

Подтема PEN 2.2 — Участници във военни операции за ОВД

ТЕМА PEN 3 — ВРЪЗКА С КЛИЕНТИТЕ

Подтема PEN 3.1 — Предоставяне на услуги и изисквания на ползвателите

ТЕМА PEN 4 — ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Подтема PEN 4.1 — Опазване на околната среда

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

ТЕМА ABES 1 — ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ (ABES)

Подтема ABES 1.1 — Преглед на извънредните и аварийните ситуации

ТЕМА ABES 2 — УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УМЕНИЯТА

Подтема ABES 2.1 — Ефективност на комуникацията

Подтема ABES 2.2 — Избягване на психичното претоварване

Подтема ABES 2.3 — Сътрудничество въздух/земя

ТЕМА ABES 3 — ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

Подтема ABES 3.1 — Прилагане на процедури за извънредни и аварийни ситуации

Подтема ABES 3.2 — Прекъсване на радиовръзката

Подтема ABES 3.3 — Незаконна намеса и бомбена заплаха за въздухоплавателни средства

Подтема ABES 3.4 — Отклонено или неидентифицирано въздухоплавателно средство

Подтема ABES 3.5 — Навлизане в писта

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА**

ТЕМА AGA 1 — ДАННИ, ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН И КООРДИНАЦИЯ НА ЛЕТИЩАТА

Подтема AGA 1.1 — Определения

Подтема AGA 1.2 — Координация

ТЕМА AGA 2 — РАБОТНА ПЛОЩ

Подтема AGA 2.1 — Работна площ

Подтема AGA 2.2 — Маневрена площ

Подтема AGA 2.3 — Писти за излитане и кацане

ТЕМА AGA 3 — ПРЕПЯТСТВИЯ

Подтема AGA 3.1 — Безпрепятствено въздушно пространство около летищата

ТЕМА AGA 4 — ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ

Подтема AGA 4.1 — Местоположение

---

*Допълнение 5 към приложение I***КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ПРОЦЕДУРНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В ЛЕТИЩНИЯ КОНТРОЛИРАН РАЙОН (APP)“**

(Позоваване: приложение I — част АТСО, подчаст Г, раздел 2, АТСО.Г.010, буква а), точка 2, подточка iii)

## СЪДЪРЖАНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА**

ТЕМА INTR 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА КУРСА

Подтема INTR 1.1 — Въведение в курса

Подтема INTR 1.2 — Администриране на курса

Подтема INTR 1.3 — Учебни материали и документация за обучение

ТЕМА INTR 2 — ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО КВД

Подтема INTR 2.1 — Съдържание и организация на курса

Подтема INTR 2.2 — Характер на обучението

Подтема INTR 2.3 — Процес на оценяване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО**

ТЕМА LAW 1 — ЛИЦЕНЗИРАНЕ/СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

Подтема LAW 1.1 — Права и условия

ТЕМА LAW 2 — ПРАВИЛА И РАЗПОРЕДБИ

Подтема LAW 2.1 — Доклади

Подтема LAW 2.2 — Въздушно пространство

ТЕМА LAW 3 — УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА КВД

Подтема LAW 3.1 — Процес на обратна връзка

Подтема LAW 3.2 — Разследване във връзка с безопасността

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

ТЕМА ATM 1 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ

Подтема ATM 1.1 — Обслужване по контрол на въздушното движение (КВД)

Подтема ATM 1.2 — Полетно-информационно обслужване (FIS)

Подтема ATM 1.3 — Аварийно-оповестително обслужване (ALRS)

Подтема ATM 1.4 — Капацитет на системата за ОВД и управление на потоците въздушно движение

Подтема ATM 1.5 — Управление на въздушното пространство (УВП)

ТЕМА ATM 2 — КОМУНИКАЦИЯ

Подтема ATM 2.1 — Ефективна комуникация

ТЕМА ATM 3 — РАЗРЕШЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО КВД

Подтема ATM 3.1 — Разрешения по КВД

Подтема ATM 3.2 — Инструкции по КВД

ТЕМА ATM 4 — КООРДИНАЦИЯ

Подтема ATM 4.1 — Необходимост от координация

Подтема ATM 4.2 — Инструменти и методи за координация

Подтема ATM 4.3 — Процедури за координация

ТЕМА ATM 5 — ИЗМЕРВАНЕ НА ВИСОЧИНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕТНО НИВО

Подтема ATM 5.1 — Измерване на височина

Подтема ATM 5.2 — Безопасна височина над препятствията

ТЕМА ATM 6 — СЕПАРИРАНЕ

Подтема ATM 6.1 — Вертикално сепариране

Подтема ATM 6.2 — Хоризонтално сепариране

Подтема ATM 6.3 — Делегиране на сепариране

ТЕМА ATM 7 — БОРДОВИ СИСТЕМИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ОПАСНИ СБЛИЖЕНИЯ ВЪВ ВЪЗДУХА И НАЗЕМНИ МРЕЖИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

Подтема ATM 7.1 — Бордови системи за избягване на опасни сближения във въздуха

ТЕМА ATM 8 — ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ

Подтема ATM 8.1 — Управление на данни

ТЕМА АТМ 9 — ОПЕРАТИВНА СРЕДА (СИМУЛИРАНА)

Подтема АТМ 9.1 — Цялост на оперативната среда

Подтема АТМ 9.2 — Проверка на актуалността на оперативните процедури

Подтема АТМ 9.3 — Предаване и поемане (handover-takeover)

ТЕМА АТМ 10 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ

Подтема АТМ 10.1 — Отговорност и обработка на информацията

Подтема АТМ 10.2 — Контрол на подхода

Подтема АТМ 10.3 — Процес на управление на движението

Подтема АТМ 10.4 — Обработка на движението

ТЕМА АТМ 11 — ИЗЧАКВАНЕ

Подтема АТМ 11.1 — Общи процедури за изчакване

Подтема АТМ 11.2 — Въздухоплавателно средство в подход за кацане

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ**

ТЕМА МЕТ 1 — МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Подтема МЕТ 1.1 — Метеорологични явления

ТЕМА МЕТ 2 — ИЗТОЧНИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ДАННИ

Подтема МЕТ 2.1 — Източници на метеорологична информация

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ**

ТЕМА NAV 1 — КАРТИ И АЕРОНАВИГАЦИОННИ КАРТИ

Подтема NAV 1.1 — Карти и схеми

ТЕМА NAV 2 — НАВИГАЦИЯ ПО ПРИБОРИ

Подтема NAV 2.1 — Навигационни системи

Подтема NAV 2.2 — Стабилизиран заход за кацане

Подтема NAV 2.3 — Процедури за отлитане и долитане по прибори

Подтема NAV 2.4 — Подпомагане на навигацията

Подтема NAV 2.5 — Спътникови системи

Подтема NAV 2.6 — Приложения на навигацията, основаваща се на летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ТЕМА АСФТ 1 — ПРИБОРИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема АСФТ 1.1 — Прибори на въздухоплавателните средства

ТЕМА ACFT 2 — КАТЕГОРИИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 2.1 — Турбулентна следа

Подтема ACFT 2.2 — Прилагане на категориите подходи съгласно ИКАО

ТЕМА ACFT 3 — ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 3.1 — Фактори за набора на височина

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за крейсерския режим

Подтема ACFT 3.3 — Фактори за снижението и началния участък от подхода

Подтема ACFT 3.4 — Фактори за финалния подход и кацането

Подтема ACFT 3.5 — Икономически фактори

Подтема ACFT 3.6 — Екологични фактори

ТЕМА ACFT 4 — ДАННИ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 4.1 — Данни за летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР**

ТЕМА HUM 1 — ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 1.1 — Когнитивни фактори

ТЕМА HUM 2 — МЕДИЦИНСКИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 2.1 — Умора

Подтема HUM 2.2 — Физическо състояние

ТЕМА HUM 3 — СОЦИАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 3.1 — Управление на ресурсите на екипа (TRM)

Подтема HUM 3.2 — Работа в екип и роли в екипа

Подтема HUM 3.3 — Отговорно поведение

ТЕМА HUM 4 — СТРЕС

Подтема HUM 4.1 — Стрес

Подтема HUM 4.2 — Управление на стреса

ТЕМА HUM 5 — ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ

Подтема HUM 5.1 — Човешки грешки

Подтема HUM 5.2 — Нарушаване на правилата

ТЕМА HUM 6 — СЪВМЕСТНА РАБОТА

Подтема HUM 6.1 — Комуникация

Подтема HUM 6.2 — Съвместна работа в рамките на една и съща сфера на отговорност

Подтема HUM 6.3 — Съвместна работа между различни сфери на отговорност

Подтема HUM 6.4 — Сътрудничество между ръководителите на полети и пилотите



**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ**

ТЕМА EQPS 1 — ГЛАСОВИ КОМУНИКАЦИИ

Подтема EQPS 1.1 — Радиокомуникации

Подтема EQPS 1.2 — Други гласови комуникации

ТЕМА EQPS 2 — АВТОМАТИЗАЦИЯ В ОВД

Подтема EQPS 2.1 — Аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN)

Подтема EQPS 2.2 — Автоматичен обмен на данни

ТЕМА EQPS 3 — РАБОТНО МЯСТО НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ПОЛЕТИ

Подтема EQPS 3.1 — Работа с оборудването и наблюдението му

Подтема EQPS 3.2 — Дисплеи и информационни системи за ситуацията

Подтема EQPS 3.3 — Системи за полетни данни

ТЕМА EQPS 4 — БЪДЕЩО ОБОРУДВАНЕ

Подтема EQPS 4.1 — Нови разработки

ТЕМА EQPS 5 — ОГРАНИЧЕНИЯ И ВЛОШАВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА ОБОРУДВАНЕТО И СИСТЕМИТЕ

Подтема EQPS 5.1 — Реагиране на ограниченията

Подтема EQPS 5.2 — Влошаване на показателите на комуникационното оборудване

Подтема EQPS 5.3 — Влошаване на показателите на навигационното оборудване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА**

ТЕМА PEN 1 — ЗАПОЗНАВАНЕ

Подтема PEN 1.1 — Посещение с учебна цел в орган за контрол на подхода

ТЕМА PEN 2 — ПОЛЗВАТЕЛИ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО

Подтема PEN 2.1 — Участници в граждански операции за ОВД

Подтема PEN 2.2 — Участници във военни операции за ОВД

ТЕМА PEN 3 — ВРЪЗКА С КЛИЕНТИТЕ

Подтема PEN 3.1 — Предоставяне на услуги и изисквания на ползвателите

ТЕМА PEN 4 — ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Подтема PEN 4.1 — Опазване на околната среда

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

ТЕМА ABES 1 — ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ (ABES)

Подтема ABES 1.1 — Преглед на извънредните и аварийните ситуации

**ТЕМА ABES 2 — УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УМЕНИЯТА**

Подтема ABES 2.1 — Ефективност на комуникацията

Подтема ABES 2.2 — Избягване на психичното претоварване

Подтема ABES 2.3 — Сътрудничество въздух/земя

**ТЕМА ABES 3 — ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

Подтема ABES 3.1 — Прилагане на процедури за извънредни и аварийни ситуации

Подтема ABES 3.2 — Прекъсване на радиовръзката

Подтема ABES 3.3 — Незаконна намеса и бомбена заплаха за въздухоплавателни средства

Подтема ABES 3.4 — Отклонено или неидентифицирано въздухоплавателно средство

Подтема ABES 3.5 — Отклонявания

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА****ТЕМА AGA 1 — ДАННИ, ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН И КООРДИНАЦИЯ НА ЛЕТИЩАТА**

Подтема AGA 1.1 — Определения

Подтема AGA 1.2 — Координация

**ТЕМА AGA 2 — РАБОТНА ПЛОЩ**

Подтема AGA 2.1 — Работна площ

Подтема AGA 2.2 — Маневрена площ

Подтема AGA 2.3 — Писти за излитане и кацане

**ТЕМА AGA 3 — ПРЕПЯТСТВИЯ**

Подтема AGA 3.1 — Безпрепятствено въздушно пространство около летищата

**ТЕМА AGA 4 — ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ**

Подтема AGA 4.1 — Местоположение

---

## Допълнение 6 към приложение I

**КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ПРОЦЕДУРНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В КОНТРОЛИРАНИЯ РАЙОН (АСР)“**

(Позоваване: приложение I — част АТСО, подчаст Г, раздел 2, АТСО.Г.010, буква а), точка 2, подточка iv)

## СЪДЪРЖАНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА**

ТЕМА INTR 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА КУРСА

Подтема INTR 1.1 — Въведение в курса

Подтема INTR 1.2 — Администриране на курса

Подтема INTR 1.3 — Учебни материали и документация за обучение

ТЕМА INTR 2 — ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО КВД

Подтема INTR 2.1 — Съдържание и организация на курса

Подтема INTR 2.2 — Характер на обучението

Подтема INTR 2.3 — Процес на оценяване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО**

ТЕМА LAW 1 — ЛИЦЕНЗИРАНЕ/СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

Подтема LAW 1.1 — Права и условия

ТЕМА LAW 2 — ПРАВИЛА И РАЗПОРЕДБИ

Подтема LAW 2.1 — Доклади

Подтема LAW 2.2 — Въздушно пространство

ТЕМА LAW 3 — УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА КВД

Подтема LAW 3.1 — Процес на обратна връзка

Подтема LAW 3.2 — Разследване във връзка с безопасността

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

ТЕМА АТМ 1 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ

Подтема АТМ 1.1 — Обслужване по контрол на въздушното движение (КВД)

Подтема АТМ 1.2 — Полетно-информационно обслужване (FIS)

Подтема АТМ 1.3 — Аварийно-оповестително обслужване (ALRS)

Подтема АТМ 1.4 — Капацитет на системата за ОВД и управление на потоците въздушно движение

Подтема АТМ 1.5 — Управление на въздушното пространство (УВП)

ТЕМА АТМ 2 — КОМУНИКАЦИЯ

Подтема АТМ 2.1 — Ефективна комуникация

Тема АТМ 3 — РАЗРЕШЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО КВД

Подтема АТМ 3.1 — Разрешения по КВД

Подтема АТМ 3.2 — Инструкции по КВД

ТЕМА АТМ 4 — КООРДИНАЦИЯ

Подтема АТМ 4.1 — Необходимост от координация

Подтема АТМ 4.2 — Инструменти и методи за координация

Подтема АТМ 4.3 — Процедури за координация

ТЕМА АТМ 5 — ИЗМЕРВАНЕ НА ВИСОЧИНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕТНО НИВО

Подтема АТМ 5.1 — Измерване на височина

Подтема АТМ 5.2 — Безопасна височина над препятствията

ТЕМА АТМ 6 — СЕПАРИРАНЕ

Подтема АТМ 6.1 — Вертикално сепариране

Подтема АТМ 6.2 — Хоризонтално сепариране

ТЕМА АТМ 7 — БОРДОВИ СИСТЕМИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ОПАСНИ СБЛИЖЕНИЯ ВЪВ ВЪЗДУХА И НАЗЕМНИ МРЕЖИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

Подтема АТМ 7.1 — Бордови системи за избягване на опасни сближения във въздуха

ТЕМА АТМ 8 — ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ

Подтема АТМ 8.1 — Управление на данни

ТЕМА АТМ 9 — ОПЕРАТИВНА СРЕДА (СИМУЛИРАНА)

Подтема АТМ 9.1 — Цялост на оперативната среда

Подтема АТМ 9.2 — Проверка на актуалността на оперативните процедури

Подтема АТМ 9.3 — Предаване и поемане (handover-takeover)

ТЕМА АТМ 10 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ

Подтема АТМ 10.1 — Отговорност и обработка на информацията

Подтема ATM 10.2 — Контрол на района

Подтема ATM 10.3 — Процес на управление на движението

Подтема ATM 10.4 — Обработка на движението

ТЕМА ATM 11 — ИЗЧАКВАНЕ

Подтема ATM11.1 — Общи процедури за изчакване

Подтема ATM 11.2 — Изчакване на въздухоплавателни средства

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ**

ТЕМА MET 1 — МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Подтема MET 1.1 — Метеорологични явления

ТЕМА MET 2 — ИЗТОЧНИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ДАННИ

Подтема MET 2.1 — Източници на метеорологична информация

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ**

ТЕМА NAV 1 — КАРТИ И АЕРОНАВИГАЦИОННИ КАРТИ

Подтема NAV 1.1 — Карти и схеми

ТЕМА NAV 2 — НАВИГАЦИЯ ПО ПРИБОРИ

Подтема NAV 2.1 — Навигационни системи

Подтема NAV 2.2 — Подпомагане на навигацията

Подтема NAV 2.3 — Приложения на навигацията, основаваща се на летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ТЕМА ACFT 1 — ПРИБОРИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 1.1 — Прибори на въздухоплавателните средства

ТЕМА ACFT 2 — КАТЕГОРИИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 2.1 — Турбулентна следа

ТЕМА ACFT 3 — ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 3.1 — Фактори за набора на височина

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за крейсерския режим

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за снижението

Подтема ACFT 3.4 — Икономически фактори

Подтема ACFT 3.5 — Екологични фактори

ТЕМА ACFT 4 — ДАННИ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 4.1 — Данни за летателните характеристики

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР**

ТЕМА HUM 1 — ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 1.1 — Когнитивни фактори

ТЕМА HUM 2 — МЕДИЦИНСКИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 2.1 — Умора

Подтема HUM 2.2 — Физическо състояние

ТЕМА HUM 3 — СОЦИАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 3.1 — Управление на ресурсите на екипа (TRM)

Подтема HUM 3.2 — Работа в екип и роли в екипа

Подтема HUM 3.3 — Отговорно поведение

ТЕМА HUM 4 — СТРЕС

Подтема HUM 4.1 — Стрес

Подтема HUM 4.2 — Управление на стреса

ТЕМА HUM 5 — ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ

Подтема HUM 5.1 — Човешки грешки

Подтема HUM 5.2 — Нарушаване на правилата

ТЕМА HUM 6 — СЪВМЕСТНА РАБОТА

Подтема HUM 6.1 — Комуникация

Подтема HUM 6.2 — Съвместна работа в рамките на една и съща сфера на отговорност

Подтема HUM 6.3 — Съвместна работа между различни сфери на отговорност

Подтема HUM 6.4 — Сътрудничество между ръководителите на полети и пилотите

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ**

ТЕМА EQPS 1 — ГЛАСОВИ КОМУНИКАЦИИ

Подтема EQPS 1.1 — Радиокомуникации

Подтема EQPS 1.2 — Други гласови комуникации

ТЕМА EQPS 2 — АВТОМАТИЗАЦИЯ В ОВД

Подтема EQPS 2.1 — Аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN)

Подтема EQPS 2.2 — Автоматичен обмен на данни

ТЕМА EQPS 3 — РАБОТНО МЯСТО НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ПОЛЕТИ

Подтема EQPS 3.1 — Работа с оборудването и наблюдението му

Подтема EQPS 3.2 — Дисплеи и информационни системи за ситуацията

Подтема EQPS 3.3 — Системи за полетни данни

ТЕМА EQPS 4 — БЪДЕЩО ОБОРУДВАНЕ

Подтема EQPS 4.1 — Нови разработки

ТЕМА EQPS 5 — ОГРАНИЧЕНИЯ И ВЛОШАВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА ОБОРУДВАНЕТО И СИСТЕМИТЕ

Подтема EQPS 5.1 — Реагиране на ограниченията

Подтема EQPS 5.2 — Влошаване на показателите на комуникационното оборудване

Подтема EQPS 5.3 — Влошаване на показателите на навигационното оборудване

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА**

ТЕМА PEN 1 — ЗАПОЗНАВАНЕ

Подтема PEN 1.1 — Посещение с учебна цел в център за контрол на района

ТЕМА PEN 2 — ПОЛЗВАТЕЛИ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО

Подтема PEN 2.1 — Участници в граждански операции за ОВД

Подтема PEN 2.2 — Участници във военни операции за ОВД

ТЕМА PEN 3 — ВРЪЗКА С КЛИЕНТИТЕ

Подтема PEN 3.1 — Предоставяне на услуги и изисквания на ползвателите

ТЕМА PEN 4 — ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Подтема PEN 4.1 — Опазване на околната среда

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

ТЕМА ABES 1 — ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ (ABES)

Подтема ABES 1.1 — Преглед на извънредните и аварийните ситуации

ТЕМА ABES 2 — УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УМЕНИЯТА

Подтема ABES 2.1 — Ефективност на комуникацията

Подтема ABES 2.2 — Избягване на психичното преговарване

Подтема ABES 2.3 — Сътрудничество въздух/земя

ТЕМА ABES 3 — ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

Подтема ABES 3.1 — Прилагане на процедури за извънредни и аварийни ситуации

Подтема ABES 3.2 — Прекъсване на радиовръзката

Подтема ABES 3.3 — Незаконна намеса и бомбена заплаха за въздухоплавателни средства

Подтема ABES 3.4 — Отклонено или неидентифицирано въздухоплавателно средство

Подтема ABES 3.5 — Отклонявания

## Допълнение 7 към приложение I

**КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В ЛЕТИЩНИЯ КОНТРОЛИРАН РАЙОН ЧРЕЗ СРЕДСТВА ЗА ОБЗОР (APS)“**

(Позоваване: приложение I — част АТСО, подчаст Г, раздел 2, АТСО.Г.010, буква а), точка 2, подточка v)

## СЪДЪРЖАНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА**

ТЕМА INTR 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА КУРСА

Подтема INTR 1.1 — Въведение в курса

Подтема INTR 1.2 — Администриране на курса

Подтема INTR 1.3 — Учебни материали и документация за обучение

ТЕМА INTR 2 — ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО КВД

Подтема INTR 2.1 — Съдържание и организация на курса

Подтема INTR 2.2 — Характер на обучението

Подтема INTR 2.3 — Процес на оценяване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО**

ТЕМА LAW 1 — ЛИЦЕНЗИРАНЕ/СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

Подтема LAW 1.1 — Права и условия

ТЕМА LAW 2 — ПРАВИЛА И РАЗПОРЕДБИ

Подтема LAW 2.1 — Доклади

Подтема LAW 2.2 — Въздушно пространство

ТЕМА LAW 3 — УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА КВД

Подтема LAW 3.1 — Процес на обратна връзка

Подтема LAW 3.2 — Разследване във връзка с безопасността



**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

ТЕМА АТМ 1 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ

Подтема АТМ 1.1 — Обслужване по контрол на въздушното движение (КВД)

Подтема АТМ 1.2 — Полетно-информационно обслужване (FIS)

Подтема АТМ 1.3 — Аварийно-оповестително обслужване (ALRS)

Подтема АТМ 1.4 — Капацитет на системата за ОВД и управление на потоците въздушно движение

Подтема АТМ 1.5 — Управление на въздушното пространство (УВП)

ТЕМА АТМ 2 — КОМУНИКАЦИЯ

Подтема АТМ 2.1 — Ефективна комуникация

ТЕМА АТМ 3 — РАЗРЕШЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО КВД

Подтема АТМ 3.1 — Разрешения по КВД

Подтема АТМ 3.2 — Инструкции по КВД

ТЕМА АТМ 4 — КООРДИНАЦИЯ

Подтема АТМ 4.1 — Необходимост от координация

Подтема АТМ 4.2 — Инструменти и методи за координация

Подтема АТМ 4.3 — Процедури за координация

ТЕМА АТМ 5 — ИЗМЕРВАНЕ НА ВИСОЧИНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕТНО НИВО

Подтема АТМ 5.1 — Измерване на височина

Подтема АТМ 3.1 — Безопасна височина над препятствията

ТЕМА АТМ 6 — СЕПАРИРАНЕ

Подтема АТМ 6.1 — Вертикално сепариране

Подтема АТМ 6.2 — Надлъжно сепариране в контролирана среда

Подтема АТМ 6.3 — Делегиране на сепариране

Подтема АТМ 6.4 — Надлъжно сепариране по разстояние с оглед на турбулентната следа

Подтема АТМ 6.5 — Сепариране въз основа на обзорни системи за ОВД

ТЕМА АТМ 7 — БОРДОВИ СИСТЕМИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ОПАСНИ СБЛИЖЕНИЯ ВЪВ ВЪЗДУХА И НАЗЕМНИ МРЕЖИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

Подтема АТМ 7.1 — Бордови системи за избягване на опасни сближения във въздуха

Подтема АТМ 7.2 — Наземни мрежи за безопасност

ТЕМА АТМ 8 — ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ

Подтема АТМ 8.1 — Управление на данни

ТЕМА АТМ 9 — ОПЕРАТИВНА СРЕДА (СИМУЛИРАНА)

Подтема АТМ 9.1 — Цялост на оперативната среда

Подтема АТМ 9.2 — Проверка на актуалността на оперативните процедури

Подтема АТМ 9.3 — Предаване и поемане (handover-takeover)

ТЕМА АТМ 10 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ

Подтема АТМ 10.1 — Отговорност и обработка на информацията

Подтема АТМ 10.2 — Обзорно обслужване при ОВД

Подтема АТМ 10.3 — Процес на управление на движението

Подтема АТМ 10.4 — Обработка на движението

Подтема АТМ 10.5 — Контрол на летищното движение с помощта на съвременни системи

ТЕМА АТМ 11 — ИЗЧАКВАНЕ

Подтема АТМ11.1 — Общи процедури за изчакване

Подтема АТМ 11.2 — Въздухоплавателно средство в подход за кацане

Подтема АТМ 11.3 — Изчакване в контролирана среда

ТЕМА АТМ 12 — ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Подтема АТМ 12.1 — Установяване на идентификацията

Подтема АТМ 12.2 — Поддържане на идентификацията

Подтема АТМ 12.3 — Загуба на идентификацията

Подтема АТМ 12.4 — Информация за местоположението

Подтема АТМ 12.5 — Прехвърляне на идентификацията

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ**

ТЕМА МЕТ 1 — МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Подтема МЕТ 1.1 — Метеорологични явления

ТЕМА МЕТ 2 — ИЗТОЧНИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ДАННИ

Подтема МЕТ 2.1 — Източници на метеорологична информация

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ**

ТЕМА NAV 1 — КАРТИ И АЕРОНАВИГАЦИОННИ КАРТИ

Подтема NAV 1.1 — Карти и схеми

ТЕМА NAV 2 — НАВИГАЦИЯ ПО ПРИБОРИ

Подтема NAV 2.1 — Навигационни системи

Подтема NAV 2.2 — Стабилизиран заход за кацане

Подтема NAV 2.3 — Процедури за отлитане и долитане по прибори

Подтема NAV 2.4 — Подпомагане на навигацията

Подтема NAV 2.5 — Спътникови системи

Подтема NAV 2.6 — Приложения на навигацията, основаваща се на летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ТЕМА ACFT 1 — ПРИБОРИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 1.1 — Прибори на въздухоплавателните средства

ТЕМА ACFT 2 — КАТЕГОРИИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 2.1 — Турбулентна следа

Подтема ACFT 2.2 — Прилагане на категориите подходи съгласно ИКАО

ТЕМА ACFT 3 — ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 3.1 — Фактори за набора на височина

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за крейсерския режим

Подтема ACFT 3.3 — Фактори за снижението и началния участък от подхода

Подтема ACFT 3.4 — Фактори за финалния подход и кацането

Подтема ACFT 3.5 — Икономически фактори

Подтема ACFT 3.6 — Екологични фактори

ТЕМА ACFT 4 — ДАННИ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 4.1 — Данни за летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР**

ТЕМА HUM 1 — ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 1.1 — Когнитивни фактори

ТЕМА HUM 2 — МЕДИЦИНСКИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 2.1 — Умора

Подтема HUM 2.2 — Физическо състояние

ТЕМА HUM 3 — СОЦИАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 3.1 — Управление на ресурсите на екипа (TRM)

Подтема HUM 3.2 — Работа в екип и роли в екипа

Подтема HUM 3.3 — Отговорно поведение

ТЕМА HUM 4 — СТРЕС

Подтема HUM 4.1 — Стрес

Подтема HUM 4.2 — Управление на стреса

ТЕМА HUM 5 — ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ

Подтема HUM 5.1 — Човешки грешки

Подтема HUM 5.2 — Нарушаване на правилата

ТЕМА HUM 6 — СЪВМЕСТНА РАБОТА

Подтема HUM 6.1 — Комуникация

Подтема HUM 6.2 — Съвместна работа в рамките на една и съща сфера на отговорност

Подтема HUM 6.3 — Съвместна работа между различни сфери на отговорност

Подтема HUM 6.4 — Сътрудничество между ръководителите на полети и пилотите

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ**

ТЕМА EQPS 1 — ГЛАСОВИ КОМУНИКАЦИИ

Подтема EQPS 1.1 — Радиокомуникации

Подтема EQPS 1.2 — Други гласови комуникации

ТЕМА EQPS 2 — АВТОМАТИЗАЦИЯ В ОВД

Подтема EQPS 2.1 — Аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN)

Подтема EQPS 2.2 — Автоматичен обмен на данни

ТЕМА EQPS 3 — РАБОТНО МЯСТО НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ПОЛЕТИ

Подтема EQPS 3.1 — Работа с оборудването и наблюдението му

Подтема EQPS 3.2 — Дисплеи и информационни системи за ситуацията

Подтема EQPS 3.3 — Системи за полетни данни

Подтема EQPS 3.4 — Използване на обзорни системи за ОВД

Подтема EQPS 3.5 — Усъвършенствани системи

ТЕМА EQPS 4 — БЪДЕЩО ОБОРУДВАНЕ

Подтема EQPS 4.1 — Нови разработки

ТЕМА EQPS 5 — ОГРАНИЧЕНИЯ И ВЛОШАВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА ОБОРУДВАНЕТО И СИСТЕМИТЕ

Подтема EQPS 5.1 — Реагиране на ограниченията

Подтема EQPS 5.2 — Влошаване на показателите на комуникационното оборудване

Подтема EQPS 5.3 — Влошаване на показателите на навигационното оборудване

Подтема EQPS 5.4 — Влошаване на показателите на средствата за обзор

Подтема EQPS 5.5 — Влошаване на показателите на системата за обработка на данни за КВД

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА**

ТЕМА PEN 1 — ЗАПОЗНАВАНЕ

Подтема PEN 1.1 — Посещение с учебна цел в орган за контрол на подхода

ТЕМА PEN 2 — ПОЛЗВАТЕЛИ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО

Подтема PEN 2.1 — Участници в граждански операции за ОВД

Подтема PEN 2.2 — Участници във военни операции за ОВД

ТЕМА REN 3 — ВРЪЗКА С КЛИЕНТИТЕ

Подтема REN 3.1 — Предоставяне на услуги и изисквания на ползвателите

ТЕМА REN 4 — ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Подтема REN 4.1 — Опазване на околната среда

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

ТЕМА ABES 1 — ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ (ABES)

Подтема ABES 1.1 — Преглед на извънредните и аварийните ситуации

ТЕМА ABES 2 — УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УМЕНИЯТА

Подтема ABES 2.1 — Ефективност на комуникацията

Подтема ABES 2.2 — Избягване на психичното претоварване

Подтема ABES 2.3 — Сътрудничество въздух/земя

ТЕМА ABES 3 — ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

Подтема ABES 3.1 — Прилагане на процедури за извънредни и аварийни ситуации

Подтема ABES 3.2 — Прекъсване на радиовръзката

Подтема ABES 3.3 — Незаконна намеса и бомбена заплаха за въздухоплавателни средства

Подтема ABES 3.4 — Отклонено или неидентифицирано въздухоплавателно средство

Подтема ABES 3.5 — Отклонявания

Подтема ABES 3.6 — Излизане от строя на транспондера

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 11: ЛЕТИЩА**

ТЕМА AGA 1 — ДАННИ, ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН И КООРДИНАЦИЯ НА ЛЕТИЩАТА

Подтема AGA 1.1 — Определения

Подтема AGA 1.2 — Координация

ТЕМА AGA 2 — РАБОТНА ПЛОЩ

Подтема AGA 2.1 — Работна площ

Подтема AGA 2.2 — Маневрена площ

Подтема AGA 2.3 — Писти за излитане и кацане

ТЕМА AGA 3 — ПРЕПЯТСТВИЯ

Подтема AGA 3.1 — Безпрепятствено въздушно пространство около летищата

ТЕМА AGA 4 — ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ

Подтема AGA 4.1 — Местоположение

*Допълнение 8 към приложение I***КВАЛИФИКАЦИОНЕН КЛАС „ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ В КОНТРОЛИРАНИЯ РАЙОН ЧРЕЗ СРЕДСТВА ЗА ОБЗОР (ACS)“**

(Позоваване: приложение I — част АТСО, подчаст Г, раздел 2, АТСО.Г.010, буква а), точка 2, подточка vi)

**СЪДЪРЖАНИЕ**

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 1: ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА**

ТЕМА INTR 1 — УПРАВЛЕНИЕ НА КУРСА

Подтема INTR 1.1 — Въведение в курса

Подтема INTR 1.2 — Администриране на курса

Подтема INTR 1.3 — Учебни материали и документация за обучение

ТЕМА INTR 2 — ВЪВЕДЕНИЕ В КУРСА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО КВД

Подтема INTR 2.1 — Съдържание и организация на курса

Подтема INTR 2.2 — Характер на обучението

Подтема INTR 2.3 — Процес на оценяване

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 2: ПРАВО В ОБЛАСТТА НА ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО**

ТЕМА LAW 1 — ЛИЦЕНЗИРАНЕ/СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

Подтема LAW 1.1 — Права и условия

ТЕМА LAW 2 — ПРАВИЛА И РАЗПОРЕДБИ

Подтема LAW 2.1 — Доклади

Подтема LAW 2.2 — Въздушно пространство

ТЕМА LAW 3 — УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА КВД

Подтема LAW 3.1 — Процес на обратна връзка

Подтема LAW 3.2 — Разследване във връзка с безопасността

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ**

ТЕМА ATM 1 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ

Подтема ATM 1.1 — Обслужване по контрол на въздушното движение (КВД)

Подтема ATM 1.2 — Полетно-информационно обслужване (FIS)

Подтема ATM 1.3 — Аварийно-оповестително обслужване (ALRS)

Подтема ATM 1.4 — Капацитет на системата за ОВД и управление на потоците въздушно движение

Подтема ATM 1.5 — Управление на въздушното пространство (УВП)

ТЕМА ATM 2 — КОМУНИКАЦИЯ

Подтема ATM 2.1 — Ефективна комуникация

ТЕМА ATM 3 — РАЗРЕШЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО КВД

Подтема ATM 3.1 — Разрешения по КВД

Подтема ATM 3.2 — Инструкции по КВД

ТЕМА ATM 4 — КООРДИНАЦИЯ

Подтема ATM 4.1 — Необходимост от координация

Подтема ATM 4.2 — Инструменти и методи за координация

Подтема ATM 4.3 — Процедури за координация

ТЕМА ATM 5 — ИЗМЕРВАНЕ НА ВИСОЧИНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОЛЕТНО НИВО

Подтема ATM 5.1 — Измерване на височина

Подтема ATM 5.2 — Безопасна височина над препятствията

ТЕМА ATM 6 — СЕПАРИРАНЕ

Подтема ATM 6.1 — Вертикално сепариране

Подтема ATM 6.2 — Надлъжно сепариране в контролирана среда

Подтема ATM 6.3 — Надлъжно сепариране по разстояние с оглед на турбулентната следа

Подтема ATM 6.4 — Сепариране въз основа на обзорни системи за ОВД

ТЕМА ATM 7 — БОРДОВИ СИСТЕМИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ОПАСНИ СБЛИЖЕНИЯ ВЪВ ВЪЗДУХА И НАЗЕМНИ МРЕЖИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

Подтема ATM 7.1 — Бордови системи за избягване на опасни сбlijения във въздуха

Подтема ATM 7.2 — Наземни мрежи за безопасност

ТЕМА АТМ 8 — ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА ДАННИ

Подтема АТМ 8.1 — Управление на данни

ТЕМА АТМ 9 — ОПЕРАТИВНА СРЕДА (СИМУЛИРАНА)

Подтема АТМ 9.1 — Цялост на оперативната среда

Подтема АТМ 9.2 — Проверка на актуалността на оперативните процедури

Подтема АТМ 9.3 — Предаване и поемане (handover-takeover)

ТЕМА АТМ 10 — ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ ПО КОНТРОЛ

Подтема АТМ 10.1 — Отговорност и обработка на информацията

Подтема АТМ 10.2 — Обзорно обслужване при ОВД

Подтема АТМ 10.3 — Процес на управление на движението

Подтема АТМ 10.4 — Обработка на движението

Подтема АТМ 10.5 — Контрол на летищното движение с помощта на съвременни системи

ТЕМА АТМ 11 — ИЗЧАКВАНЕ

Подтема АТМ 11.1 — Общи процедури за изчакване

Подтема АТМ 11.2 — Изчакване на въздухоплавателни средства

Подтема АТМ 11.3 — Изчакване в контролирана среда

ТЕМА АТМ 12 — ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Подтема АТМ 12.1 — Установяване на идентификацията

Подтема АТМ 12.2 — Поддържане на идентификацията

Подтема АТМ 12.3 — Загуба на идентификацията

Подтема АТМ 12.4 — Информация за местоположението

Подтема АТМ 12.5 — Прехвърляне на идентификацията

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 4: МЕТЕОРОЛОГИЯ**

ТЕМА МЕТ 1 — МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Подтема МЕТ 1.1 — Метеорологични явления

ТЕМА МЕТ 2 — ИЗТОЧНИЦИ НА МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ДАННИ

Подтема МЕТ 2.1 — Източници на метеорологична информация

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 5: НАВИГАЦИЯ**

ТЕМА NAV 1 — КАРТИ И АЕРОНАВИГАЦИОННИ КАРТИ

Подтема NAV 1.1 — Карти и схеми



ТЕМА NAV 2 — НАВИГАЦИЯ ПО ПРИБОРИ

Подтема NAV 2.1 — Навигационни системи

Подтема NAV 2.2 — Подпомагане на навигацията

Подтема NAV 2.3 — Приложения на навигацията, основаваща се на летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 6: ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ТЕМА ACFT 1 — ПРИБОРИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 1.1 — Прибори на въздухоплавателните средства

ТЕМА ACFT 2 — КАТЕГОРИИ ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 2.1 — Турбулентна следа

ТЕМА ACFT 3 — ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ЛЕТАТЕЛНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 3.1 — Фактори за набора на височина

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за крейсерския режим

Подтема ACFT 3.2 — Фактори за снижението

Подтема ACFT 3.4 — Икономически фактори

Подтема ACFT 3.5 — Екологични фактори

ТЕМА ACFT 4 — ДАННИ ЗА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИТЕ СРЕДСТВА

Подтема ACFT 4.1 — Данни за летателните характеристики

#### **УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 7: ЧОВЕШКИ ФАКТОР**

ТЕМА HUM 1 — ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 1.1 — Когнитивни фактори

ТЕМА HUM 2 — МЕДИЦИНСКИ И ФИЗИОЛОГИЧНИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 2.1 — Умора

Подтема HUM 2.2 — Физическо състояние

ТЕМА HUM 3 — СОЦИАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ

Подтема HUM 3.1 — Управление на ресурсите на екипа (TRM)

Подтема HUM 3.2 — Работа в екип и роли в екипа

Подтема HUM 3.3 — Отговорно поведение

ТЕМА HUM 4 — СТРЕС

Подтема HUM 4.1 — Стрес

Подтема HUM 4.2 — Управление на стреса

**ТЕМА HUM 5 — ЧОВЕШКИ ГРЕШКИ**

Подтема HUM 5.1 — Човешки грешки

Подтема HUM 5.2 — Нарушаване на правилата

**ТЕМА HUM 6 — СЪВМЕСТНА РАБОТА**

Подтема HUM 6.1 — Комуникация

Подтема HUM 6.2 — Съвместна работа в рамките на една и съща сфера на отговорност

Подтема HUM 6.3 — Съвместна работа между различни сфери на отговорност

Подтема HUM 6.4 — Сътрудничество между ръководителите на полети и пилотите

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 8: ОБОРУДВАНЕ И СИСТЕМИ****ТЕМА EQPS 1 — ГЛАСОВИ КОМУНИКАЦИИ**

Подтема EQPS 1.1 — Радиокомуникации

Подтема EQPS 1.2 — Други гласови комуникации

**ТЕМА EQPS 2 — АВТОМАТИЗАЦИЯ В ОВД**

Подтема EQPS 2.1 — Аеронавигационна неподвижна телекомуникационна мрежа (AFTN)

Подтема EQPS 2.2 — Автоматичен обмен на данни

**ТЕМА EQPS 3 — РАБОТНО МЯСТО НА РЪКОВОДИТЕЛЯ НА ПОЛЕТИ**

Подтема EQPS 3.1 — Работа с оборудването и наблюдението му

Подтема EQPS 3.2 — Дисплеи и информационни системи за ситуацията

Подтема EQPS 3.3 — Системи за полетни данни

Подтема EQPS 3.4 — Използване на обзорни системи за ОВД

Подтема EQPS 3.5 — Усъвършенствани системи

**ТЕМА EQPS 4 — БЪДЕЩО ОБОРУДВАНЕ**

Подтема EQPS 4.1 — Нови разработки

**ТЕМА EQPS 5 — ОГРАНИЧЕНИЯ И ВЛОШАВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА ОБОРУДВАНЕТО И СИСТЕМИТЕ**

Подтема EQPS 5.1 — Реагиране на ограниченията

Подтема EQPS 5.2 — Влошаване на показателите на комуникационното оборудване

Подтема EQPS 5.3 — Влошаване на показателите на навигационното оборудване

Подтема EQPS 5.4 — Влошаване на показателите на средствата за обзор

Подтема EQPS 5.5 — Влошаване на показателите на системата за обработка на данни за КВД

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 9: ПРОФЕСИОНАЛНА СРЕДА****ТЕМА PEN 1 — ЗАПОЗНАВАНЕ**

Подтема PEN 1.1 — Посещение с учебна цел в център за контрол на района

ТЕМА PEN 2 — ПОЛЗВАТЕЛИ НА ВЪЗДУШНОТО ПРОСТРАНСТВО

Подтема PEN 2.1 — Участници в граждански операции за ОВД

Подтема PEN 2.2 — Участници във военни операции за ОВД

ТЕМА PEN 3 — ВРЪЗКА С КЛИЕНТИТЕ

Подтема PEN 3.1 — Предоставяне на услуги и изисквания на ползвателите

ТЕМА PEN 4 — ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Подтема PEN 4.1 — Опазване на околната среда

**УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ 10: ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ**

ТЕМА ABES 1 — ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ (ABES)

Подтема ABES 1.1 — Преглед на извънредните и аварийните ситуации

ТЕМА ABES 2 — УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УМЕНИЯТА

Подтема ABES 2.1 — Ефективност на комуникацията

Подтема ABES 2.2 — Избягване на психичното преговарване

Подтема ABES 2.3 — Сътрудничество въздух/земя

ТЕМА ABES 3 — ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ И АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

Подтема ABES 3.1 — Прилагане на процедури за извънредни и аварийни ситуации

Подтема ABES 3.2 — Прекъсване на радиовръзката

Подтема ABES 3.3 — Незаконна намеса и бомбена заплаха за въздухоплавателни средства

Подтема ABES 3.4 — Отклонено или неидентифицирано въздухоплавателно средство

Подтема ABES 3.5 — Отклонявания

Подтема ABES 3.6 — Излизане от строя на транспондера

---

## ПРИЛОЖЕНИЕ II

## ЧАСТ ATCO.AR

## ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ

## ПОДЧАСТ А

## ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

**ATCO.AR.A.001 Обхват**

Настоящата част установява административните изисквания, приложими за компетентните органи, които отговарят за издаването, поддържането, временното прекратяване или отнемането на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове, разрешения и свидетелства за медицинска годност на ръководители на полети, както и за сертифицирането и надзора на организации за обучение и авиомедицински центрове.

**ATCO.AR.A.005 Персонал**

- а) Компетентните органи изготвят и актуализират на всеки две години оценка на човешките ресурси, необходими за изпълнение на техните надзорни функции, въз основа на анализа на процесите, изисквани от настоящия регламент, и тяхното прилагане.
- б) Персоналът, упълномощен от компетентния орган да изпълнява задачи, свързани със сертифицирането и/или надзора, има право да изпълнява като минимум следните задачи:
- (1) да проверява документи, включително свидетелства за правоспособност, удостоверения, записи, данни, процедури и всякакви други материали, отнасящи се до изпълнението на съответната задача;
  - (2) да прави преписи или извлечения от такива документи, данни, процедури и други материали;
  - (3) да иска обяснение;
  - (4) да влиза в съответните помещения и работни обекти;
  - (5) да извършва одити и инспекции, включително внезапни инспекции;
  - (6) да предприема или предлага мерки за принудително изпълнение, ако това е необходимо.
- в) Компетентният орган може да упълномощи служителите си да извършват оценки, водещи до издаване, потвърждаване на валидността и подновяване на разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, при условие че те отговарят на изискванията, изложени в ATCO.V.045, с изключение на тези в буква г), точка 1. Трябва да се гарантира обаче доброто познаване на актуалните оперативни практики и процедури на органа, където се извършва оценката.

**ATCO.AR.A.010 Задачи на компетентните органи**

- а) Задачите на компетентните органи включват:
- (1) издаване, временно прекратяване на валидността или отнемане на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове, разрешения и свидетелства за медицинска годност;
  - (2) издаване на временни разрешения за ОЈТІ съгласно ATCO.V.025;
  - (3) издаване на временни разрешения за оценители съгласно ATCO.V.065;
  - (4) потвърждаване и подновяване на разрешения;
  - (5) потвърждаване, подновяване и ограничаване на свидетелства за медицинска годност след сезиране от АМЕ или АеМС;
  - (6) издаване, потвърждаване, подновяване, временно прекратяване на валидността, отнемане, ограничаване и промяна на удостоверения за авиомедицински експерти;
  - (7) издаване, временно прекратяване на валидността, отнемане и ограничаване на сертификати за организации за обучение и удостоверения за авиомедицински центрове;

- (8) одобряване на курсове и планове за обучение, и схеми за компетентност на органите за обслужване на въздушното движение, както и на методите за оценяване;
- (9) одобряване на метода за оценка за демонстрирането на владенето на езици и установяване на изискванията, приложими за органите за оценка на владенето на езици съгласно АТСО.Б.040;
- (10) одобряване на необходимостта от разширено ниво (ниво пет) на владеене на език в съответствие с АТСО.Б.030, буква г);
- (11) контрол върху организациите за обучение, включително техните курсове и планове за обучение;
- (12) одобрение и наблюдение на схемите за компетентност на органите за обслужване на въздушното движение;
- (13) установяване на съответни механизми за обжалване и уведомяване;
- (14) улесняване признаването и замяната на свидетелства за правоспособност, включително прехвърлянето на документите на ръководители на полети и връщане на старото свидетелство за правоспособност на издаващия компетентен орган съгласно АТСО.А.010;
- (15) улесняване признаването на сертификати за организации за обучение и одобрения на курсове.

#### **АТСО.А.А.015 Средства за съответствие**

- а) Агенцията разработва приемливи средства за съответствие (АМС), които могат да бъдат използвани за установяване на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане. Когато АМС са спазени, съответните изисквания на правилата за прилагане са изпълнени.
- б) За установяване на съответствие с правилата за прилагане могат да се използват алтернативни средства за съответствие.
- в) Компетентният орган установява система за непрекъснато оценяване относно това дали всички алтернативни средства за съответствие, използвани от него или от организациите и лицата под негов надзор, позволяват установяването на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане.
- г) Компетентният орган прави оценка на всички алтернативни средства за съответствие, предложени от дадена организация в съответствие с АТСО.ОР.Б.005, като анализира представената документация и, ако счете за необходимо, извършва проверка на организацията.

Когато компетентният орган констатира, че алтернативните средства за съответствие отговарят на правилата за прилагане, той незабавно:

- (1) уведомява заявителя, че алтернативните средства за съответствие могат да бъдат прилагани и, ако е приложимо, изменя съответно одобрението или свидетелството на заявителя;
  - (2) уведомява Агенцията за тяхното съдържание, като включва копия от всички съответни документи; и
  - (3) информира другите държави членки за алтернативните средства за съответствие, които са били приети.
- д) Когато самият компетентен орган използва алтернативни средства за постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане, той:
- (1) ги предоставя на всички организации и лица под негов надзор; и
  - (2) незабавно уведомява Агенцията.

Компетентният орган предоставя на Агенцията пълно описание на алтернативните средства за съответствие, включително всички промени в процедурите, които могат да са от значение, както и оценка, която показва, че са спазени правилата за прилагане.

#### **АТСО.А.А.020 Информация за Агенцията**

- а) Компетентният орган незабавно уведомява Агенцията в случай на сериозни проблеми по прилагането на Регламент (ЕО) № 216/2008 и на настоящия регламент.
- б) Компетентният орган предоставя на Агенцията информация от значение за безопасността, съдържаща се в получени от него доклади за събития.

**ATCO.AR.A.025 Незабавно реагиране на проблем за безопасността**

- а) Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета<sup>(1)</sup>, компетентният орган въвежда система за целесъобразно събиране, анализиране и разпространение на информация, свързана с безопасността.
- б) Агенцията въвежда система за целесъобразно анализиране на всяка получена информация, засягаща безопасността, и незабавно предоставя на държавите членки и на Комисията информация, включително препоръки или предложени коригиращи действия, която им е необходима, за да реагират своевременно на проблем за безопасността, който засяга продукти, части, уреди, лица или организации, предмет на Регламент (ЕО) № 216/2008 и на правилата за неговото прилагане.
- в) След като получи информацията, посочена в букви а) и б), компетентният орган предприема подходящи мерки за справяне с проблема за безопасността.
- г) Мерките, предприети съгласно буква в), се съобщават незабавно на всички лица и организации, които трябва да ги изпълняват съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане. Компетентният орган съобщава тези мерки и на Агенцията, а когато са необходими съвместни действия — на останалите засегнати държави членки.

## ПОДЧАСТ Б

**УПРАВЛЕНИЕ****ATCO.AR.B.001 Система за управление**

- а) Компетентният орган изгражда и поддържа система за управление, включваща като минимум следното:
- (1) документирани правила и процедури, които описват неговата организация, средства и методи за постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент. Процедурите редовно се актуализират и служат като основни работни документи в рамките на компетентния орган за всички съответни задачи;
  - (2) достатъчен персонал, включително инспектори по лицензиране и сертифициране, за изпълнение на неговите задачи и отговорности. Този персонал е квалифициран за изпълнението на възложените му задачи, притежава необходимите знания и опит, преминал е първоначално обучение и получава обучение в процеса на работа и периодично обучение, гарантиращо поддържането на неговата компетентност. Въвежда се система за планиране на наличието на персонал, за да се гарантира надлежното завършване на всички съответни задачи;
  - (3) подходящи съоръжения и служебни помещения за изпълнение на възложените задачи;
  - (4) функция за наблюдение на съответствието на системата за управление със съответните изисквания и адекватност на процедурите, включително установяването на процес на вътрешен одит и процес на управление на риска за безопасността. Наблюдението на съответствието включва система за предоставяне на висшето ръководство на компетентния орган на обратна информация за работата по констатираните от одита нередности, за да се гарантира предприемането на коригиращи действия, когато е необходимо; и
  - (5) лице или група от лица, носещи крайната отговорност пред висшето ръководство на компетентния орган за функцията по наблюдение на съответствието.
- б) За всяка област на дейност, включена в системата за управление, компетентният орган назначава едно или повече лица, които носят цялата отговорност за управлението на съответните задачи.
- в) Компетентният орган установява процедури за участие в обмена на цялата необходима информация и подпомагане на други засегнати компетентни органи, включително по отношение на всички направени констатации и последващи действия, предприети в резултат на надзора върху лица и организации, упражняващи дейност на територията на държава членка, но сертифицирани от компетентен орган на друга държава членка или от Агенцията.
- г) Копие от процедурите, свързани със системата за управление и нейните изменения, се предоставя на Агенцията за целите на стандартизацията.

<sup>(1)</sup> Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за докладване, анализ и последващи действия във връзка със събития в гражданското въздухоплаване, за изменение на Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2003/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на регламенти (ЕО) № 1321/2007 и (ЕО) № 1330/2007 на Комисията (ОВ L 122, 24.4.2014 г., стр. 18-43).

**ATCO.AR.B.005 Възлагане на задачи на квалифицирани органи**

а) Задачи, свързани с първоначалното сертифициране или продължаващия надзор на лица или организации, предмет на Регламент (ЕО) № 216/2008 и на правилата за неговото прилагане, се възлагат от компетентния орган само на квалифицирани органи. При разпределянето на задачите компетентният орган гарантира, че:

(1) разполага с функционираща система за първоначално и текущо оценяване на съответствието на квалифицирания орган с приложение V към Регламент (ЕО) № 216/2008.

Тази система и резултатите от оценките се документират;

(2) е сключил документирано споразумение с квалифицирания орган, одобрено и от двете страни на подходящо управленско равнище, в което ясно се определят:

i) задачите, които трябва да се изпълняват;

ii) декларациите, докладите и отчетите, които трябва да се представят;

iii) техническите условия, които трябва да се спазват при изпълнението на тези задачи;

iv) съответното застрахователно покритие за отговорност; и

v) защитата на информацията, събирана при изпълнението на тези задачи.

б) Компетентният орган гарантира, че процесът на вътрешен одит и процесът на управление на риска за безопасността, изисквани съгласно ATCO.AR.B.001 буква а), точка 4, обхващат всички задачи по сертифицирането или надзора, изпълнявани от негово име.

**ATCO.AR.B.010 Промени в системата за управление**

а) Компетентният орган въвежда система, за да идентифицира промените, които влияят на способността му да изпълнява своите задачи и отговорности, определени в Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент. С това се цели той да е в състояние да предприема подходящи действия, за да гарантира, че системата за управление продължава да бъде подходяща и ефективна.

б) Компетентният орган актуализира своята система за управление, за да отрази своевременно всякакви промени в Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент, с цел да се гарантира ефективното им изпълнение.

в) Компетентният орган уведомява Агенцията за промените, които влияят на способността му да изпълнява своите задачи и отговорности, определени в Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент.

**ATCO.AR.B.015 Водене на отчетност**

а) Компетентните органи поддържат списък на всички издадени от тях удостоверения/сертификати за организации и свидетелства за правоспособност и удостоверения за персонал.

б) Компетентният орган създава система за водене на отчетност, която да осигурява подходящо съхранение, достъпност и надеждно проследяване на:

(1) документираните правила и процедури на системата за управление;

(2) обучението, квалификацията и упълномощаването на своя персонал;

(3) разпределението на задачите, което обхваща елементите, изисквани съгласно ATCO.AR.B.005, както и подробна информация за разпределените задачи;

(4) процесите на сертифициране и продължаващия надзор на сертифицираните организации;

(5) подробна информация за курсовете, предоставяни от организации за обучение;

(6) процесите за издаване на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове, разрешения и удостоверения, и за продължаващия надзор на притежателите на такива свидетелства за правоспособност, квалификационни класове, разрешения и удостоверения;

(7) продължаващия надзор на лицата и организациите, които упражняват дейност на територията на държавата членка, но са сертифицирани от компетентния орган на друга държава членка, както е договорено между тези органи;

(8) констатациите, коригиращите действия и датата на приключване на действията;

- (9) предприетите мерки за принудително изпълнение;
  - (10) информация за безопасността и последващи мерки;
  - (11) използването на разпоредбите за гъвкавост в съответствие с член 14 от Регламент (ЕО) № 216/2008; и
  - (12) оценката и уведомяването на Агенцията относно алтернативни средства за съответствие, предложени от организациите, и оценката на алтернативни средства за съответствие, използвани от самия компетентен орган.
- в) Данните се съхраняват минимум 5 години, а по отношение на свидетелства за правоспособност на персонала — минимум 10 години след изтичане на валидността на последното разрешение, вписано в свидетелството, в съответствие с приложимите закони за защита на данните.

#### ПОДЧАСТ В

### НАДЗОР И ПРИНУДИТЕЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

#### ATCO.AR.V.001 Надзор

а) Компетентният орган проверява:

- (1) съответствието с изискванията, приложими за организациите или лицата, преди да издаде удостоверение/сертификат на организация или свидетелство за правоспособност, удостоверение, квалификационен клас или разрешение на персонал, според случая;
- (2) продължаващото съответствие с приложимите изисквания и условията, приложени към сертификата на организацията за обучение, както и приложимите изисквания за курсовете, плановете и схемите за обучение, които е одобрил, и изискванията, приложими за персонала;
- (3) изпълнението на подходящи мерки за безопасност, изисквани от компетентния орган, както е определено в ATCO.AR.A.025, букви в) и г).

б) Тази проверка:

- (1) се подкрепя от документация, специално предназначена да осигури на персонала, който отговаря за надзора на безопасността, насоки за изпълнение на неговите функции;
  - (2) предоставя на засегнатите лица и организации резултатите от дейността по надзора на безопасността;
  - (3) се основава на проверки и инспекции, включително, когато е необходимо, внезапни инспекции; и
  - (4) осигурява на компетентния орган необходимите доказателства, в случай че се налагат допълнителни действия, включително мерките, предвидени в ATCO.AR.V.010 и ATCO.AR.D.015.
- в) Обхватът на надзора се определя въз основа на обхвата на предишни надзорни дейности и резултатите от тях, както и въз основа на приоритетите по отношение на безопасността.
- г) Без да се засяга компетентността на държавите членки, обхватът и резултатите от надзора на дейностите, извършвани на територията на държава членка от лица или организации, установени или пребиваващи в друга държава членка, се определя въз основа на приоритетите по отношение на безопасността, както и въз основа на предишни надзорни дейности.
- д) Когато дейността на дадено лице или организация обхваща повече от една държава членка, компетентният орган, който отговаря за надзора по букви от а) до в), може да се споразумее с другите компетентни органи за специални алтернативни мерки за надзор. Всяко лице или организация, предмет на такова споразумение, се информира за неговото съществуване и обхват.

#### ATCO.AR.V.005 Програма за надзор

- а) Компетентният орган изготвя и поддържа програма за надзор, която обхваща дейностите по надзора, изисквани съгласно ATCO.AR.V.001.
- б) За организации, сертифицирани от компетентния орган, програмата за надзор се изготвя, като се вземат предвид спецификата на организацията, сложността на дейностите ѝ и предишни дейности по сертифициране и/или надзор. Тя включва, в рамките на всеки цикъл на планиране на надзора:
- (1) одити и инспекции, включително при необходимост внезапни инспекции, според случая; и



- (2) срещу между ръководството на организацията за обучение и компетентния орган, за да се гарантира, че и двете страни са информирани по съществените въпроси.
- в) За организации, сертифицирани от компетентния орган, се прилага цикъл на планиране на надзора, не по-дълъг от 24 месеца.

Цикълът на планиране на надзора може да бъде съкратен, ако съществуват доказателства за понижаване на равнището на безопасност на организацията.

Цикълът на планиране на надзора може да бъде удължен до максимум 36 месеца, ако компетентният орган установи, че през предходните 24 месеца:

- (1) организацията е доказала ефективност при разпознаването на заплахи за авиационната безопасност и управлението на свързаните рискове; и
- (2) организацията демонстрира постоянно съгласно АТСО.ОР.В.015, че упражнява пълен контрол върху всички промени; и
- (3) не са направени констатации от ниво 1; и
- (4) всички коригиращи действия са изпълнени в приетия или удължен от компетентния орган срок, определен в АТСО.АР.Д.015.

Цикълът на планиране на надзора може допълнително да бъде удължен до максимум 48 месеца, ако, в допълнение към горепосоченото, организацията е създала и компетентният орган е одобрил система за текущо докладване на компетентния орган относно показателите за безопасност и съответствието с нормативната уредба на самата организация.

- г) Програмата за надзор за организациите за обучение включва наблюдение на стандартите на обучение, включително анализ на предоставянето на обучение, ако е уместно.
- д) За лицата, притежаващи свидетелства за правоспособност, квалификационни класове или разрешения, издадени от компетентния орган, програмата за надзор включва инспекции, включително внезапни инспекции, когато е целесъобразно.

#### **АТСО.АР.В.010 Констатации и мерки за принудително изпълнение за персонала**

- а) Ако в рамките на надзора или по всякакъв друг начин компетентният орган, отговарящ за надзора съгласно АТСО.АР.В.001, открие доказателства, че лице, което притежава свидетелство за правоспособност, издадено съгласно настоящия регламент, не е в съответствие с приложените изисквания, компетентният орган прави констатация, записва я и я съобщава в писмена форма на притежателя на свидетелството за правоспособност, както и на организацията, която го е наела, ако е приложимо.
- б) Когато компетентният орган, направил констатацията, съвпада с компетентния орган, отговорен за издаването на свидетелството за правоспособност:
- (1) той може временно да прекрати или отнеме свидетелството за правоспособност, квалификационния клас или разрешението, според случая, ако се установи проблем с безопасността; и
  - (2) предприема всякакви допълнителни мерки за принудително изпълнение, необходими за отстраняване на несъответствието.
- в) Когато компетентният орган, направил констатацията, не съвпада с компетентния орган, отговорен за издаването на свидетелството за правоспособност, той информира компетентния орган, който е издал свидетелството. В този случай компетентният орган, издал свидетелството за правоспособност, предприема действия съгласно буква б) и информира компетентния орган, който е направил констатацията.

#### ПОДЧАСТ Г

#### **ИЗДАВАНЕ, ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ВАЛИДНОСТТА, ПОДНОВЯВАНЕ, ВРЕМЕННО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ВАЛИДНОСТТА И ОТНЕМАНЕ НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ, КВАЛИФИКАЦИОННИ КЛАСОВЕ И РАЗРЕШЕНИЯ**

#### **АТСО.АР.Г.001 Процедура за издаване, потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения**

- а) Компетентният орган установява процедури за заявяване, издаване и замяна на свидетелства за правоспособност, издаване на квалификационни класове и разрешения, както и за потвърждаване на валидността и подновяване на разрешения. Тези процедури може да включват:
- (1) издаването на временно разрешение за ОУП и временно разрешение за оценител; и
  - (2) ако е приложимо, упълномощаването на оценители да потвърждават и подновяват разрешения към орган за обслужване на въздушното движение, в който случай оценителите представят всички документи, доклади и всяка друга информация на компетентния орган, както е определено за такива процедури.

- б) След като получи заявление и, ако е уместно, придружаваща документация, компетентният орган проверява пълнотата на заявлението и дали кандидатът отговаря на приложимите изисквания, посочени в приложение I.
- в) Ако кандидатът отговаря на приложимите изисквания, компетентният орган издава, потвърждава или подновява, според случая, съответното свидетелство за правоспособност, квалификационни класове и разрешения, използвайки формата за свидетелства за правоспособност в допълнение 1 към приложение II. Временното разрешение за ОЈП, посочено в АТСО.В.025 и временното разрешение за оценител, посочено в АТСО.В.065, се издават като отделен документ, в който се определят правата на притежателя, както и валидността на разрешението.
- г) С цел намаляване на ненужната административна тежест, компетентният орган може да установи процедури за задаване на една единствена дата на валидност за няколко разрешения. Във всеки случай срокът на валидност на въпросните разрешения не се удължава.
- д) Компетентният орган подменя свидетелството за правоспособност на ръководител на полети, ако това се налага по административни съображения и когато поле (ХIIа) от свидетелството е запълнено и няма повече място. В новото свидетелство за правоспособност се прехвърля датата на първото издаване на квалификационни класове и разрешения към квалификационен клас.

#### **АТСО.АР.Г.005 Отнемане и временно прекратяване на валидността на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения**

- а) За целите на АТСО.А.020 компетентният орган установява административни процедури за временно прекратяване на валидността и отнемане на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения.
- б) Компетентният орган може временно да прекрати правата по свидетелството за правоспособност, когато временна неспособност не е прекратена съгласно процедурите, посочени в АТСО.А.015, буква д).
- в) Компетентният орган временно прекратява или отнема свидетелство за правоспособност, квалификационен клас или разрешение съгласно АТСО.АР.В.010 по-конкретно при следните обстоятелства:
  - (1) упражняване на правата по свидетелството за правоспособност, когато притежателят му вече не отговаря на приложимите изисквания на настоящия регламент;
  - (2) получаване на свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети или свидетелство за правоспособност на ръководител на полети, квалификационен клас, разрешение или удостоверение чрез фалшифициране на представените документни доказателства;
  - (3) фалшифициране на записите в свидетелството за правоспособност или удостоверението;
  - (4) упражняване на правата по свидетелството за правоспособност, квалификационни класове и разрешения под въздействието на психоактивни вещества.
- г) В случаи на временно прекратяване на валидността или отнемане на свидетелства за правоспособност, квалификационни класове и разрешения компетентният орган уведомява в писмена форма притежателя на свидетелството за това решение и за правото му на обжалване съгласно процедурите, установени в АТСО.АР.А.010, буква а), точка 14. За временното прекратяване или отнемането на разрешение за оценител се уведомява и съответният доставчик на авионавигационно обслужване.
- д) Компетентният орган временно прекратява или отнема свидетелство за правоспособност, квалификационен клас или разрешение също и по писмено искане на притежателя на свидетелството.

#### ПОДЧАСТ Д

#### **ПРОЦЕДУРА ЗА СЕРТИФИЦИРАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ И ОДОБРЕНИЕ НА КУРСОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ**

##### **АТСО.АР.Д.001 Процедура за кандидатстване и сертифициране за организации за обучение**

- а) След като получи заявление за издаване на сертификат на организация за обучение, компетентният орган проверява съответствието на организацията за обучение с изискванията, посочени в приложение III.
- б) Ако кандидатстващата организация за обучение изпълнява приложимите изисквания, компетентният орган издава сертификат, като използва формуляра, установен в допълнение 2 към приложение II.
- в) С оглед да се даде възможност на организациите да въвеждат промени без предварително одобрение от компетентния орган съгласно АТСО.ОР.Б.015 и АТСО.АР.Д.010, буква в), компетентният орган одобрява представената от организацията за обучение процедура, която определя обхвата на такива промени и описва как те ще се управляват и съобщават.

**АТСО.АР.Д.005 Одобряване на курсове за обучение и планове за обучение**

- а) Компетентният орган одобрява курсове за обучение и планове за обучение, разработени съгласно изискванията, предвидени в АТСО.ОР.Г.001.
- б) След замяна на свидетелство за правоспособност съгласно АТСО.А.010 компетентният орган одобрява или отхвърля курса за разрешение към орган за обслужване на въздушното движение, установен съгласно АТСО.Б.020, букви б) и в), не по-късно от шест седмици след представяне на заявлението за одобрение на същия и гарантира, че принципите на недискриминация и пропорционалност са спазени.

**АТСО.АР.Д.010 Промени в организациите за обучение**

- а) След като получи заявление за промяна, за която се изисква предварително одобрение съгласно АТСО.ОР.Б.015, компетентният орган проверява съответствието на организацията за обучение с приложимите изисквания, преди да издаде одобрението.

Компетентният орган одобрява условията, при които организацията може да функционира по време на промяната, освен ако определи, че промяната не може да бъде осъществена.

Компетентният орган одобрява промяната, след като провери дали организацията за обучение отговаря на приложимите изисквания.

- б) Без да се засягат допълнителните мерки за принудително изпълнение съгласно АТСО.АР.Д.015, когато организацията осъществи промени, за които се изисква предварително одобрение, без да е получила такова от компетентния орган, както е посочено в буква а), компетентният орган предприема незабавни и подходящи действия.
- в) За промени, за които не се изисква предварително одобрение, компетентният орган одобрява процедура, разработена от организацията за обучение съгласно АТСО.ОР.Б.015, която определя обхвата на такива промени и механизма за тяхното управление и съобщаване. В процеса на продължаващ надзор компетентният орган извършва оценка на информацията, представена в уведомлението, за да провери дали предприетите действия са в съответствие с одобрените процедури и приложимите изисквания.

**АТСО.АР.Д.015 Констатации и коригиращи действия**

- а) Компетентният орган създава система за анализ на значението за безопасността на констатациите.
- б) Констатации от ниво 1 се издават от компетентния орган, когато се установи значително несъответствие с приложимите изисквания на Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент по отношение на процедурите и ръководствата на организацията за обучение, видовете обучение и/или предоставяни услуги или сертификатите, което понижава или сериозно застрашава безопасността и/или води до значително влошаване на предоставяното обучение.

Констатация от ниво 1 включва, но не само:

- (1) непредоставяне на достъп на компетентния орган до съоръженията на организацията за обучение, както е определено в АТСО.ОР.Б.025, през нормалното работно време след две писмени искания за достъп;
  - (2) получаване или запазване на валидността на сертификата на организацията за обучение чрез фалшифициране на представените документни доказателства;
  - (3) доказателства за злоупотреба или използване с цел измама на сертификата на организацията; и
  - (4) липса на отговорен ръководител.
- в) Констатации от ниво 2 се издават от компетентния орган, когато се установи несъответствие с приложимите изисквания на Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент по отношение на процедурите и ръководствата на организацията за обучение, видовете обучение и/или предоставяни услуги или сертификатите, което би могло да понижи или да застраши безопасността, и/или да доведе до влошаване на предоставяното обучение.
  - г) Когато се установи констатация по време на надзора или с всякакви други средства, компетентният орган, без да се засягат допълнителните действия, изисквани съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент, съобщава в писмена форма констатацията на организацията за обучение и изисква коригиращи действия за отстраняване на установените несъответствия.

- (1) В случай на констатации от ниво 1 компетентният орган предприема незабавни и подходящи действия за забрана или ограничаване на дейността и, ако е необходимо, предприема действия за отмяна на сертификата, или за ограничаване или временно прекратяване на правата по него изцяло или частично, в зависимост от значимостта на констатацията, до успешното приключване на коригиращите действия от организацията за обучение.
- (2) В случай на констатации от ниво 2 компетентният орган:
- i) предоставя на организацията за обучение период от време за извършване на коригиращи действия в рамките на план за действия в зависимост от същността на констатацията; и
  - ii) оценява плана за коригиращи действия и за тяхното изпълнение, предложен от организацията за обучение, и приема тези действия, ако при оценката стигне до заключение, че те са достатъчни за справяне с несъответствията.
- (3) Когато дадена организация за обучение не представи приемлив план за коригиращи действия или не извърши коригиращите действия в срока, одобрен или удължен от компетентния орган, нивото на констатацията се повишава на ниво 1 и се предприемат действията, предвидени в буква г), точка 1 по-горе.
- д) Компетентният орган записва всички направени от него констатации и, когато е приложимо, мерките за принудително изпълнение, които е приложил, както и всички коригиращи действия, произтичащи от констатациите, и датата на тяхното приключване.

#### ПОДЧАСТ Е

### СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ, СВЪРЗАНИ С АВИОМЕДИЦИНСКОТО ОСВИДЕТЕЛСТВАНЕ

#### РАЗДЕЛ 1

#### Общи изисквания

#### ATCO.AR.E.001 Авиомедицински центрове и авиомедицинско освидетелстване

Чрез дерогация от разпоредбите на подчасти А, Б и В, по отношение на авиомедицинските центрове (АеМС) и авиомедицинското освидетелстване компетентният орган прилага следните разпоредби на приложение VI към Регламент (ЕС) № 1178/2011 на Комисията (Регламента за екипажите) <sup>(1)</sup>, с изключение на всички позовавания на общопрактикуващи лекари (GMP):

- подчаст ARA.GEN;
- подчаст ARA.АеМС;
- ARA.MED.120 Медицински оценители;
- ARA.MED.125 Насочване към лицензиращия орган;
- ARA.MED.150 Водене на отчетност;
- ARA.MED.200 Процедура за издаване, потвърждаване на валидността, подновяване или променяне на сертификат за АМЕ;
- ARA.MED.245 Продължаващ надзор;
- ARA.MED.250 Ограничаване, временно прекратяване на валидността или отнемане на сертификат за АМЕ;
- ARA.MED.255 Мерки за изпълнение;
- ARA.MED.315 Преглед на докладите от медицински прегледи; и
- ARA.MED.325 Процедура на преглед.

<sup>(1)</sup> Регламент (ЕС) № 1178/2011 на Комисията от 3 ноември 2011 г. за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка с екипажите на въздухоплавателни средства в гражданското въздухоплаване в съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 311, 25.11.2011 г., стр. 1).

## РАЗДЕЛ 2

**Документация****ATCO.AR.E.005 Свидетелство за медицинска годност**

Свидетелството за медицинска годност трябва да е в съответствие със следните спецификации:

## а) Съдържание

- (1) държава, в която е издадено или заявено свидетелството за правоспособност на ръководител на полети (I);
  - (2) клас на свидетелството за медицинска годност (II);
  - (3) номер на свидетелството, който започва с кода на ООН за държавата, в която е издадено или заявено свидетелството за правоспособност на ръководител на полети, последван от код от арабски цифри и/или латински букви (III);
  - (4) име на притежателя (IV);
  - (5) гражданство на притежателя (VI);
  - (6) дата на раждане на притежателя (XIV);
  - (7) подпис на притежателя (VII);
  - (8) ограничения (XIII);
  - (9) дата на изтичане на валидността на свидетелството за медицинска годност клас 3 (IX);
  - (10) дата на медицинския преглед;
  - (11) дата на последната електрокардиограма;
  - (12) дата на последната аудиограма;
  - (13) дата на издаване и подпис на авиомедицинския експерт или медицинския оценител, издал свидетелството (X);
  - (14) печат или шемпел.
- б) Материал: използваната хартия или друг материал трябва да предотвратява или ясно да показва всякакви изменения или заличавания. Всякакви вписвания или заличавания във формуляра трябва да са ясно одобрени от компетентния орган.
- в) Език: Свидетелствата за медицинска годност се написват на националните езици и на английски език, както и на език, считан за подходящ от компетентния орган.
- г) Всички дати в свидетелството за медицинска годност се изписват във формат дд/мм/гггг.

**ATCO.AR.E.010 Удостоверение за авиомедицински експерт (AME)**

След като провери, че авиомедицинският експерт отговаря на приложимите изисквания, компетентният орган издава, потвърждава валидността, подновява или променя удостоверението за авиомедицински експерт, като използва формуляра, установен в допълнение 3 към приложение II.

**ATCO.AR.E.015 Удостоверение за авиомедицински център (AeMC)**

След като провери, че авиомедицинският център отговаря на приложимите изисквания, компетентният орган издава, потвърждава или променя удостоверението за авиомедицински център, като използва формуляра, установен в допълнение 4 към приложение II.

**ATCO.AR.E.020 Авиомедицински формуляри**

Компетентният орган предоставя на авиомедицинските експерти и авиомедицинските центрове формулярите, които да се използват за:

- а) заявление за свидетелство за медицинска годност; и
- б) доклад от медицински преглед за кандидати за клас 3.

## Допълнение 1 към приложение II

## Формат за свидетелство за правоспособност

## СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛ НА ПОЛЕТИ

Свидетелството за правоспособност на ръководител на полети, издадено в съответствие с настоящия регламент, трябва да отговаря на следните спецификации:

- а) Съдържание. Номерът на позицията винаги се отпечатва във връзка със заглавието на позицията. Позиции I—XI са „постоянни“, а позиции XII—XIV са „променливи“ позиции, които могат да бъдат на отделна или подвижна част на основния формуляр, както е предписано по-долу. Всяка отделна или подвижна част трябва ясно да може да се определи като част от свидетелството за правоспособност.

## 1. Постоянни позиции:

- (I) държава, която издава свидетелството за правоспособност;
- (II) заглавие на свидетелството за правоспособност;
- (III) сериен номер на свидетелството — код на ООН за държавата, която издава свидетелството за правоспособност, последван от „(Student) ATCO Licence“ и код от арабски цифри и/или латински букви;
- (IV) пълно име на притежателя (с латински букви, дори ако азбуката на националните езици е различна от латинската);
- (IVa) дата на раждане;
- (V) адрес на притежателя, ако се изисква от компетентния орган;
- (VI) гражданство на притежателя;
- (VII) подпис на притежателя;
- (VIII) компетентен орган;
- (IX) удостоверяване на валидността и разрешение за даваните права, включително датите на първото им издаване;
- (X) подпис на служителя, издаващ свидетелството за правоспособност, и дата на издаване;
- (XI) печат на компетентния орган.

## 2. Променливи позиции:

- (XII) квалификационни класове и разрешения с дати на изтичане на валидността им;
- (XIII) забележки: езикови разрешения; и
- (XIV) друга информация, изисквана от компетентния орган.

- б) Свидетелството за правоспособност трябва да се придружава от валидно свидетелство за медицинска годност, освен когато се упражняват само права на инструктор за обучение на синтетични средства за обучение (STD).
- в) Материал. Трябва да се използва първокачествена хартия и/или друг подходящ материал, включително пластмасови карти, за да предотвратят или ясно да се показват всякакви изменения или заличавания. Всякакви вписвания или заличавания във формуляра трябва да са ясно одобрени от компетентния орган.
- г) Език. Свидетелствата за правоспособност се написват на английски език и, ако това се изисква от държавите членки, на национални езици и други езици, счестени за подходящи.

Наименование и лого на компетентния орган (на английски език и езици, определени от компетентния орган)	Изисквания <sup>(1)</sup>
<p style="text-align: center;">EUROPEAN UNION (само на английски език)</p> <p style="text-align: center;">(STUDENT) AIR TRAFFIC CONTROLLER LICENCE/СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА (УЧЕНИК-)РЪКОВОДИТЕЛ НА ПОЛЕТИ</p> <p>[на английски език и езици, определени от компетентния орган]</p> <p>Issued in accordance with Commission Regulation (EU) 2015/340</p> <p style="text-align: center;">This licence complies with the ICAO Standards</p> <p style="text-align: center;">Издадено в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/340 на Комисията</p> <p style="text-align: center;">Настоящото свидетелство за правоспособност отговаря на стандартите на ИКАО</p> <p>[на английски език и езици, определени от компетентния орган]</p> <p style="text-align: center;">Формуляр 152 на EASA — издание 1</p>	<p>За държавите, които не са членки на ЕС, „European Union“ се заличава.</p> <p>Размерът на всяка страница е една осма от формат А4.</p>

<sup>(1)</sup> Изисквания:

Страниците, отнасящи се до инструкциите за попълване на свидетелство за правоспособност на (ученик-)ръководител на полети, са предназначени за ползване от компетентния орган или оценителя, изрично упълномощен да потвърждава валидността или подновява разрешенията към орган за ОВД. Първоначално издадените квалификационни класове, разрешения към квалификационен клас, езикови разрешения и разрешения за инструктор или оценител винаги се вписват от компетентния орган. Потвърждаването на валидността или подновяването на разрешения към орган за ОВД се вписва от компетентния орган или от упълномощени оценители.

I	Държава на издаване:	Изисквания:
II	Наименование на свидетелството:	
III	Сериен номер на свидетелството за правоспособност:	Сериеният номер на свидетелството за правоспособност винаги започва с кода на ООН за държавата, която издава свидетелството, последван от „(Student) ATCO Licence“.
IV	Пълно име на притежателя:	
IVa	Дата на раждане:	Използва се стандартен формат на датата, т.е. ден/месец/година, изписана изцяло (например 31.01.2010)
XIV	Място на раждане:	
V	Адрес на притежателя, ако се изисква от компетентния орган: улица, град, област, пощенски код	
VI	Националност на притежателя:	посочва се кода на ООН за държавата
VII	Подпис на притежателя:	
VIII	Компетентен орган:	
X	Подпис на служителя, издаващ свидетелството за правоспособност, и дата на издаване	
XI	Печат или щемпел на издаващия компетентен орган	



IX

**Валидност на правата:**

*Притежателят има право да упражнява правата по следните квалификационни класове и разрешения към квалификационен клас, когато те са валидни:*

<i>Квалификационни класове</i>	<i>Дата на първо издаване</i>

<i>Разрешения към квалификационен клас</i>	<i>Дата на първо издаване</i>

Изисквания:

английски език и езици, определени от компетентния орган.

Датата на първо издаване на квалификационен клас и/или разрешение към квалификационен клас е датата на успешното завършване на обучението, свързано с този квалификационен клас и/или разрешение.



Съкращения:

<b>Квалификационни класове на ръководител на полети</b>		Изисквания: не се прилага.
<b>ADV</b>	визуално обслужване на въздушното движение на летището	
<b>ADI</b>	приборно обслужване на въздушното движение на летището	
<b>APP</b>	процедурно обслужване на въздушното движение в летищния контролиран район	
<b>APS</b>	обслужване на въздушното движение в летищния контролиран район чрез средства за обзор	
<b>ACP</b>	процедурно обслужване на въздушното движение в контролирания район	
<b>ACS</b>	обслужване на въздушното движение в контролирания район чрез средства за обзор	
<b>Разрешения към квалификационен клас</b>		
<b>AIR</b>	Контрол на въздушното движение	
<b>GMC</b>	Контрол на въздушното движение по маневрената площ на летището	
<b>TWR</b>	Контрол на въздушното движение в контролираната зона за „излитане и кацане“	
<b>GMS</b>	Контрол на въздушното движение по маневрената площ на летището чрез средствата за обзор	
<b>RAD</b>	Контрол на въздушното движение чрез радар	
<b>PAR</b>	Контрол на въздушното движение чрез прецизен радар за подход	
<b>SRA</b>	Контрол на въздушното движение чрез обзорен радар за подход	
<b>TCL</b>	Контрол на въздушното движение в летищния контролиран район от отделно работно място, от което се извършва само сепарирание на потоците отлитащи и долитащи ВС на едно или повече летища	
<b>OCN</b>	Контрол на въздушното движение в океански контролиран район	
<b>Разрешения, вписани в свидетелството за правоспособност</b>		
<b>OJT</b>	Инструктор за обучение на работното място	
<b>STDI</b>	Инструктор за обучение на синтетични средства за обучение	
<b>Assessor</b>	Оценител	

## Допълнение 2 към приложение II

## СЕРТИФИКАТ ЗА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ (АТСО ТО)

Европейски съюз <sup>(1)</sup>

Компетентен орган

## СЕРТИФИКАТ НА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

[РЕФЕРЕНТЕН НОМЕР НА СЕРТИФИКАТА]

Съгласно Регламент (ЕС) 2015/340 на Комисията и при условията, посочени по-долу, с настоящото [компетентният орган] сертифицира

[НАИМЕНОВАНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ОБУЧЕНИЕ]

[АДРЕС НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ОБУЧЕНИЕ]

като сертифицирана по част АТСО.ОР организация за обучение с правото да предоставя обучение по част АТСО съгласно приложеното одобрение на обучение.

Условия на одобрението и права:

Настоящият сертификат е ограничен до правата и обхвата за предоставяне на обучение съгласно приложеното одобрение за обучение.

Настоящият сертификат е валиден, докато одобрената организация продължава да отговаря на изискванията съгласно част АТСО.ОР, част АТСО и други приложими разпоредби.

При спазване на горепосочените условия на одобрението и права настоящият сертификат остава валиден, освен ако бъде върнат, заменен, ограничен, временно прекратен или отнет.

Дата на издаване:

Подпис:

[компетентен орган]

<sup>(1)</sup> За държавите, които не са членки на ЕС, „Европейски съюз“ се заличава.

**СЕРТИФИКАТ НА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ  
ОДОБРЕНИЕ НА ОБУЧЕНИЕ**

Приложение към сертификат ATCO TO номер:

[РЕФЕРЕНТЕН НОМЕР НА СЕРТИФИКАТА]

[НАИМЕНОВАНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ОБУЧЕНИЕ]

получи правата да предоставя и провежда следното обучение в съответствие с част ATCO:

ВИДОВЕ ОБУЧЕНИЕ			
Вид обучение	Курс	Разрешения към квалификационен клас <sup>(2)</sup>	Забележки <sup>(3)</sup>
<input type="checkbox"/> Първоначално обучение на ръководители на полети	<input type="checkbox"/> Основно обучение	Не се прилага	
	<input type="checkbox"/> Обучение за квалификационен клас <sup>(4)</sup> ..... .....		
<input type="checkbox"/> Обучение на ръководители на полети в орган за обслужване на въздушното движение	..... <sup>(5)</sup> .....		
<input type="checkbox"/> Продължаващо обучение на ръководители на полети	<input type="checkbox"/> Опреснително обучение на ръководители на полети	Не се прилага	
	<input type="checkbox"/> Преподготовка на ръководители на полети <sup>(6)</sup>	Не се прилага	
<input type="checkbox"/> Практическо обучение на инструктори	Не се прилага	Не се прилага	
		Не се прилага	
<input type="checkbox"/> Обучение на оценители	Не се прилага	Не се прилага	
		Не се прилага	

Настоящото одобрение на курсовете на обучение е валидно, докато:

- сертификатът ATCO TO не бъде върнат, заменен, ограничен, временно прекратен или отнет; и
- всички операции се извършват в съответствие с част ATCO.OR, част ATCO и други приложими разпоредби и, когато е уместно, с процедурите в документацията на организацията, както се изисква от част ATCO.OR.

Дата на издаване:

Подпис: [компетентен орган]

За държавата членка/EASA

<sup>(2)</sup> Компетентният орган определя разрешенията към квалификационен клас съгласно ATCO.B.015, за които се предоставя обучение, ако е уместно.

<sup>(3)</sup> При необходимост.

<sup>(4)</sup> Компетентният орган определя квалификационните класове съгласно ATCO.B.010, за които се предоставя обучение.

<sup>(5)</sup> Компетентният орган определя разрешенията към орган за обслужване на въздушното движение, за които се предоставя обучение.

<sup>(6)</sup> Не е общо обучение; предоставя се на *ad hoc* основа след специално одобрение от компетентния орган.

## Допълнение 3 към приложение II

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЕКСПЕРТИ (АМЕ) <sup>(1)</sup>Европейски съюз <sup>(2)</sup>

Компетентен орган

## УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЕКСПЕРТ

[РЕФЕРЕНТЕН НОМЕР НА УДОСТОВЕРЕНИЕТО]:

Съгласно Регламент (ЕС) 2015/340 на Комисията и при условията, посочени по-долу, с настоящото [компетентният орган] сертифицира

[ИМЕ НА АВИОМЕДИЦИНСКИЯ ЕКСПЕРТ]

[АДРЕС НА АВИОМЕДИЦИНСКИЯ ЕКСПЕРТ]

като авиомедицински експерт

## УСЛОВИЯ:

1. Действието на настоящото удостоверение за АМЕ е ограничено до правата, определени в приложението към него;
2. С настоящото удостоверение се изисква спазване на правилата и процедурите за прилагане, определени в част MED и/или АТСО.MED, според случая.
3. Настоящото удостоверение е валидно за период от три години до [xx/yy/yyyy <sup>(3)</sup>] г., при условие че съответства на изискванията на част MED и/или АТСО.MED, според случая, освен ако бъде върнато, заменено, временно прекратено или отнето.

.....  
Дата на издаване:.....  
Подпис : [компетентен орган]

<sup>(1)</sup> Формуляр 148 на EASA — издание 1

<sup>(2)</sup> За държавите, които не са членки на ЕС, „Европейски съюз“ се заличава.

<sup>(3)</sup> Дата на изтичане на валидността: ден/месец/година.

## УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЕКСПЕРТ (АМЕ)

Приложение към удостоверение за АМЕ номер:

## ПРАВА И ОБХВАТ

[Име и академично звание на авиомедицинския експерт] придобива правото да извършва авиомедицински прегледи и оценки с цел издаване на свидетелства за медицинска годност, както е посочено в таблицата по-долу, и да издава такива свидетелства за медицинска годност за:

свидетелство за правоспособност на пилот на леки въздухоплавателни средства (LAPL)	[да/дата]
Клас 2	[да/дата]
Потвърждаване на валидност/подновяване за клас 1	[да/дата]/[не]
Потвърждаване на валидност/подновяване за клас 3	[да/дата]/[не]

.....  
Дата на издаване:.....  
Подпис : [компетентен орган]

## Допълнение 4 към приложение II

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРОВЕ (АеМС) <sup>(1)</sup>Европейски съюз <sup>(2)</sup>

Компетентен орган

## УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР

ПОЗОВАВАНЕ:

Съгласно Регламент (ЕС) 2015/340 на Комисията и при условията, посочени по-долу, с настоящото [компетентният орган] сертифицира

[НАИМЕНОВАНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА]

[АДРЕС НА ОРГАНИЗАЦИЯТА]

като сертифициран по част ORA авиомедицински център с права и обхват на дейност съгласно приложените условия на одобрението.

## УСЛОВИЯ:

- (1) Действието на настоящото удостоверение е ограничено до обхвата на раздела за одобрение на приетия наръчник на организацията;
- (2) Настоящото удостоверение изисква спазване на процедурите, определени в документацията на организацията, както се изисква от част ORA.
- (3) Настоящото удостоверение остава валидно, при условие че съответства на изискванията на част ORA, освен ако бъде върнато, заменено, временно прекратено или отнето.

.....  
Дата на издаване:.....  
Подпис : [компетентен орган]

<sup>(1)</sup> Формуляр 146 на EASA — издание 1.

<sup>(2)</sup> За държавите, които не са членки на ЕС, „Европейски съюз“ се заличава.



## ПРИЛОЖЕНИЕ III

## ЧАСТ ATCO.OR

## ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ И АВИОМЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРОВЕ

## ПОДЧАСТ А

## ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

**ATCO.OR.A.001 Обхват**

Настоящата част от това приложение установява изискванията, приложими за организации за обучение на ръководители на полети и авиомедицински центрове, за придобиване и поддържане на сертификат/удостоверение съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент.

## ПОДЧАСТ Б

## ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

**ATCO.OR.B.001 Заявление за сертификат за организация за обучение**

- а) Заявленията за сертификат за организация за обучение се подават своевременно до компетентния орган, за да му се даде възможност да направи оценка на заявлението. Заявлението се подава в съответствие с процедурата, установена от този орган.
- б) Кандидатите за първоначален сертификат доказват пред компетентния орган степента, в която отговарят на изискванията, установени в Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане.
- в) Заявлението за издаване на сертификат за организация за обучение трябва да съдържа следната информация:
  - (1) име и адрес на заявителя;
  - (2) адреси на местата на дейност (включително, когато е приложимо, списък на органите за КВД), ако е различен от адреса на заявителя в буква а);
  - (3) имената и координатите за връзка на:
    - i) отговорния ръководител;
    - ii) ръководителя на организацията за обучение, ако е различен от посочения в подточка i);
    - iii) лицата, определени от организацията за обучение като лица за контакти с компетентния орган;
  - (4) предвиждана дата за започване на дейността или за промяната;
  - (5) списък на видовете обучение, което ще се предоставя, и най-малко по един курс за всеки вид обучение, който се предвижда да бъде предоставян;
  - (6) декларация за съответствие с приложените изисквания, подписана от отговорния ръководител, в която се обявява, че организацията за обучение постоянно спазва изискванията;
  - (7) процесите на системата за управление; и
  - (8) датата на подаване на заявлението.

**ATCO.OR.B.005 Средства за съответствие**

- а) За постигане на съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент организациите могат да се използват алтернативни на приетите от Агенцията приемливи средства за съответствие (АМС).
- б) Ако една организация желае да използва алтернативно средство за съответствие, тя предоставя на компетентния орган неговото пълно описание, преди да го приложи. Описанието включва всички преработки на наръчници или процедури, които могат да бъдат от значение, както и оценка, доказваща съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 и правилата за неговото прилагане.
- в) Организацията може да приложи тези алтернативни средства за съответствие след предварително одобрение от компетентния орган и след получаване на уведомяването, предвидено в ATCO.AR.A.015, буква г).

**ATCO.OR.B.010 Условия на одобрението и права по сертификата за организация за обучение**

- а) Организацията за обучение се придържа към обхвата и правата, определени в условията на одобрението, приложени към сертификата на организацията.
- б) С цел да се гарантира, че са изпълнени приложимите изисквания съгласно подчаст Г от приложение I (част ATCO), правото за предоставяне на обучение в орган за ОВД и на продължаващо обучение се дава само на организации за обучение, които:
  - (1) притежават сертификат за предоставяне на обслужване по контрол на въздушното движение; или
  - (2) са сключили специално споразумение с органа за КВД.

**ATCO.OR.B.015 Промени в организациите за обучение**

- а) За промени в организацията, които се отразяват на сертификата или на условията на одобрението на организацията за обучение, или на някои от съответните елементи на системата за управление на организацията, се изисква предварително одобрение от компетентния орган.
- б) Организациите за обучение се договарят с техния компетентен орган за допълнителните промени освен определените в буква а), за които също се изисква предварително одобрение.
- в) Организацията подава заявление до компетентния орган относно всички промени, за които се изисква предварително одобрение съгласно букви а) и б), за получаване на одобрение от него. Заявлението се подава преди извършването на такава промяна, за да се даде възможност на компетентния орган да установи дали се запазва съответствието с настоящия регламент и да измени, ако е необходимо, сертификата на организацията за обучение и съответните приложения към него условия.

Организацията за обучение представя на компетентния орган всички съответни документи.

Промяната се извършва едва след получаването на официално одобрение от компетентния орган съгласно ATCO.AR.D.010.

По време на такива промени организацията за обучение работи при условията, предписани от компетентния орган, когато е приложимо.

- г) Промени в елементите, посочени в буква а), дължащи се на непредвидени обстоятелства, се съобщават незабавно на компетентния орган, за да се получи необходимото одобрение.
- д) Всички промени, за които не се изисква предварително одобрение, се управляват и съобщават на компетентния орган съгласно процедурата, одобрена от компетентния орган в съответствие с ATCO.AR.E.010.
- е) Организациите за обучение уведомяват компетентния орган, когато прекратят своята дейност.

**ATCO.OR.B.020 Продължаваща валидност**

- а) Сертификатът на организация за обучение остава валиден, при условие че не бъде върнат или отнет и при условие че организацията за обучение продължава да бъде в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 216/2008 и настоящия регламент, отчитайки разпоредбите, отнасящи се до третирането на констатациите съгласно ATCO.OR.B.030.
- б) Сертификатът се връща незабавно на компетентния орган след неговото отнемане или при прекратяване на всички дейности.

**ATCO.OR.B.025 Достъп до съоръженията и данните на организации за обучение**

Организациите за обучение и кандидатите за сертификати за организация за обучение осигуряват достъп на всяко лице, упълномощено от компетентния орган или действащо от негово име, до съответните помещения с цел проверка на изискваните документи, данни, процедури и всякакви други материали, отнасящи се до изпълнението на задачите на компетентния орган.

**ATCO.OR.B.030 Констатации**

След като получи уведомлението за констатациите, издадени от компетентния орган съгласно ATCO.AR.D.015, организацията за обучение:

- а) определя основната причина за несъответствието;
- б) изготвя план за коригиращи действия; и
- в) доказва изпълнението на коригиращите действия по удовлетворителен за компетентния орган начин в срока, договорен с този орган, както е посочено в ATCO.AR.D.015.

**ATCO.OR.B.035 Незабавно реагиране на проблем за безопасността**

Организацията за обучение изпълнява всички мерки за безопасност, предписани от компетентния орган в съответствие с ATCO.AR.V.001, буква а), точка 3 за дейността на организацията.

**ATCO.OR.B.040 Докладване на събития**

- а) Организации за обучение, които предоставят обучение на работно място, докладват на компетентния орган и на всяка друга организация, която държавата на оператора изисква да бъде информирана, всяко произшествие, сериозен инцидент и събитие в резултат на тяхната дейност, както е посочено в Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета <sup>(1)</sup> и Регламент (ЕС) № 376/2014.
- б) Докладите се изготвят възможно най-бързо и във всеки случай в срок от 72 часа, след като организацията за обучение определи състоянието, за което се отнася докладът, освен ако извънредни обстоятелства попречат на това.
- в) Когато е уместно, организациите за обучение представят последващ доклад с подробности за действията, които възнамеряват да предприемат, за да предотвратят подобни събития в бъдеще, веднага след като определят тези действия.
- г) Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 996/2010 и Регламент (ЕС) № 376/2014, посочените в букви а), б) и в) доклади се изготвят във форма и по начин, определени от компетентния орган, и съдържат цялата необходима информация относно състоянието, известно на организацията за обучение.

## ПОДЧАСТ В

**УПРАВЛЕНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ****ATCO.OR.C.001 Система за управление на организации за обучение**

Организациите за обучение установяват, въвеждат и поддържат система за управление, която включва:

- а) ясно определени области на отговорност и отчетност в цялата организация, включително пряка отговорност на отговорния ръководител за безопасността;
- б) описание на общите принципи на организацията по отношение на безопасността, наричани политика на безопасност;
- в) установяването на заплахи за авиационната безопасност, породени от дейността на организацията за обучение, тяхната оценка и управлението на свързаните рискове, включително предприемане на действия за намаляване на риска и проверка на тяхната ефективност;
- г) поддържане на персонал, обучен и квалифициран за изпълнение на задачите;
- д) документация за всички основни процеси на системата за управление, включително процес за уведомяване на персонала за неговите отговорности и процедурата за изменение на тази документация;
- е) функция за наблюдение на съответствието на организацията с приложимите изисквания. Наблюдението на съответствието включва система за подаване към отговорния служител на обратна информация по констатациите, за да се осигури ефективното изпълнение на коригиращи действия, когато е необходимо;
- ж) системата за управление трябва да е пропорционална на размера на организацията и на нейната дейност, като се вземат предвид опасностите и свързаните рискове, присъщи за тази дейност.

**ATCO.OR.V.005 Договорени дейности**

- а) Организациите за обучение гарантират, че когато договарят или придобиват каквато и да било част от своята дейност, договорената или придобита дейност или част от дейност съответстват на приложимите изисквания.
- б) Когато организацията за обучение възложи с договор част от своята дейност на организация, която не е сертифицирана съгласно настоящия регламент да извършва такава дейност, организацията изпълнител работи съгласно условията на одобрението, съдържащи се в сертификата, издаден на организацията възложител. Организацията за обучение, която е възложител, осигурява достъп на компетентния орган до организацията изпълнител, за да определи дали се запазва съответствието с приложимите изисквания.

<sup>(1)</sup> Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно разследването и предотвратяването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване и за отмяна на Директива 94/56/ЕО (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 35).

**ATCO.OR.V.010 Изисквания към персонала**

- а) Организациите за обучение определят отговорен ръководител.
- б) Организациите за обучение определят лице или лица, които да отговарят за обучението. Това лице/тези лица е/са подчинено/и на отговорния ръководител.
- в) Организациите за обучение трябва да разполагат с достатъчно квалифициран персонал за изпълнение на планираните задачи и дейности в съответствие с приложимите изисквания.
- г) Организациите за обучение поддържат регистър на инструкторите за теоретично обучение със съответните им професионални квалификации, подходящи знания и опит и тяхното демонстриране, оценка на техниките на преподаване и предметите, по които имат право да преподават.
- д) Организациите за обучение установяват процедура за поддържане на компетентността на инструкторите за теоретично обучение.
- е) Организациите за обучение осигуряват инструкторите по практическа подготовка и оценителите успешно да завършват опреснителни курсове с цел потвърждаване на валидността на съответното разрешение.
- ж) Организациите за обучение поддържат регистър на лицата, квалифицирани да оценяват компетентността на инструкторите по практическа подготовка и оценителите, съгласно ATCO.V.045, със съответните им разрешения.

**ATCO.OR.V.015 Съоръжения и оборудване**

- а) Организациите за обучение трябва да разполагат със съоръжения, които позволяват изпълнението и управлението на всички планирани задачи и дейности в съответствие с настоящия регламент.
- б) Организацията за обучение гарантира, че синтетичните средства за обучение отговарят на приложимите спецификации и изисквания, необходими за изпълнение на задачата.
- в) По време на обучение на работно място организацията за обучение гарантира, че инструкторът разполага с точно същата информация като лицето, преминаващо обучение на работно място, както и със средства за незабавна намеса.

**ATCO.OR.V.020 Водене на отчетност**

- а) Организациите за обучение съхраняват подробна документация за лицата, преминаващи или преминали обучение, за да покажат, че всички изисквания на курсовете за обучение са изпълнени.
- б) Организациите за обучение въвеждат и поддържат система за записване на професионални квалификации и оценки на техниките на преподаване на инструкторите и оценителите и предметите, по които имат право да преподават, според случая.
- в) Данните, изисквани съгласно букви а) и б), се съхраняват минимум 5 години, като се спазва приложимото национално законодателство за защита на данните:
  - (1) след като обучаваното лице завърши курса; и
  - (2) след като инструкторът или оценителят престане да изпълнява функция за организацията за обучение, според случая.
- г) Процесът на архивиране, включително форматът на документите, се определя в системата за управление на организацията за обучение.
- д) Документите трябва да се съхраняват по сигурен начин.

**ATCO.OR.V.025 Финансиране и застраховки**

Организациите за обучение доказват, че е налично достатъчно финансиране за провеждане на обучението съгласно настоящия регламент, както и че дейностите имат достатъчно застрахователно покритие в съответствие с характера на предоставяното обучение и всички дейности могат да бъдат осъществявани съгласно настоящия регламент.

## ПОДЧАСТ Г

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА КУРСОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ И ПЛАНОВЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ****ATCO.OR.G.001 Изисквания за курсове за обучение и планове за обучение**

Организациите за обучение разработват:

- а) планове за обучение и курсове за обучение, свързани с видовете предоставяно обучение съгласно приложение I (част ATCO), подчаст Г;
- б) предметите, целите на предметите, темите и подтемите за разрешения към квалификационен клас в съответствие с изискванията, посочени в приложение I (част ATCO);
- в) методите за оценяване в съответствие с ATCO.G.090, буква а), точка 3 и ATCO.G.095, буква а), точка 3.

**ATCO.OR.G.005 Резултати от изпити и оценявания и свидетелства**

- а) Организацията за обучение предоставя на кандидата резултатите от изпитите и оценяванията и, по искане на кандидата, издава свидетелство с тези резултати.
- б) След успешно завършване на първоначално обучение или на обучение за придобиване на допълнителен квалификационен клас организацията за обучение издава свидетелство за това.
- в) Свидетелство за завършване на основно обучение се издава само по искане на кандидата, ако е завършено обучението по всички предмети, теми и подтеми, съдържащи се в допълнение 2 към приложение I към настоящия регламент, и кандидатът успешно е преминал свързаните с тях изпити и оценявания.

## ПОДЧАСТ Д

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА АВИОМЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРОВЕ****ATCO.OR.D.001 Авиомедицински центрове**

Авиомедицинските центрове (АеМС) прилагат разпоредбите на подчасти ORA.GEN и ORA.АеМС от приложение VII към Регламент (ЕС) № 290/2012 на Комисията <sup>(1)</sup>, като:

- а) във всички упоменавания на клас 1 той се заменя с клас 3; и
- б) във всички позовавания на част MED тя се заменя с част ATCO.MED.

---

<sup>(1)</sup> Регламент (ЕС) № 290/2012 на Комисията от 30 март 2012 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 1178/2011 за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка с екипажите на въздухоплавателни средства в гражданското въздухоплаване в съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 100, 5.4.2012 г., стр. 1).

## ПРИЛОЖЕНИЕ IV

## ЧАСТ АТСО.МЕД

## МЕДИЦИНСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ

## ПОДЧАСТ А

## ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

## РАЗДЕЛ 1

*Общи положения***АТСО.МЕД.А.001 Компетентен орган**

За целите на настоящата част компетентен орган е:

## а) за авиомедицинските центрове (АеМС):

- (1) органът, определен от държавата членка, където е основното място на дейност на авиомедицинския център;
- (2) Агенцията, ако авиомедицинският център се намира в трета държава.

## б) за авиомедицинските експерти (АМЕ):

- (1) органът, определен от държавата членка, където е основното място на дейност на авиомедицинския експерт;
- (2) ако основното място на дейност на авиомедицинския експерт е на територията на трета държава — органът, определен от държавата членка, пред която експертът кандидатства за издаване на удостоверение.

**АТСО.МЕД.А.005 Обхват**

Настоящата част от това приложение установява изискванията за:

- а) издаването, валидността, потвърждаването на валидността и подновяването на свидетелството за медицинска годност, изисквано за упражняване на правата по свидетелство за правоспособност на ръководител на полети или по свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети с изключение на инструктор за обучение на синтетични средства за обучение; и
- б) сертифицирането на авиомедицинските експерти да издават свидетелства за медицинска годност клас 3.

**АТСО.МЕД.А.010 Определения**

За целите на настоящата част се прилагат следните определения:

- а) „акредитирано медицинско заключение“ е заключението, направено от един или повече медицински експерти, приети като такива от лицензиращия орган, въз основа на обективни и недискриминационни критерии за целите на конкретния случай след консултация с оперативни експерти или с други експерти според нуждите и включващо оценка на оперативните рискове;
- б) „авиомедицинска оценка“ е заключението относно медицинската годност на даден заявител, направено въз основа на оценка на медицинската история и авиомедицински прегледи на този заявител, съгласно изискванията на настоящата част, както и на допълнителни прегледи и медицински изследвания при необходимост;
- в) „авиомедицински преглед“ означава оглед, палпиране, почукване, прослушване или други начини за обследване, по-специално за определяне на медицинската годност за упражняване на правата по свидетелството за правоспособност;
- г) „очен специалист“ е офталмолог или специалист по грижи за зрението с квалификация по оптометрия и подготовка за разпознаване на патологични състояния;
- д) „обследване“ е оценка на предполагаемо патологично състояние на заявител посредством прегледи и изследвания, която се извършва с цел да се установи наличието или липсата на медицинско състояние;
- е) „лицензиращ орган“ е компетентният орган на държавата членка, който е издал свидетелството за правоспособност или пред когото заявителят подава заявление за издаване на свидетелство, или компетентният орган по смисъла на настоящата част, когато дадено лице все още не е подало заявление за издаване на свидетелство;

- ж) „ограничение“ е условие, записано в свидетелството за медицинска годност, което трябва да се спазва при упражняване на правата по свидетелството за правоспособност;
- з) „рефрактивна грешка“ е отклонението от еметропията, измерено по стандартни методи в диоптри в най-аметропния меридиан;
- и) „значително“ е степен на медицинско състояние, чието влияние няма да позволи безопасно упражняване на правата по свидетелството за правоспособност.

#### **АТСО.МЕД.А.015 Лекарска тайна**

Всички лица, които участват в авиомедицински прегледи, авиомедицински оценки и сертифициране, гарантират спазването на лекарската тайна по всяко време.

#### **АТСО.МЕД.А.020 Понижение на медицинската годност**

- а) Притежателите на свидетелство за правоспособност не упражняват правата по своето свидетелство във всички случаи, когато:
  - (1) им е известно, че е налице понижение на тяхната медицинска годност, поради което те може да не са в състояние да упражняват безопасно тези права;
  - (2) приемат или употребяват по лекарско предписание или по собствено усмотрение лекарство, което може да попречи на безопасното упражняване на правата по свидетелството;
  - (3) са подложени на медицинско, хирургично или друго лечение, което може да попречи на безопасното упражняване на правата по свидетелството.
- б) Освен това притежателите на свидетелство за медицинска годност клас 3 трябва незабавно да потърсят авиомедицинска консултация, преди да упражнят правата по своето свидетелството за правоспособност, когато:
  - (1) са били подложени на хирургична операция или инвазивна процедура;
  - (2) са започнали редовно да употребяват някакво лекарство;
  - (3) са прегърпели значително увреждане, водещо до неспособност да упражняват правата по свидетелството за правоспособност;
  - (4) са страдали от сериозно заболяване, водещо до неспособност да упражняват правата по свидетелството за правоспособност;
  - (5) са бременни;
  - (6) са постъпили в болница или медицинска клиника;
  - (7) за първи път им се налага да ползват лещи за корекция на зрението.

В тези случаи авиомедицинският център или авиомедицинският експерт оценява медицинската годност на притежателя на свидетелството за правоспособност или на ученик-ръководителя на полети и решава дали той е годен да започне отново да упражнява правата си.

#### **АТСО.МЕД.А.025 Задължения на авиомедицинските центрове и авиомедицинските експерти**

- а) Когато извършват медицински прегледи и оценки по силата на настоящата част, авиомедицинските центрове и авиомедицинските експерти:
  - (1) гарантират, че може да се води комуникация със заявителите без езикови бариери;
  - (2) уведомяват заявителите за последствията от предоставяне на непълна, неточна или невярна информация за тяхната медицинска история;
  - (3) уведомяват лицензиращия орган, ако заявителят е предоставил непълна, неточна или невярна информация за своята медицинска история;
  - (4) уведомяват лицензиращия орган, ако заявителят оттегли заявлението за свидетелство за медицинска годност на някой етап от процеса.
- б) След приключването на авиомедицинските прегледи и оценки авиомедицинските центрове и авиомедицинските експерти:
  - (1) уведомяват заявителя дали е оценен като годен или негоден, или е насочен към лицензиращия орган;
  - (2) информират заявителя за всяко ограничение, записано в свидетелството за медицинска годност; и

- (3) ако заявителят е бил оценен като негоден, го уведомяват за неговото право на преразглеждане на решението; и
  - (4) предоставят незабавно на лицензиращия орган подписан или удостоверен с електронен подпис доклад, който съдържа подробните резултати от авиомедицинския преглед и оценката за свидетелството за медицинска годност, както и копие от заявлението, формуляра за прегледа и свидетелството за медицинска годност; и
  - (5) информират заявителя за отговорността му в случай на понижение на медицинската годност, както е посочено в АТСО.МЕД.А.020.
- в) Авиомедицинските центрове и авиомедицинските експерти съхраняват отчети с подробна информация за авиомедицинските прегледи и оценки, извършени в съответствие с настоящата част, и техните резултати минимум 10 години или за срок, определен от националното законодателство, ако той е по-дълъг.
- г) Авиомедицинските центрове и авиомедицинските експерти предоставят по искане на медицинския оценител на компетентния орган всички авиомедицински документи и доклади, както и всяка друга съответна информация, когато това се изисква за:
- (1) медицинско освидетелстване;
  - (2) функциите по надзор.

## РАЗДЕЛ 2

### *Изисквания за свидетелства за медицинска годност*

#### **АТСО.МЕД.А.030 Свидетелства за медицинска годност**

- а) Заявителите и притежателите на свидетелство за правоспособност на ръководител на полети или на свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител на полети трябва да притежават свидетелство за медицинска годност клас 3.
- б) Притежателите на свидетелство за правоспособност трябва по всяко време да притежават не повече от едно свидетелство за медицинска годност, издадено в съответствие с тази част.

#### **АТСО.МЕД.А.035 Заявление за свидетелство за медицинска годност**

- а) Заявления за свидетелство за медицинска годност се подават съгласно образца, установен от компетентния орган.
- б) Заявителите за свидетелство за медицинска годност предоставят на авиомедицинския център или авиомедицинския експерт:
  - (1) документи, удостоверяващи самоличността им;
  - (2) подписана декларация:
    - i) относно медицинските факти, свързани с медицинската им история;
    - ii) относно това дали преди са заявявали свидетелство за медицинска годност или са се подлагали на авиомедицински преглед за издаване на такова свидетелство и, при утвърдителен отговор, от кого е извършен прегледът и какви са резултатите от него;
    - iii) относно това дали са били оценявани като негодни или е било спирано действието на тяхно свидетелство за медицинска годност, или такова свидетелство е било отнето.
- в) Когато подават заявление за потвърждаване на валидността или подновяване на свидетелството за медицинска годност, заявителите представят последното свидетелство за медицинска годност на авиомедицинския център или авиомедицинския експерт преди извършването на съответните авиомедицински прегледи.

#### **АТСО.МЕД.А.040 Издаване, потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за медицинска годност**

- а) Свидетелство за медицинска годност се издава, потвърждава или подновява само след приключването на изискваните авиомедицински прегледи и оценки, и след оценяването на заявителя като годен.
- б) Първоначално издаване  
Първоначални свидетелства за медицинска годност клас 3 се издават от авиомедицински центрове.
- в) Потвърждаване на валидността и подновяване  
Свидетелства за медицинска годност клас 3 се потвърждават или подновяват от авиомедицински центрове или авиомедицински експерти.



- г) Авиомедицинските центрове или авиомедицинските експерти издават, потвърждават или подновяват свидетелства за медицинска годност, след като:
- (1) заявителят им е предоставил пълна медицинска история и, по искане на авиомедицинския център или авиомедицинския експерт, резултати от авиомедицински прегледи и изследвания, извършени от лекаря на заявителя или от други медицински специалисти; и
  - (2) авиомедицинският център или авиомедицинският експерт е извършил авиомедицинската оценка въз основа на авиомедицинските прегледи и изследвания, изисквани за проверка, че заявителят отговаря на всички приложими изисквания по настоящата част.
- д) авиомедицинският експерт, авиомедицинският център или лицензиращият орган, в случай че бъде сезиран, може да поиска от заявителя да се подложи на допълнителни медицински прегледи и обследване при наличие на съответни клинични показания преди издаването, потвърждаването на валидността или подновяването на свидетелството за медицинска годност.
- е) Лицензиращият орган може да издаде или преиздаде, според случая, свидетелство за медицинска годност, когато:
- (1) случаят е отнесен до него;
  - (2) органът е установил, че се налага коригиране на съдържащата се в свидетелството информация, в който случай събраното свидетелство за медицинска годност се отнема.

#### **АТСО.MED.A.045 Валидност, потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за медицинска годност**

##### **а) Валидност**

- (1) Свидетелствата за медицинска годност клас 3 са валидни за срок от 24 месеца.
- (2) Срокът на валидност на свидетелствата за медицинска годност клас 3 се намалява на 12 месеца за притежатели на свидетелство за правоспособност, които са навършили 40 години. Свидетелство за медицинска годност, издадено преди навършване на 40-годишна възраст, губи валидност, когато притежателят на свидетелството за правоспособност навърши 41 години.
- (3) Срокът на валидност на свидетелството за медицинска годност, включително на свързания с него преглед или специално обследване:
  - i) се определя от възрастта на заявителя към датата на извършване на авиомедицинския преглед; и
  - ii) се изчислява от датата на извършване на авиомедицинския преглед в случай на първоначално издаване и подновяване, и от датата на изтичане на валидността на предходното свидетелство за медицинска годност в случай на потвърждаване на валидността.

##### **б) Потвърждаване на валидността**

Авиомедицинските прегледи и оценките, изисквани за потвърждаване на валидността на свидетелство за медицинска годност, може да бъдат извършени до 45 дни преди датата на изтичане на валидността на свидетелството за медицинска годност.

##### **в) Подновяване**

- (1) Ако притежателят на свидетелство за медицинска годност не изпълни изискването съгласно буква б), се изисква авиомедицински преглед и оценка за подновяване.
- (2) Ако валидността на свидетелството за медицинска годност е изтекла преди:
  - i) по-малко от 2 години, се извършва рутинен авиомедицински преглед за потвърждаване на валидността;
  - ii) повече от 2 години, авиомедицинският център или авиомедицинският експерт извършват само авиомедицински преглед за подновяване след оценка на авиомедицинското досие на заявителя;
  - iii) повече от 5 години, се прилагат изискванията за авиомедицински преглед за първоначално издаване, а оценката се извършва въз основа на изискванията за потвърждаване на валидността.

#### **АТСО.MED.A.046 Временно прекратяване на валидността или отнемане на свидетелство за медицинска годност**

- а) След отнемане на свидетелството за медицинска годност притежателят незабавно го връща на лицензиращия орган.
- б) След временно прекратяване на валидността на свидетелството за медицинска годност притежателят го връща на лицензиращия орган по искане от органа.

**ATCO.MED.A.050 Насочване**

Когато заявител на свидетелство за медицинска годност клас 3 е насочен към лицензиращия орган в съответствие с ATCO MED.B.001, авиомедицинският център или авиомедицинският експерт предава съответната медицинска документация на лицензиращия орган.

## ПОДЧАСТ Б

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА МЕДИЦИНСКА ГОДНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПОЛЕТИ**

## РАЗДЕЛ 1

**Общи положения****ATCO.MED.B.001 Ограничения в свидетелства за медицинска годност**

- а) Ограничения в свидетелства за медицинска годност клас 3
- (1) Когато заявителят не отговаря напълно на изискванията за свидетелство за медицинска годност клас 3, но се счита за малко вероятно това да застраши безопасното упражняване на правата по свидетелството за правоспособност, авиомедицинският център или авиомедицинският експерт:
    - i) насочва заявителя към лицензиращия орган за решение относно медицинската годност на заявителя, както е указано в настоящата подчаст; или
    - ii) в случаи, за които в настоящата подчаст не е указано насочване към лицензиращия орган, извършва оценка дали заявителят е в състояние да изпълнява безопасно задълженията си при спазване на едно или повече ограничения, вписани в свидетелството за медицинска годност, и издава свидетелството за медицинска годност с нужните ограничения.
  - (2) Авиомедицинският център или авиомедицинският експерт може да потвърди валидността или да поднови свидетелство за медицинска годност с наложени ограничения, като ги запази, без да насочва заявителя към лицензиращия орган.
- б) Когато се преценява дали е необходимо да се наложи ограничение, следва да се обърне особено внимание на:
- (1) това дали в акредитираното медицинско заключение е посочено, че при определени обстоятелства неизпълнението от страна на заявителя на дадено изискване, изразено цифрово или по друг начин, е с такъв характер, че е малко вероятно да застраши безопасното упражняване на правата по свидетелството за правоспособност;
  - (2) опита на заявителя, който е от значение за извършваната операция.
- в) Оперативни ограничения
- (1) Компетентният орган, заедно с доставчика на аеронавигационно обслужване, определя оперативните ограничения, приложими в конкретната оперативна среда.
  - (2) Съответните оперативни ограничения се вписват в свидетелството за медицинска годност само от лицензиращия орган.
- г) На притежателя на свидетелство за медицинска годност може да бъде наложено всякакво друго ограничение, ако това е необходимо за гарантиране на безопасното упражняване на правата по свидетелството за правоспособност.
- д) Всички ограничения, наложени на притежател на свидетелство за медицинска годност, се вписват в свидетелството.

## РАЗДЕЛ 2

**Медицински изисквания за свидетелства за медицинска годност клас 3****ATCO.MED.B.005 Общи разпоредби**

Заявителите не трябва да са със следните особености, които биха довели до някаква степен на функционална неспособност, която е вероятно да повлияе върху безопасното изпълнение на задълженията или да породи възможност заявителят внезапно да стане неспособен да упражнява безопасно правата по свидетелството за правоспособност:

- (1) вродени или придобити аномалии;
- (2) активни, латентни, остри или хронични заболявания или увреждания;

- (3) рани, травми или усложнения от операции;
- (4) последици или странични ефекти от приемане на отпускани с рецепта или свободно продавани терапевтични, диагностични или профилактични лекарства.

#### **АТСО.МЕД.Б.010 Сърдечносъдова система**

##### **а) Преглед**

- (1) Прави се стандартна 12-канална електрокардиограма (ЕКГ) в състояние на покой и се изготвя съответен доклад при прегледа за първоначално издаване на свидетелство за медицинска годност и след това:
  - i) на всеки 4 години до навършване на 30-годишна възраст;
  - ii) при всички последващи прегледи за потвърждаване на валидността или подновяване; и
  - iii) при наличие на съответни клинични показания.
- (2) Прави се обстойна оценка на сърдечносъдовата система:
  - i) при първия преглед за потвърждаване на валидността или подновяване след навършване на 65-годишна възраст;
  - ii) на всеки 4 години след това; и
  - iii) при наличие на съответни клинични показания.
- (3) Изисква се измерване на серумните липиди, включително холестерол, при прегледа за първоначално издаване на свидетелство за медицинска годност, при първия преглед след навършване на 40-годишна възраст и при наличие на съответни клинични показания.

##### **б) Сърдечносъдова система — общи положения**

- (1) Заявители с някое от следните състояния се оценяват като негодни:
  - i) аневризма на гръдната аорта или на надбъбречната част на коремната аорта преди хирургична операция;
  - ii) значителна функционална или симптоматична аномалия на някоя от сърдечните клапи;
  - iii) сърдечна или сърдечно-белодробна трансплантация.
- (2) Заявители, които имат установена история или диагноза за някое от следните състояния, се насочват към лицензиращия орган, преди да се разгледа възможността те да бъдат оценени като годни:
  - i) периферна артериална болест — преди или след хирургична операция;
  - ii) аневризма на гръдната аорта или на надбъбречната част на коремната аорта след хирургична операция;
  - iii) аневризма на подбъбречната част на коремната аорта преди или след хирургична операция;
  - iv) функционално незначителни аномалии на сърдечните клапи;
  - v) след хирургична операция на сърдечните клапи;
  - vi) аномалия на перикарда, миокарда или ендокарда;
  - vii) вродена аномалия на сърцето — преди или след корективна хирургична операция;
  - viii) повтарящ се вазовагален синкоп;
  - ix) артериална или венозна тромбоза;
  - x) белодробен емболизъм;
  - xi) състояние на сърдечносъдовата система, което налага системно лечение с антикоагуланти.

## в) Кръвно налягане

- (1) Кръвното налягане се записва при всеки преглед.
- (2) Кръвното налягане на заявителя трябва да е в нормални граници.
- (3) Заявителите се оценяват като негодни, когато:
  - i) имат симптоматична хипотония; или
  - ii) тяхното кръвно налягане по време на прегледа последователно превишава 160 mm живачен стълб за систоличното налягане и/или 95 mm живачен стълб за диастоличното налягане, със или без лечение.
- (4) Започването на лекарствено лечение за нормализиране на кръвното налягане налага временна оценка „негоден“ за известен период от време, за да се установи липсата на значими странични ефекти.

## г) Коронарна артериална болест

- (1) Заявители с някое от следните състояния се оценяват като негодни:
  - i) симптоматична коронарна артериална болест;
  - ii) симптоми на коронарна артериална болест, които се контролират с прием на лекарство.
- (2) Заявители с някое от следните състояния се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на кардиологична оценка за изключване на миокардна исхемия, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни:
  - i) данни за миокардна исхемия;
  - ii) леки случаи на асимптоматична коронарна артериална болест, които не налагат антистенокардно лечение.
- (3) Заявители, които имат установена история или диагноза за някое от следните състояния, се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на кардиологична оценка, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни:
  - i) миокардна исхемия;
  - ii) миокарден инфаркт;
  - iii) реваскуларизация и поставен стент при коронарна артериална болест.

## д) Ритъмни/проводни нарушения

- (1) Заявители на свидетелство за медицинска годност клас 3, които имат значими интермитентни или постоянни нарушения на сърдечната проводимост или сърдечния ритъм, се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на кардиологична оценка със задоволителен резултат, преди да се разгледа възможността те да бъдат оценени като годни. Тези нарушения включват някое от следните:
  - i) нарушение на суправентрикуларния ритъм, което включва интермитентна или постоянна синоатриална дисфункция, предсърдно мъждене и/или трептене и асимптоматични синусови паузи;
  - ii) пълен ляв бедрен блок;
  - iii) атриовентрикуларен блок тип Мьобиц 2;
  - iv) тахикардия с широки и/или тесни камерни комплекси;
  - v) вентрикуларно преждевременно възбуждане;
  - vi) асимптоматичен удължен QT интервал;
  - vii) ЕКГ находки за синдром на Бругада.

- (2) Заявители с някое от състоянията, посочени в подточки i)–viii), могат да бъдат оценени като годни при отсъствие на други аномалии и при задоволителен резултат от кардиологична оценка за:
- i) непълен бедрен блок;
  - ii) пълен десен бедрен блок;
  - iii) устойчиво ляво отклонение в електрическата ос на ЕКГ;
  - iv) асимптоматична синусова брадикардия;
  - v) асимптоматична синусова тахикардия;
  - vi) асимптоматични изолирани постоянни надкамерни или камерни ектопични комплекси;
  - vii) атриовентрикуларен блок първа степен;
  - viii) атриовентрикуларен блок тип Мьобиц 1.
- (3) Заявители, които имат установена история за някое от следните състояния, се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на кардиологична оценка със задоволителен резултат, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни:
- i) аблационно лечение;
  - ii) имплантиране на пейсмейкър.
- (4) Заявители с някое от следните състояния се оценяват като негодни:
- i) симптоматично синоатриално заболяване;
  - ii) пълен атриовентрикуларен блок;
  - iii) симптоматичен удължен QT интервал;
  - iv) имплантиран автоматичен дефибрилационен апарат;
  - v) камерен антитахикардиялен пейсмейкър.

#### **ATCO.MED.B.015 Дихателна система**

- а) Заявители със значими увреждания на белодробната функция се насочват към лицензиращия орган за авиомедицинска оценка. Въпросът за оценяването им като годни може да се разгледа след възстановяване на белодробната функция до задоволително равнище.
- б) Преглед
- Изискват се функционални белодробни изследвания при първоначалния преглед и при наличие на клинични показания.
- в) Заявители, които имат установена история или диагноза за астма, налагаща лекарствено лечение, се подлагат на оценка на дихателната система със задоволителен резултат. Въпросът за оценяването им като годни може да се разгледа, ако заявителят е асимптоматичен и лечението не влияе на безопасността.
- г) Заявители, които имат установена история или диагноза за някое от следните състояния, се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на оценка на дихателната система със задоволителен резултат, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни:
- (1) активно възпалително заболяване на дихателната система;
  - (2) активна саркоидоза;
  - (3) пневмоторакс;

- (4) синдром на сънна апнея;
- (5) сериозна гръдна операция;
- (6) хронична обструктивна белодробна болест;
- (7) белодробна трансплантация.

#### **АТСО.МЕД.Б.020 Храносмилателна система**

- а) Заявители, страдащи от усложнения от заболяване или хирургична операция в която и да е част от храносмилателния тракт или прилежащите органи, които могат да предизвикат неработоспособност, в частност обструкция, дължаща се на стриктура или компресия, се оценяват като негодни.
- б) Заявителите не трябва да страдат от херния, която може да предизвика симптоми, пораждащи неработоспособност.
- в) Заявители, страдащи от заболявания на стомашно-чревния тракт, включително тези по точки 1—5, могат да бъдат оценени като годни, ако им бъде извършена гастроентерологична оценка със задоволителен резултат след успешно лечение или пълно възстановяване след хирургична операция:
  - (1) повтаряща се диспепсия, изискваща приемане на лекарство;
  - (2) панкреатит;
  - (3) симптоматично проявени камъни в жлъчката;
  - (4) установена диагноза или история на хронично възпалително заболяване на червата;
  - (5) след хирургична операция на храносмилателния тракт или прилежащите органи, включително операция с частично или пълно отстраняване или диверзия на някой от тези органи.

#### **АТСО.МЕД.Б.025 Метаболитна и ендокринна система**

- а) Заявителите с метаболитна, хранителна или ендокринна дисфункция могат да бъдат оценени като годни, ако се докаже стабилност на състоянието им и бъде извършена авиомедицинска оценка със задоволителен резултат.
- б) Diabetes mellitus (захарен диабет)
  - (1) Заявители със захарен диабет, които се нуждаят от инсулин, се оценяват като негодни.
  - (2) Заявители със захарен диабет, които се нуждаят от различно от инсулин лекарство за контрол на нивото на кръвната захар, се насочват към лицензиращия орган. Въпросът за оценяването им като годни може да се разгледа, ако може да се докаже, че е постигнат стабилен контрол на нивото на кръвната захар.

#### **АТСО.МЕД.Б.030 Хематология**

- а) Кръвни изследвания, ако има такива, се определят от авиомедицинския експерт или авиомедицинския център, отчитайки медицинската история и след физически преглед.
- б) Заявители, които имат хематологично състояние като:
  - (1) коагулационни, хеморагични или тромботични нарушения;
  - (2) хронична левкемия,
  - (3) наднормени нива на хемоглобин, което включва, но не се изчерпва с анемия, еритроцитоза или хемоглобинопатия;
  - (4) съществено увеличение на лимфните възли;
  - (5) увеличение на далака,се насочват към лицензиращия орган. Въпросът за оценяването им като годни може да се разгледа, ако им бъде извършена авиомедицинска оценка със задоволителен резултат.
- в) Заявители, които страдат от остра левкемия се оценяват като негодни.

**АТСО.МЕД.Б.035 Пикочно-полова система**

- а) Изследването на урината е част от всеки авиомедицински преглед. Урината не трябва да съдържа елементи извън нормите, които могат да се считат за признак за патологично отклонение.
- б) Заявители, страдащи от усложнения от заболяване или хирургична операция на пикочно-половата система или прилежащите органи, които може да предизвикат неработоспособност, в частност обструкция, дължаща се на стриктура или компресия, се оценяват като негодни.
- в) Заявители със заболяване на пикочно-половата система като:
- (1) бъбречна болест;
  - (2) един или повече камъни в пикочните пътища,
- могат да бъдат оценени като годни, ако им бъде извършена оценка на бъбречната функция/урологична оценка със задоволителен резултат.
- г) Заявители, които са били подложени на:
- (1) сериозна хирургична операция на пикочно-половата система или прилежащите органи, включваща пълно или частично отстраняване или диверзия на нейни органи; или
  - (2) сериозна урологична операция
- се насочват към лицензиращия орган за авиомедицинска оценка след пълно възстановяване, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни.

**АТСО.МЕД.Б.040 Инфекциозно заболяване**

- а) Заявители, които са носители на ХИВ инфекция, се насочват към лицензиращия орган и могат да бъдат оценени като годни, ако им бъде извършена оценка от специалист със задоволителен резултат и при условие че лицензиращият орган има достатъчно доказателства, че лечението не застрашава безопасното упражняване на правата по свидетелството за правоспособност.
- б) Заявители с диагноза или показващи симптоми на инфекциозно заболяване като:
- (1) остър сифилис;
  - (2) активна туберкулоза;
  - (3) инфекциозен хепатит;
  - (4) тропически болести,
- се насочват към лицензиращия орган за авиомедицинска оценка. Може да се разгледа възможността те да бъдат оценени като годни след пълно възстановяване и оценка от специалист, при условие че лицензиращият орган има достатъчно доказателства, че лечението не застрашава безопасното упражняване на правата по свидетелството за правоспособност.

**АТСО.МЕД.Б.045 Акушерство и гинекология**

- а) Заявители, които са били подложени на сериозна гинекологична операция, се оценяват като негодни до пълното им възстановяване.
- б) Бременност
- В случаи на бременност, ако авиомедицинският център или авиомедицинският експерт счита, че притежателят на свидетелство за правоспособност е годен да упражнява своите права, срокът на валидност на свидетелството за медицинска годност се ограничава до края на 34-тата седмица на бременността. Притежателят на свидетелство за правоспособност се подлага на авиомедицински преглед и оценка за потвърждаване на валидността след пълно възстановяване след края на бременността.

**АТСО.МЕД.Б.050 Мускулно-скелетна система**

- а) Заявителите трябва да имат задоволителна функция на мускулно-скелетната система, позволяваща безопасно упражняване на правата по свидетелството за правоспособност.
- б) Заявители със статични или прогресивни мускулно-скелетни или ревматологични състояния, които могат да нарушат безопасното упражняване на правата по свидетелството, се насочват към лицензиращия орган. Въпросът за оценяването им като годни може да се разгледа след оценка от специалист със задоволителен резултат.

**АТСО.МЕД.Б.055 Психиатрия**

- а) Заявители с психично заболяване или разстройство на поведението, дължащо се на употреба на алкохол или други вещества, или на злоупотреба с психоактивни вещества, включително вещества за развлечение, които развиват или не развиват зависимост, се оценяват като негодни до след период на документирана трезвост или преодоляване на зависимостта от употребата или злоупотребата на психоактивното вещество, както и след извършване на психиатрична оценка със задоволителен резултат след успешно лечение. Заявителите се насочват към лицензиращия орган.
- б) Заявители с психиатрично състояние като:
- (1) разстройство на настроението;
  - (2) невротично разстройство;
  - (3) разстройство на личността;
  - (4) психично заболяване или разстройство на поведението,
- трябва да се подложат на психиатрична оценка със задоволителен резултат, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни. Заявителите се насочват към лицензиращия орган за оценка на тяхната медицинска годност.
- в) Заявители, които имат история на еднократен или многократни актове на умишлено самонараняване, се оценяват като негодни. Заявителите се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на психиатрична оценка със задоволителен резултат, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни.
- г) Заявители, които имат установена история или клинична диагноза за шизофрения, шизотипно, налудно разстройство или мания, се оценяват като негодни.

**АТСО.МЕД.Б.060 Психология**

- а) Заявители, показващи симптоми на стрес, които могат да попречат на безопасното упражняване на правата по свидетелството за правоспособност, се насочват към лицензиращия орган. Въпросът за оценяването им като годни може да се разгледа само след като психологическа и/или психиатрична оценка покаже, че заявителят се е възстановил от симптомите на стрес.
- б) Може да се изиска извършването на психологическа оценка като елемент от специализиран психиатричен или неврологичен преглед или в допълнение към него.

**АТСО.МЕД.Б.065 Неврология**

- а) Заявители, които имат установена история или клинична диагноза за следните състояния, се оценяват като негодни:
- (1) епилепсия с изключение на случаите, посочени в буква б), точки 1 и 2 по-долу;
  - (2) повтарящи се нарушения на съзнанието с неизяснена етиология;
  - (3) състояния с високо предразположение към церебрална дисфункция.
- б) Заявители, които имат установена история или клинична диагноза за някое от следните състояния, се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на допълнителна оценка, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни:
- (1) епилепсия без рецидиви след навършване на 5-годишна възраст;
  - (2) епилепсия без рецидиви и напълно прекратено лечение за период от повече от 10 години;
  - (3) епилептиформни ЕЕГ аномалии и фокални бавни вълни;
  - (4) прогресивно или непрогресивно заболяване на нервната система;
  - (5) еднократен епизод на нарушение или загуба на съзнанието;



- (6) травма на мозъка;
- (7) увреждане на гръбначномозъчни и периферни нерви;
- (8) разстройства на нервната система, дължащи се на съдова недостатъчност, включително хеморагични и исхемични състояния.

#### АТСО.МЕД.Б.070 Зрение

##### а) Преглед

- (1) В рамките на първоначалния преглед, както и периодично, се извършва обстоен очен преглед в зависимост от рефракцията и функционалното състояние на очите.
  - (2) Рутинен очен преглед се извършва като част от всички прегледи за потвърждаване на валидността и подновяване.
  - (3) Заявителите се подлагат на тонометрия при първия преглед за потвърждаване на валидността след 40-годишна възраст, при наличие на клинични показания и ако има показания предвид семейна обремененост.
  - (4) Заявителите предоставят на авиомедицинския център или авиомедицинския експерт доклад от очен преглед, когато:
    - i) функционалното състояние показва значителни изменения;
    - ii) зрителната острота на далечно виждане може да бъде постигната само с лещи за корекция на зрението.
  - (5) Заявители с голяма рефрактивна грешка се насочват към лицензиращия орган.
- б) Зрителната острота на далечно виждане, със или без корекция, трябва да бъде 6/9 (0,7) или по-голяма поотделно във всяко око, а зрителната острота в двете очи трябва да бъде 6/6 (1,0) или по-голяма.
- в) Заявителите за първоначално издаване на свидетелство, които имат монокуларно или функционално монокуларно зрение, включително проблеми с баланса на очния мускул, се оценяват като негодни. При прегледи за потвърждаване на валидността или подновяване заявителят може да бъде оценен като годен, при условие че резултатът от очния преглед е задоволителен. Заявителят се насочва към лицензиращия орган.
- г) Заявителите за първоначално издаване на свидетелство, които са с придобито нарушение на зрението в едното око, се оценяват като негодни. При прегледи за потвърждаване на валидността или подновяване заявителят се насочва към лицензиращия орган и може да бъде оценен като годен, при условие че резултатът от очния преглед е задоволителен.
- д) Заявителите трябва да могат да четат картата N5 (или еквивалентна) от разстояние 30—50 cm и картата N14 (или еквивалентна) от разстояние 60—100 cm, ако е необходимо с помощта на корекция.
- е) Заявителите трябва да имат нормално зрително поле и нормално бинокулярно зрение.
- ж) Заявители, които са се подложили на очна операция, се оценяват като негодни до пълно възстановяване на зрителната функция. Въпросът за оценяването им като годни може да се разгледа от лицензиращия орган, при условие че им бъде извършена офталмологична оценка със задоволителен резултат.
- з) Заявителите с клинично диагностициран кератоконус се насочват към лицензиращия орган и могат да бъдат оценени като годни, при условие че им бъде направен преглед от офталмолог със задоволителен резултат.
- и) Заявители с диплопия се оценяват като негодни.
- й) Очила и контактни лещи
- (1) Ако заявителят постига задоволителна зрителна функция само с използване на средства за корекция на зрението, очилата или контактните лещи трябва да осигуряват оптимална зрителна функция, да са добре поносими и подходящи за целите на контрола на въздушното движение.
  - (2) Не повече от един чифт очила трябва да бъдат използвани за покриване на изискванията относно зрението на всички разстояния по време на упражняването на правата по свидетелството за правоспособност.
  - (3) Трябва винаги да се разполага с леснодостъпен резервен чифт очила със сходна корекция при упражняване на правата по свидетелството за правоспособност.

(4) Контактните лещи, когато се носят по време на упражняването на правата по свидетелството за правоспособност, трябва да бъдат монофокални, неочветени и неортокератологични. Не трябва да се използват контактни лещи тип „monovision“.

(5) Заявителите с голяма рефрактивна грешка трябва да използват контактни лещи или стъкла за очила с висок индекс.

#### **ATCO.MED.B.075 Цветово възприятие**

Заявителите трябва да са с нормално цветово възприятие.

#### **ATCO.MED.B.080 Оториноларингология**

а) Преглед

(1) Рутинен оториноларингологичен преглед се извършва като част от всички прегледи за издаване, потвърждаване на валидността и подновяване.

(2) Слухът трябва да се тества при всички прегледи. Заявителят трябва да разбира правилно обичайната разговорна реч при тест на всяко ухо на разстояние 2 m от авиомедицинския експерт и с гръб към него.

(3) Слухът се тества посредством аудиометрия с чисти тонове при първоначалния преглед и при последващи прегледи за потвърждаване на валидността или подновяване на всеки 4 години до навършване на 40-годишна възраст и на всеки две години след това.

(4) Изследване с аудиометър с чисти тонове:

i) Заявителите на свидетелство за медицинска годност клас 3 не трябва да имат загуба на слух, надвишаваща 35 dB при всяка от следните честоти: 500, 1 000 или 2 000 Hz, или 50 dB при честота 3 000 Hz, поотделно във всяко ухо.

ii) Заявителите, които не отговарят на горепосочените критерии за слуха, се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на оценка от специалист, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни. Заявителите за първоначално издаване на свидетелство за медицинска годност се подлагат на тест за разбиране на говора. Заявителите за потвърждаване на валидността или подновяване на свидетелство за медицинска годност клас 3 се подлагат на тест на слуховата функция в действителна обстановка.

(5) Слухови апарати

i) Първоначален преглед: нуждата от слухови апарати, за да се изпълнят изискванията за слуха, води до оценка „негоден“.

ii) Прегледи за потвърждаване на валидността или подновяване: възможността за оценка „годен“ се разглежда, ако използването на слухов апарат или на подходящ имплант подобрява слуха до постигането на нормалното ниво съгласно оценка чрез тест на слуховата функция в действителна обстановка.

iii) Ако за постигането на нормален слух е необходим имплант, когато се упражняват правата по свидетелството за правоспособност, трябва да е на разположение резервен комплект от оборудване и консумативи — например батерии.

б) Заявители със:

(1) активен хроничен патологичен процес във вътрешното или средното ухо;

(2) незараснала перфорация или дисфункция на тъпанчевата мембрана;

(3) нарушения на вестибуларната функция;

(4) значителна малформация или значителна хронична инфекция на устната кухина или горните дихателни пътища;

(5) значително разстройство на говора или гласа, което намалява разбираемостта,

се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на допълнителен оториноларингологичен преглед и оценка, за да се установи, че състоянието не влияе върху безопасното упражняване на правата по свидетелството за правоспособност.

#### **ATCO.MED.B.085 Дерматология**

Заявителите не трябва да имат трайно дерматологично състояние, което може да повлияе върху безопасното упражняване на правата по притежаваното свидетелство за правоспособност.

**АТСО.MED.B.090 Онкология**

- а) След диагностициране на първично или вторично злокачествено заболяване заявителите се насочват към лицензиращия орган и се подлагат на онкологична оценка със задоволителен резултат, преди да се разгледа възможността да бъдат оценени като годни.
- б) Заявителите, които имат установена история или клинична диагноза за вътречерепен злокачествен тумор, се оценяват като негодни.

## ПОДЧАСТ В

**АВИОМЕДИЦИНСКИ ЕКСПЕРТИ (АМЕ)****АТСО.MED.B.001 Права**

- а) Съгласно настоящата част правата на авиомедицинските експерти включват потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за медицинска годност клас 3, както и извършване на съответните авиомедицински прегледи и оценки.
- б) Обхватът на правата на авиомедицинския експерт и евентуалните условия за упражняването им се посочват в удостоверението му.
- в) Притежателят на удостоверение за авиомедицински експерт не може да извършва авиомедицински прегледи и оценки в държава членка, различна от държавата членка, която е издала неговото удостоверение за авиомедицински експерт, освен ако:
  - (1) му е предоставен достъп в приемащата държава членка за упражняване на професионална дейност като лекар специалист;
  - (2) е уведолил компетентния орган в приемащата държава членка за намерението си да извършва авиомедицински прегледи и оценки, и да издава свидетелства за медицинска годност в обхвата на предоставените му права като авиомедицински експерт; и
  - (3) е получил инструктаж от компетентния орган на приемащата държава членка.

**АТСО.MED.B.005 Заявление**

- а) Заявлението за издаване на удостоверение за авиомедицински експерт се подава в съответствие с процедурата, установена от компетентния орган.
- б) Заявителите на удостоверение за авиомедицински експерт предоставят на компетентния орган:
  - (1) лични данни и служебен адрес;
  - (2) документи, които доказват, че те отговарят на изискванията съгласно АТСО.MED.B.010, включително свидетелство за завършени курсове за обучение по авиационна медицина, подходящи за правата, за които кандидатстват;
  - (3) писмена декларация, че авиомедицинският експерт ще издава свидетелства за медицинска годност въз основа на изискванията, определени в настоящата част.
- в) Когато авиомедицинският експерт извършва авиомедицински прегледи на повече от един адрес, той предоставя на компетентния орган необходимата информация относно всички места, на които практикува, и материалните средства, с които практикува.

**АТСО.MED.C.010 Изисквания относно издаването на удостоверение за авиомедицински експерт**

Заявителите на удостоверение за авиомедицински експерт с права за първоначално издаване, потвърждаване на валидността и подновяване на свидетелства за медицинска годност клас 3 трябва:

- а) да притежават необходимата квалификация и правоспособност за упражняване на медицинска професия, както и диплома или доказателство за завършено специализирано медицинско обучение;
- б) успешно да са завършили основен и задълбочен курс за обучение по авиационна медицина, включително специални модули за авиомедицинска оценка на ръководители на полети и за специфичната среда при контрола на въздушното движение;
- в) да докажат пред компетентния орган, че:
  - (1) разполагат с подходящи материални средства, процедури, документация и функциониращо оборудване за извършване на авиомедицински прегледи; и
  - (2) разполагат с необходимите процедури и условия за опазване на лекарската тайна.

**АТСО.MED.V.015 Курсове за обучение по авиационна медицина**

- а) Курсовете за обучение по авиационна медицина се одобряват от компетентния орган на държавата членка, където е основното място на дейност на доставчика на обучението. Доставчикът на обучението трябва да докаже, че учебната програма на курса отговаря на целта на обучението да се придобие необходимата компетентност и че лицата, отговарящи за провеждането на обучението, притежават адекватни знания и опит.
- б) С изключение на курсове за опреснително обучение, курсовете приключват с писмен изпит по предметите, включени в съдържанието на курса.
- в) Доставчикът на обучението издава свидетелство за завършен курс на заявителите, които са издържали успешно изпита.

**АТСО.MED.V.020 Промени, засягащи удостоверението за авиомедицински експерт**

- а) Авиомедицинските експерти уведомяват компетентния орган за следните обстоятелства, които могат да засегнат тяхното удостоверение:
  - (1) по отношение на авиомедицинския експерт е предприето дисциплинарно производство или разследване от лекарски регулаторен орган;
  - (2) настъпили промени по отношение на условията, при които е издадено удостоверението, включително в съдържанието на приложените към заявлението декларации;
  - (3) притежателят вече не отговаря на изискванията за издаване на удостоверение за авиомедицински експерт;
  - (4) промяна на мястото на дейност или адреса за кореспонденция на авиомедицинския експерт.
- б) Неизпълнението на задължението за уведомяване на компетентния орган е основание за временно спиране или окончателно отнемане на правата по удостоверението за авиомедицински експерт въз основа на решение на компетентния орган за временно прекратяване на валидността или окончателно отменяне на свидетелството.

**АТСО.MED.V.025 Валидност на удостоверенията за авиомедицински експерти**

Удостоверението за авиомедицински експерт се издава за максимален срок от 3 години. Неговата валидност се потвърждава, ако притежателят:

- а) продължава да отговаря на общите условия за упражняване на медицинска професия и поддържа валидна своята регистрация на практикуващ лекар;
  - б) е преминал опреснителен курс по авиационна медицина и по работна среда за ръководители на полети през последните 3 години;
  - в) е извършвал не по-малко от 10 авиомедицински прегледа всяка година. Този брой прегледи може да бъде намален само от компетентния орган при надлежно обосновани обстоятелства;
  - г) продължава да отговаря на условията, при които е издадено неговото удостоверение за авиомедицински експерт; и
  - д) упражнява правата на авиомедицински експерт в съответствие с настоящата част.
-







ISSN 1977-0618 (електронно издание)  
ISSN 1830-3617 (печатно издание)



**Служба за публикации на Европейския съюз**  
2985 Люксембург  
ЛЮКСЕМБУРГ

**BG**